

СВОБОДА

Пам'ятаймо
про
Україну!

Видає Український Народний Союз

— SVOBODA —

Published by the Ukrainian National Association

ЦІНА \$1.00

РАЗ НА ТИЖДЕНЬ

ONCE A WEEK

PRICE \$1.00

РІК СІХ

П'ЯТНИЦЯ, 29 БЕРЕЗНЯ 2002 РОКУ

ЧИСЛО 13

VOL. СІХ

FRIDAY, MARCH 29, 2002

No. 13

Резолюція Конгресу США щодо України викликала гарячі відгуки

ПАРСИПАНІ, Н. ДЖ. – 20 і 21 березня Палата представників і Сенат США прийняли резолюцію щодо українських виборів під назвою „Заклик до уряду України забезпечити демократичний, прозорий і справедливий виборчий процес“. Головним спонсором резолюції в Палаті представників була Луїз Слотер, а співспонсорами – Джозеф Гавел і Крістофер Смит. Головним спонсором в Сенаті був Бен Найтгорс Кембел. Палата представників прийняла цю резолюцію 20 березня з 408 голосами „за“, і одним – проти, а Сенат наступного дня – одностайно.

Цей документ покликаний продемонструвати урядові України, що Конгрес США уважно стежить за розвитком парламентського процесу в Україні, а не тільки за результатами самих виборів 31 березня. Зокрема резолюція закликає уряд України повною мірою дотримуватися підписаного Президентом України „Закону про вибори“. В резолюції підкреслено застереження Конгресу США щодо можливих порушень, серед яких названо п'ять найголовніших:

- використання службового становища з метою підтримки конкретних політичних сил;
- тиск влади на опозицію та незалежні ЗМІ;

- поширення безкоштовної матеріальної допомоги та послуг, щоб вплинути на виборців;

- примушення вступити в політичну партію і робити внески у виборчу кампанію;

- поширення анонімною і компромітуючою інформації про політичних опонентів.

Американські законодавці, прийнявши резолюцію, у багатьох своїх виступах підкреслювали, наскільки важливим партнером США є Україна, і саме тому належить активно підтримувати процеси утвердження в ній демократії.

Реакції в Україні і в українській громаді США на резолюцію Конгресу були різні, аж до протилежних. Ще в лютому Президент України Леонід Кучма, під час візиту колишнього Державного секретаря Медлен Олбрайт до Києва,

(Закінчення на стор. 5)

Реакція на рішення міської ради Івано-Франківська про статус ветеранів Дивізії „Галичина“

У зв'язку з рішенням Івано-Франківської міської ради 18 березня про визнання 24-ох ветеранів Української дивізії „Галичина“ учасниками бойових дій за свободу й незалежність України, з наданням відповідних пільг та допомоги („Свобода“, ч. 12), це місто опинилося в центрі уваги міжнародних засобів масової інформації. Івано-Франківськ, мабуть, уперше за його історію, було згадано на шпальтах британських газет „Таймс“, „Гардіан“, а також у пресі інших країн. Рішення обговорювали на телеканалах та радіостанціях в Україні. Воно викликало також ряд протестів. Найцікавішою є реакція в Росії.

Міністерство закордонних справ Росії 21 березня заявило, що реабілітація воїнів Української Повстанської Армії „негативно позначиться“ на російсько-українських взаєминах. (Кого саме мала на увазі Москва у даному випадку – невідомо, бо рішення стосувалося ветеранів дивізії „Галичина“). У поширеному повідомленні Міністерство закордонних справ Росії назвало „тривожною“ інформацію про пляни „українських націоналістичних сил добитися реабілітації підсудимих гітлерівців“ і висловило жаль, що українські офіційні особи не дають, як говориться у повідомленні, належної відсічі

провокаційним діям націоналістичних угруповань.

В тому числі 22 березня Державна Дума Росії прийняла заяву „У зв'язку з діями в Україні щодо колишніх військовослужбовців дивізії СС „Галичина“, внесену членами Комітету в справах СНД. У заяві зокрема говориться, що Державна Дума вважає за необхідне звернути увагу на спроби „націоналістичних елементів, використовуючи кампанію виборів до Верховної Ради України, реабілітувати тих, хто стояв на стороні кривавого фашизму і завдати удар по багатотисячній армії“.

(Закінчення на стор. 3)

Світове українство після III Форуму

Р. Л. Хомяк

КИЇВ. – 18-20 березня, в Будинку Учителя (колишньому приміщенні Центральної Ради), відбулися чергові річні збори Української Всесвітньої Координаційної Ради. В залі були присутні представники з Карелії і Казахстану, з Канади і з сусідніх Словаччини й Кубані, з Америки. Були й представники України. Це були перші збори міжнародного керівництва цієї всесвітньої організації після Третього форуму українців, який відбувся у минулому році в Києві, в рамках святкування десятиріччя Незалежності України.

Коли була створена Українська Всесвітня Координаційна Рада, її примістили при відомій ще з советських часів адресі – вул. Золотоворітській 6, там, де тоді знаходилося Товариство „Україна“ (що втішалося невеликим державним спонсорством), і яке у самостійній Україні перетворилось на Товариство „Україна-Світ“ (з меншим, ніж за советських часів, бюджетом). Отже, секретаріат Товариства „Україна-Світ“ обслуговував УВКР. І тут і там головував Іван Драч; і тут і там секретаріат очолював Олександр Шокало. Секретаріат – цей контрольний центр всесвітнього українства – знаходився в кімнаті на 9 квадратних метрів, себто менш-більш величини малої американської спальні площею 8 на 12 футів.

У 2000 році І. Драч став державним чиновником, а головуство в УВКР (недержавної організації) перебрав Михайло Горинь.

Після Третього форуму українців на Золотоворітській 6 почалося відчуватись – як ствер-

джує новий голова секретаріату Павло Клименко, „упереджене ставлення працівників Товариства Україна-Світ до УВКР“. Зрештою, на початку лютого 2002 року господарі будинку виселили секретаріат УВКР. Тоді Микола Плавук, колишній президент Української Народної Республіки в екзилі і голова Проводу Українських Націоналістів (мельниківців), надав секретаріатові УВКР тимчасове приміщення у своїй штаб-квартирі на Печерську, при вулиці Січневого Повстання 6 (ця вулиця має бути переіменована на вулицю Івана Мазепи, але покищо усі вуличні написи далі прославляють подвиг більшовиків 1918 року).

Саме там секретаріат УВКР завершив підготовку до річних зборів і почав робити заходи, щоб дістати окреме приміщення в Києві для свого штабу.

У своєму виступі на цьогорічних зборах УВКР Михайло Горинь не захотів з'ясовувати стосунків між Товариством „Україна-Світ“ і УВКР останніх місяців, а натомість наголошував на позитивних аспектах всесвітньої ради українства: поїздки до діаспорних поселень, до проблематичних частин України, видання нового друкованого органу – „Вісника УВКР“. А новий голова секретаріату, Павло Клименко, який 20 років працював на нафто-газовій території Сибіру в Тюмені, роздав 11-сторінковий плян праці УВКР на 2002 рік, разом з кошторисом його виконання. Плян передбачає штат з 25 осіб у секретаріаті.

Бюджет УВКР передбачає внески від організацій, які входять до неї, при чому вони дуже „прогресивні“: по 20 американських доларів

Михайло Горинь. Фото: архів „Свободи“.

від українських організацій в Білорусі або Азербайджані, або в Саратовській області Росії; по 500 дол. – від Союзу Українців Британії; по дві з половиною тисяч „зелених“ – від Конгресу Українців Канади, наших УКА й УАКР; чотири з половиною тисяч – від Світового Конгресу Українців. Причому, як повідомляла „Свобода“ 15 березня, УАКР створила ще й окремий фонд на підтримання праці УВКР: із своєї каси внесла початковий вклад на суму півтори тисячі доларів і закли-

(Закінчення на стор. 5)

УКРАЇНА ЗА ТИЖДЕНЬ

Київські урядовці агітують

ЛУГАНСЬК. – На кінцевій прямій виборчого марафону Луганщина стала центром уваги високих урядовців, які на зустрічах з виборцями відкрито агітують за виборчий блок „За єдину Україну“. За останні два тижні Луганщину з агітаційними поїздками відвідали і прем'єр-міністр України Анатолій Кінах, і віце-прем'єр Анатолій Семиноженко, і міністер транспорту Валерій Пустовойтенко, і колишній міністер економіки Сергій Тігіпко. Місцеві політики вважають, що така увага високих урядовців до Луганщини не випадкова – саме від промислового Донбасу з його численним електоратом перш за все залежить доля виборів в Україні. На минулих парламентських виборах 1998 року 45 відсотків виборців Луганщини проголосували за комуністів, а на президентських виборах 1999 року провідник комуністів Петро Симоненко отримав майже 54 відсотки голосів луганчан. На сьогодні в області створено максимальне сприяння виборчому блоку „За єдину Україну“. В агітації за цей блок масовими порушеннями є використання адміністративного ресурсу та виключне право на висвітлення в електронних ЗМІ. Такого висновку за підсумками контролювання виборчих перегонів на Луганщині дійшли обласні організації захисту конституційних прав і свобод громадян.

Представники „БЮТ“ пікетували посольство Росії

КИЇВ. – Представники опозиційного виборчого блоку Юлії Тимошенко провели 26 березня акцію протесту посольства Росії в Україні, вимагаючи припинити, як вони заявляли, втручання Росії у внутрішні справи України в ході виборчої кампанії. Учасник цієї акції Михайло Чечило, один з провідників Української республіканської партії, так характеризував мету акції протесту: „Мета – привернути увагу громадськості проти втручання Росії у внутрішні справи України, показати народові, що є й інші сили в Україні, які не згодні із офіційною позицією нашого МЗС, яке 25 березня розказувало, як американці пробують втручатися, хоча американський

Конгрес не втручається, вони прийняли резолюцію, не більше того. А росіяни заявили, що підтримують комуністів, об'єднаних соціал-демократів і блок „За Єдину Україну“, і хотіли б їх бачити в парламенті“.

Заяви російських політиків – це втручання у внутрішні справи України

САНКТ-ПЕТЕРБУРГ. – Голова Верховної Ради України І.Плющ вважає, що такі російські політики, як Дмитро Рогозін та Віктор Черномірдин, мають розуміти, що їхні заяви про українські вибори можуть стати приводом для тлумачення їх як втручання у внутрішні справи України. Про це І.Плющ сказав в інтерв'ю журналістам у Санкт-Петербурзі. Голова ВР зазначив, що нещодавно чув заяву Д.Рогозіна про те, що Віктор Ющенко повинен пам'ятати, „що у нас є вуха і руки, і ми їх відчуваємо й чуємо далеко“. За словами спікера, він неодноразово чув подібні заяви того чи іншого політичного або державного діяча Росії. І.Плющ зазначив, що спокійно ставиться до таких заяв, і не розцінює їх як позицію Росії. За словами І.Плюща, якби у нього була можливість подискутувати з Д.Рогозіним чи В.Черномірдином, він би їх попросив утриматись від подібних заяв, або ж перед тим, як їх робити, подумати, як подібні заяви позначаться на настроях в Україні.

Дехто хоче „скупити“ голоси студентів

ЛЬВІВ. – Молодіжні організації Львівщини стурбовані наміром окремих політичних сил купити студентські голоси. Сьогодні в Україні є близько півтора мільйона студентів, зокрема на Львівщині їх близько 100 тисяч. Цю студентську силу на виборах у своїх інтересах мають намір використати окремі політики, – вважає керівник Комітету молодіжних організацій Львівщини Віталій Загайний. Комітет володіє інформацією, що є чимало студентів, які готові продати свої виборчі бюлетені навіть по 10 гривень. „Львівська студентська молодь є політично свідомою, але, на жаль, у своїй більшості – малозабезпеченою. А вибори – це можливість для студен-

та заробити хоч якісь гроші, що намагаються використовувати й самі нечисті політики“, – зазначено 24 березня в зверненні до громади Львова, яке підписали напередодні представники 20 молодіжних організацій. Зараз члени молодіжного комітету у львівських гуртожитках пояснюють студентам, що їхній голос коштує значно більше, ніж 10 гривень, і закликають молодь особисто прийти на виборчі дільниці.

„Червоний пояс“ слабшає

КИЇВ. – Провідник українських комуністів Петро Симоненко не виключив, що у регіонах так званого „червоного поясу“ – на Донеччині, Луганщині, в Криму – комуністи можуть не отримати більшості голосів виборців, як це було під час попередніх парламентських виборів, пояснивши це тиском на виборців у цих регіонах з боку провладного блоку „За єдину Україну“. Протидіяти цьому, на думку комуніста П.Симоненка, можуть православні віруючі. Ці заяви провідник комуністів зробив 22 березня на єдиній протязом останнього місяця прес-конференції, яку майже повністю присвятив релігійній тематиці. Протягом цього часу П.Симоненко побував у Москві, де зустрічався не тільки із російським президентом В.Путіним, але й з предстоятелем Російської Православної Церкви патріархом Алексієм II.

Ющенко - Черномірдину

КИЇВ. – Екс-прем'єр українського уряду, провідник виборчого блоку „Наша Україна“ Віктор Ющенко заявив, що він особисто і його політичні партнери завжди виступали і виступають за розвиток рівноправних взаємин з Росією. Промовляючи 21 березня у Чернівцях під час передвиборчої поїздки, В.Ющенко висловив здивування заявою посла Росії в Україні Віктора Черномірдіна, а також групи російських політиків, які назвали блок „Наша Україна“ націоналістично орієнтованим і таким, що не підтримує поглиблення українсько-російських взаємин. В.Ющенко додав, що Росія була і залишається найголовнішим стратегічним партнером України.

Стурбовані значними порушеннями виборчих прав

КИЇВ. – Уповноважена Верховної Ради з прав людини Ніна Карпачова та представники громадських організацій, які відстежують хід виборів, стурбовані значними порушеннями виборчих прав громадян. Українська омбудсмен вважає, що порушення виборчого законодавства носять масовий характер. На думку Н.Карпачової, найбільш разючі – це адміністративний тиск на виборців, погрози та навіть відкрите насильство щодо кандидатів у депутати, хоча Н.Карпачова й не звинувачувала у порушеннях жодної конкретної партії. Інший правозахисник, голова Фонду регіональних ініціатив Сергій Рудик поінформував, що, згідно з їхньою перевіркою, можна виділити п'ять найбільш поширених видів порушень. Вони стосуються передвиборної агітації, втручання органів державної влади та місцевого самоврядування у хід виборів, праці виборчих комісій, незаконної відмови

У п'ятницю, 22 березня, Президент України Леонід Кучма призначив своїм прес-секретарем Олену Громницьку.

О.Громницька, 1975 року народження), закінчила Київський педагогічний університет ім. Драгоманова за фахом „Історія і правознавство“, від 1995 року працювала на телеканалі ЮТАР, у дирекції телерадіопрограм Верховної Ради України, з 1999 року – кореспондентом програми „Факти“ на „ICTV“.

Фото УНІАН

у реєстрації кандидатів та підкуп виборців. Тим часом юристи у Центральній виборчій комісії називають „бомбою уповільненої дії“ нещодавнє скасування інституту прописки. Адже іншого способу обліку виборців законодавство не передбачає.

Так насправді виглядає передвиборча кампанія

ЧЕРКАСИ. – Вночі 23 березня біля Золотоноші Черкаської області невідомі зупинили машину, що везла до Києва 100-тисячний наклад газети „Свобода“, друкованої на Черкащині. Водія побили, а наклад викинули у річку. За словами головного редактора газети Олега Ляшка, який кандидує до Верховної Ради, авто, що перевозило наклад, було заміноване. 24 березня нещастя спіткало і другий наклад випуску газети з інформацією про події у суботу. Майже 70 правоохоронців провели обшук у друкарні і вилучили наклад газети згідно з постановою Соснівського районного суду міста Черкаси. Участь правоохоронців у вилученні другого накладу „Свободи“, на думку головного редактора газети, свідчить про їхню причетність і до першого випадку.

Л. Грач – знову кандидує до ВР Криму

СІМФЕРОПОЛЬ. – Виборча комісія Криму поновила реєстрацію кандидатом у кримський парламент голови Верховної Ради автономії Леоніда Грача. Реєстрація було відновлено 26 березня після тривалої процедури скасування реєстрації і апеляцій з боку Л.Грача. Сам голова кримського парламенту назвав відновлення своєї кандидатури кроком, який зніме суспільно-політичне напруження, що утворилось навколо проблеми.

За матеріалами інформаційних агентств

У багатьох місцевостях України адміністрація забороняє виставляти на вулицях агітаційні матеріали на користь кандидатів від опозиційних до влади блоків, тому у вікнах житлового будинку в м. Хусті, на заході України, виставлені передвиборні плакати, що передають політичні симпатії мешканців. За результатами опитування, проведеного на замовлення Інституту політики, провідниками передвиборних змагань є блок „Наша Україна“ (28.3 відс.) і Комуністична партія України (15.5 відс.).

Фото УНІАН

Відгуки...

(Закінчення зі стор. 1)

ковій дружбі російського і українського народів". Депутати передбачають, що публічне засудження рішення міської ради Івано-Франківська про реабілітацію колишніх військовослужбовців дивізії „Галичина“ українським керівництвом і громадськістю, яке базується на позиції світової спільноти щодо фашизму та його поплічників, викликало б позитивну реакцію не лише в Росії, а й у всьому світі.

* * *

Прем'єр-міністр України Анатолій Кінах, перебуваючи на Прикарпатті, висловився за реабілітацію також ветеранів Української Повстанської Армії, у якій продовжували воювати чимало вояків дивізії „Галичина“. Анатолій Кінах, оцінюючи рішення міської ради Івано-Франківська і реакцію МЗС Росії, сказав, що Україні, як і багатьом іншим державам, які проходили найскладніші етапи у своєму розвитку, в тому числі і у воєнних конфліктах, необхідно зробити все, щоб не дозволити нікому перекреслювати історію. А. Кінах заявив, що він абсолютно переконаний, що в Україні є всі можливості вирішити питання, пов'язані з тими подіями, на основі консолідації українського суспільства і української держави. „Інших варіантів я просто не бачу“, – сказав прем'єр.

* * *

На думку члена фракції Комуністичної партії України Георгія Крючкова, занепокоєння Росії цілком умотивоване і про жодне втручання у внутрішні справи не йдеться.

* * *

27 березня в Києві з ініціативи Антифашистського комітету України, Всеукраїнського єврейського конгресу та Об'єднаної єврейської общини України відбувся багатотисячний мітинг під гаслами: „Президенте, зупини фашизм!“, „Україна без нацизму“.

„Ми пам'ятаємо Бабин Яр“. Присутні виступали проти спроби реабілітувати вояків дивізії „Галичина“. На мітинг прибули представники з ряду областей. У ньому взяв участь головний рабин Києва та Київської області Моше-Ревен Асман. Учасники мітингу прийняли заяву і звернення до Президента України, у яких міститься вимога негайно скасувати рішення Івано-Франківської міської ради.

* * *

На Прикарпатті заяви з боку Росії обурили громадськість і спричинили численні зауваження галичан про те, хто насправді розстрілював на Прикарпатті їхніх дідів та батьків, хто сотнями тисяч вивозив їх до Сибіру. Різно негативною була також реакція на заяву російської громади Івано-Франківська, яка звернулася до державного керівництва України з вимогою негайно скасувати рішення міської ради. Колишні вояки Української дивізії „Галичина“ вже неодноразово виступали ініціаторами та послідовно втілювали в життя процес примирення між вояками, які брали участь у Другій світовій війні, виступаючи на боці різних армій. Однак їхні зусилля поки що залишаються марними, оскільки більшість ветеранів радянської армії не хоче діалогу.

* * *

Політолог, член виборчого блоку „Наша Україна“ Микола Томенко вважає, що нинішню заяву російського МЗС слід розцінювати не інакше, як втручання у внутрішні справи України. „Я думаю, що українська влада повинна вирішувати такі проблеми, а не російський МЗС чи інші країни“, – зауважив Микола Томенко.

* * *

26 березня міський голова Івано-Франківська Зіновій Шкутяк заявив, що рішення міської ради визнати ветеранів дивізії „Галичина“ учасниками бойових дій за свободу і незалежність України взагалі не існує. Це питання тільки обговорювалося на сесії міської ради.

Л.Х.

Пам'ятник провідникові Народного руху України Вячеславу Чорноволові встановлений на його могилі, на Байковому цвинтарі в Києві, в понеділок, 25 березня. У цей день виповнилося три роки зі дня загибелі В. Чорновола в автомобільній катастрофі біля Борисполя Київської обл. Народний депутат Тарас Чорновіл, син покійного, знову заявляє, що загинув його батько і генерального директора компанії „Укрспецекспорт“ Валерія Малєва – справа рук однієї групи людей. В інтерв'ю Т.Чорновіл сказав, що „з неофіційних джерел йому стало відомо, що у випадку з батьком рішення було ухвалене десь за два тижні чи за 10 днів до самого факту вбивства, а у випадку з В. Малєвим рішення було ухвалене за 16 годин до факту вбивства“.

Фото УНІАН

Не можна фальшувати історію

Колишні вояки дивізії „Галичина“ досконало усвідомлюють, що Прикарпаття після тривалого перебування під владою комуністів має ще й тепер сильне комуністичне середовище, яке насаджує застарілі уявлення про дивізію. Україна поступово вирішує цю проблему. Перебуваючи в Прикарпатті напередодні виборів до Верховної Ради, Л. Кучма сказав, що треба погоджувати справу, використовуючи досвід Іспанії, де давно примирилися учасники збройного протистояння.

Ми співчуваємо Прикарпаттю, але обурюємось втручанням Росії у внутрішні справи України. З Москви лунають фальшиві закиди, неправдиві звинувачення. Дивізія „Галичина“

не брала участі в жодних поліційних акціях, не скоїла ніяких злочинів проти населення країн, у яких їй випало перебувати. На Нюрнберзькому процесі не було висунуто проти дивізії жодних звинувачень. Західні держави, які прийняли дивізіоників на поселення, тим самим визнали їхню непричетність до злочинів фашизму.

Ми протестуємо проти спроб Росії та її поплічників в Україні фальшувати історію Другої світової війни.

Юрій Ференцевич,

член Крайової управи Братства колишніх вояків 1 УД УНА

Зустріч провідників коаліції „Акція Україна“ та єврейських організацій

ВАШІНГТОН. – 14 лютого провідники коаліції „Акція Україна“ – виконавчий директор Української Федерації Америки д-р Зеня Черник і президент Української Американської Координаційної Ради Ігор Гавдяк зустрілись з провідниками єврейських організацій, щоб обговорити скасування поправки Джексона-Ваника, яка перешкоджає встановленню постійних нормальних торговельних взаємин між Україною та США.

На зустрічі, яка тривала понад годину, були присутні рабин Ендрю Бейкер – директор єврейських міжнародних взаємин Американсько-єврейського комітету, Марк Б. Левін – виконавчий директор, Шай А. Франклін – директор урядових взаємин Організації прибічників прав євреїв в Росії, Україні, Балтійських держав та Євразії, раніше відомої як Національна рада радянських євреїв, та Гай Білур і Леонард Гросмаш з Американсько-єврейського комітету.

Під час відвертого обміну думками українські провідники висловили стурбованість недавнім поданням в Конгресі США постанови, яка звільнила б лише Росію від поправки Джексона-Ваника. Вони вказали, що поправка Джексона-Ваника була впроваджена у часи Радянського Союзу та „холодної війни“ і тому її обмеження не повинні бути чинними щодо України – вільної і незалежної держави, яка не несе відповідальності за порушення прав людини і свободи віросповідання, які чинились

за часів Радянського Союзу. Також вони вказали, що в Україні ситуація стосовно етнічних та релігійних прав, включаючи ставлення до євреїв, є набагато кращою, ніж у будь-якій іншій державі на території колишнього Радянського Союзу, включно з Росією.

На завершення вони запитали, чи єврейські організації Америки підтримали б постанову, яка звільнить Україну від поправки Джексона-Ваника, котра невдовзі повинна бути запропонована в Палаті представників Конгресу США Бобом Шейфером, одним з голів Українсько-американської фракції.

Єврейські провідники назагал погодились з аргументами д-р З. Черник та І. Гавдяка, але порушили питання повернення єврейської громадської власності в Україні. Українські провідники відповіли, що в Україні прийнято закон про повернення громадської власності її власникам, але політичні, соціальні та економічні труднощі перешкоджають урядові впровадити цей закон в дію. Це стосується повернення власності не лише євреям, але й іншим релігійним конфесіям.

На запитання, чи протистояла б єврейська громада США законопроектові про встановлення режиму постійних нормальних торговельних взаємин з Україною у випадку його подання в Конгресі на сьогоднішній день, провідники єврейських організацій відповіли, що вони повинні провести опитування громади перед

тим, як зможуть дати остаточну відповідь. 7 березня представники Організації прибічників прав євреїв в Росії, Україні, Балтійських державах та Євразії, та Американсько-єврейського комітету повідомили українську сторону, що їхні організації не заперечуватимуть такому законопроектові.

Коаліція „Акція Україна“ прийняла звернення до української громади Америки, у якому міститься заклик висловитися у справі надзвичайної важливості, а саме встановлення режиму постійних нормальних торговельних взаємин з Україною.

Конгресмен від штату Кольорадо Боб Шейфер, один зі співголів Українсько-американської фракції в Конгресі, подав на розгляд у Палаті представників законопроект щодо встановлення режиму постійних нормальних торговельних (попередньо відомий як режим найбільшого сприяння) з Україною.

Коаліція закликає негайно зв'язатися з конгресменами та сенаторами і заохотити їх підтримати цей важливий законопроект. Листи можна надсилати факсом або електронною поштою. За докладнішою інформацією можна звертатися до офісу у Вашингтоні телефоном (202) 737-6090, факсом: (202) 737-6091, або ж надсилати електронні листи на адресу uaccw@aol.com.

УАКРада

АМЕРИКА І СВІТ

Землетрус в Афганістані

КАБУЛ, Афганістан. – Майже ціле місто Нагрін на півночі Афганістану зруйноване землетрусом, який навістив країну 25 і 26 березня. 27 березня кількість загиблих досягнула двох тисяч. Через заблоковані шляхи і побоювання щодо можливих нових поштовхів рятувальники не можуть швидко досягати уражених районів в горах Гіндукушу. За словами свідків, вцілілі жертви землетрусу розгрібають завали голими руками, щоб відкопати тих, хто опинився під зруйнованими будівлями. Як заявив міністер внутрішніх справ Афганістану Юнус Кануні, без даху над головою залишилось 20 тисяч осіб. Керівник перехідного уряду Афганістану Хамід Карзай сказав, що до вражених регіонів доставляють медикаменти і харчі.

Арабські провідники засідають без Арафата

БЕЙРУТ, Ливан. – 27 березня розпочала свою працю зустріч арабських провідників, яка супроводжується суворими заходами безпеки. Однак кілька ключових політиків вирішили не брати участі у дискусіях, що концентруватимуться на нових ініціативах Савдійської Аравії щодо мирного врегулювання на Близькому Сході. На зустрічі відсутні президент Єгипту Госні Мубарак, король Йорданії Абдула і палестинський провідник Ясер Арафат. Останній відмовився брати участь у зустрічі через умови Ізраїлю щодо його поїздки. Йорданський прем'єр-міністр Алі Абдул-Рагіб відкрив сесію критикою Ізраїлю і закликосом підтримати савдійські мирні пропозиції. Цей план пропонує нормалізацію взаємин арабських країн з Ізраїлем в обмін на повне виведення його військ з територій, що їх Ізраїль окупував 1967 року.

Нащадки американських рабів вимагають компенсацій

ВАШІНГТОН. – Американка Дідрія Фармер-Пелман від імені мільйонів осіб – нащадків вивезених до Сполучених Штатів африканських рабів – 27 березня порушила судову справу проти трьох компаній, які буцімто отримали зиск завдяки використанню рабської сили. Д. Фармер-Пелман вимагає наразі невизначеної компенсації від забезпеченої та залізничної фірм, а також від групи фінансових послуг. Представники цих компаній, однак, кажуть, що зв'язки з їхніми попередниками є настільки слабкими, а події, про які йдеться у позові, відбувались так давно, що їм нема за що відповідати. Рабство у США було скасовано понад 130 років тому.

„Володар кілець“ – володар чотирьох „Оскарів“

ГОЛІВУД, Каліф. – 25 березня відбувся 74-ий фестиваль вручення нагород „Оскар“. Святкову промову виголосив Том Круз. Комедійний кінорежисер Вуді Аллен підготував документальний фільм з творів кінемистецтва, які зафіксували для історії ньюйоркські міські пейзажі. Вперше за сорок два роки нагороди „Оскарів“ вручалися у самому Голівуді. Найбільше нагород – аж чотири „Оскари“ – отримав фільм „Володар кілець“. По два „Оскари“

отримали фільми „Мулен Руж“ та „Падіння чорного яструба“. Нагороду за найкращу допоміжну роль отримали Дженіфер Конелі за участь у фільмі „Прекрасний розум“ та Джим Бродбент за фільм „Айріс“. 74-ий фестиваль вручення „Оскарів“ став тріумфом для афро-американських акторів. Дензел Вашингтон виборов „Оскара“ за головну роль у стрічці „Тренувальний день“. Галі Бері стала першою афро-американською акторкою, яку було визнано найкращою виконавицею провідної ролі за свою роль у стрічці „Баль монстрів“. У цьому фільмі вона грає жінку, яка входить у емоційний зв'язок з убивцею свого чоловіка. Найкращою стрічкою став фільм „Чудовий розум“ – про шизофренічного математика Джона Неша.

Оприлюднено процедуру військових трибуналів

ВАШІНГТОН. – Секретар Департаменту оборони США Доналд Рамсфелд оприлюднив процедуру військових трибуналів, які розглядатимуть справи полонених бойовиків Талібану та „Аль-Кайди“. Попри попередні пляни, судові процеси будуть частково доступними для громадськості. Смертні вироки можна буде виносити лише одностайно. Крім того, звинувачені матимуть право на оскарження.

Російська мова може зіпсувати кар'єру

РИГА, Латвія. – Прем'єр-міністр Андріс Берзіс повідомив, що офіційною мовою в його країні буде лише латиська. 21 березня він закликав одного з чільних працівників Організації безпеки та співробітництва в Європі подати у відставку, коли той запропонував зробити російську мову другою офіційною мовою Латвії. Відповідаючи на коментарі Жерара Студмана, який очолює відділ прав людини ОБСЕ, латиський прем'єр наголосив, що латиська мова лишатиметься єдиною офіційною мовою країни. На адресу Риги неодноразово лунали звинувачення в порушенні прав російськомовної меншості, яка складає більше третини населення Латвії.

Папа Іван Павло II відповідає

ВАТИКАН. – Вже кілька тижнів преса вміщує інформації про звинувачення поодиноких священиків у педофілії. Цей скандал, зокрема, зосереджений у Католицькій Церкві США. З цього приводу 82-річний Папа Іван Павло II 21 березня видав листа, в якому вперше порушено справу скандалів, пов'язаних з педофілією в його Церкві. Павло Іван II каже, що „темну тінь підозри“ кинуто на всіх священиків „деякими нашими братами, котрі зрадили тайну священства“ та піддалися спокусі зла. У своєму щорічному посланні священикам світу Іван Павло II не зупинявся окремо на Католицькій Церкві в Америці, котра, на думку багатьох місцевих католиків, переходить найбільшу кризу в своїй історії. Трьома реченнями звертаючись до згаданих скандалів, Іван Павло II представив священиків жертвами „особистих глибоких страждань“ та „навіть найжорстокіших форм таємничого зла, що діє в світі“.

За матеріалами ЗМІ

Уряд Німеччини наступає на корупцію

БЕРЛІН. – 20 березня, коли стало відомо про нелегальне фінансування та корупцію серед соціал-демократів у Кельні, міністер економіки країни Вернер Мюлер запропонував скласти „чорний список“ ненадійних підприємств. До нього потрапила, наприклад, фірма „Трінекенс“, яка щедро віддячила місцевим політикам за дозвіл на будівництво сміттєспалювального заводу. Тепер у Німеччині фірми, які дістали державне замовлення за допомогою хабара, заноситимуться до так званого антикорупційного реєстру, створення якого має зайнятися федеральне відомство з питань економіки. Фірми, що потраплять до „чорного списку“, не діставатимуть вигідних державних замовлень. Представни-

ки економіки, однак, скептично поставилися до нової пропозиції Вернера Мюлера.

Представниця Німецької торговельно-промислової палати Анете Карштедт-Майерікс висловила побоювання, що у категорію „ненадійних фірм“ можуть потрапити також компанії, які заборгували податковому відомству. Натомість пропонується вживати запобіжних заходів на самих підприємствах. Експерти радять уникати занадто тісних взаємин між співробітниками фірми та замовниками. Досягти цього можна за допомогою постійної ротації на посадах, на яких спокуса хабара є особливо великою.

Радіо „Свобода“

Відбулася зустріч з питань розвитку

МОНТЕРЕЙ, Мехіко. – Керівники країн світу на зустрічі ООН з питань розвитку, котра розпочалася 22 березня, наголосили на необхідності збільшити допомогу бідним країнам – частково заради того, щоб вони не перетворилися на розплідник міжнародного тероризму. Головна тема зустрічі, в якій беруть участь провідники понад 50 держав, – боротьба з глобальною бідністю.

Президент США Джордж Буш закликав уряди найбідніших країн світу дотримуватися принципів ринкової економіки та активніше провадити політичні реформи, якщо вони хочуть надалі одержувати американську допомогу.

Голова Світової організації торгівлі Майк Мур заявив на дводенній зустрічі, що зубожіння – це бомба сповільненої дії, яка має на меті зупинити серце свободи. Генеральний секретар ООН Кофі Анан закликав подвоїти теперішню допомогу, збільшити пожертвування на програми розвитку бідних держав та боротьбу зі злиднями ще на 50 мільярдів доларів щорічно. А голова Програми ООН з розвитку Марк Малок Бравн заявив, що допомогу можна збільшити до 25 відсотків до 2006 року, переважно завдяки внескам, обіцянним Сполученими Штатами і Британією. Однак Генераль-

ний секретар Співдружності Дон МакКінон сказав, що обіцяні фонди є замалими в порівнянні із субсидіями, які в світі, що розвивається, становлять один мільярд доларів на день. Конференцію залишив кубинський диктатор Фідель Кастро. Він звинуватив багаті країни в нездатності дієво допомогти країнам „третього світу“ у боротьбі зі злиднями та безробіттям.

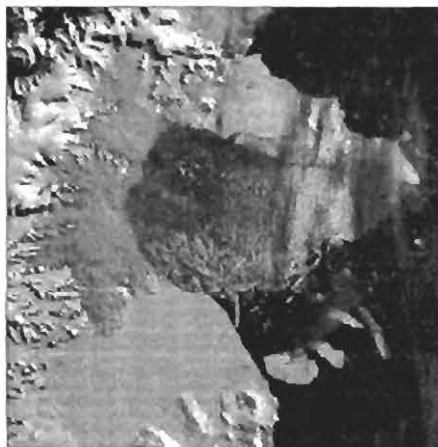
24 березня у Перу Дж. Буш повідомив, що протягом найближчих трьох років його країна надасть 10 мільярдів доларів країнам, які розвиваються – для проведення ринкових реформ, а також для боротьби з корупцією та наркобізнесом.

Після цієї дводенної конференції Президент США поїхав з візитом до країн Латинської Америки. Завершуючи свою візиту у Сальвадорі 25 березня Джордж Буш заявив, що США мають намір активізувати економічну співпрацю з латиноамериканськими державами та допомагати їм у боротьбі з бідністю та іншими соціальними проблемами.

Під час обіду з президентами країн Центральної Америки Президент США заявив, що стратегічною метою Вашингтону є розширення Північноамериканської зони вільної торгівлі.

За матеріалами ЗМІ

Тане антарктичний лід

Вигляд льодовика з космосу.

КОЛЬОРАДО. – Зображення, передані сателітом та проаналізовані Національним центром інформації про сніг і лід Кольорадського університету, виявили, що північна частина льодового шару Ларсена у східній частині Антарктиди відділилася від континенту. Група британських вчених ще до цього зробила висновок, що великі ділянки крижаного покриву Антарктики зменшуються.

Аналізуючи дані, отримані зі супутників, вчені з Кембриджу і Лондону встановили, що так званий Західно-антарктичний крижаний покрив зменшується в напрямку до середини материка. Це перші свідчення, які доводять, що ця частина Антарктики втрачає крижаний покрив зі значною швидкістю. Результати цього дослідження вчених опубліковані в журналі „Science“. За словами авторів праці, з 1992 року Західно-антарктичний крижаний покрив втратив 31 кубічний кілометр криги.

Щороку маса льодовика зменшується на 4 мільярди тонн. Це еквівалентно зростанню рівня моря на 0.01 міліметра. Вчені також виявили, що лінія, де зустрічаються льодовик, море і морське дно, за чотири роки, з 1992-го по 1996-ий, пішла у глиб материка на 5 кілометрів.

Якщо крижаний покрив буде зменшуватися з теперішньою швидкістю, через 600 років льодовик попливе, і море заповнить простір, який він звільнить.

За матеріалами ЗМІ

Резолюція...

(Закінчення зі стор. 1)

засудив саму ідею подібного документу з боку США. 22 березня, після повного прийняття цієї резолюції обома палатами Конгресу США, Президент Л. Кучма назвав цю подію „безпрецедентною“. „Що, в Україні справи погані? – запитав він і сам відповів. – Економіка розвивається, демократія розвивається“. Президент закликав українців „мати гордість“, бо Україну не можна трактувати як „футбольний м'яч“.

Характеристично, що цей заклик дослівно повторює пораду посла Росії в Україні Віктора Черномірдіна, який ще до прийняття резолюції Конгресу висловився в тому сенсі, щоб українці „виявили гордість“ і не дозволили Америці „втручатися у внутрішні справи України“. Тепер же, маючи на увазі саму резолюцію, В. Черномірдин сказав, що США „де одного президента вибрали, а керує інший, не мають права повчати п'ятдесятмільйонову націю“.

Міністер закордонних справ України Анатолій Зленко назвав резолюцію Конгресу США „словесною риторикою“. мовляв, вибори є справою українського народу, і влада створює „всі необхідні умови“ для демократичного їх проведення.

Голова Прогресивної соціалістичної партії України Наталія Вітренко

на пресовій конференції 25 березня сказала, що США „порушили всі норми міжнародного права“. Н. Вітренко закликала міністерство закордонних справ України заявити офіційний протест проти резолюції Конгресу США. Передвиборну пропаганду бльоків Віктора Ющенка, Юлії Тимошенко і Олександра Мороза Н. Вітренко назвала „американським сценарієм“.

Голова Президентської адміністрації Володимир Литвин, він же – керівник передвиборного бльоку „За єдину Україну“, заспокоює українську спільноту у той спосіб, що, мовляв, Конгрес приймав цю резолюцію без попереднього обговорення, і ні самі конгресмени, ні американське суспільство не надають цьому документові ніякого значення. На думку В. Литвина, в резолюції Конгресу США „зацікавлений ряд українських політиків“, зокрема тих, що стоять в опозиції до президента.

З приводу цих звинувачень в „Українській правді“, радник Комісії Конгресу США у справах безпеки і співробітництва в Європі, так званої Гельсінської комісії, Орест Дейчаківський з'ясовує: „Інтерес Конгресу США до України виник не сьогодні. Конгрес почав цікавитися українськими справами задовго до того, як Україна стала незалежною державою. Було прийнято багато різних резо-

люцій, закликів щодо порятунку політв'язнів в тоді ще підрадянській Україні, репресій проти українських Церков, щодо Чорнобиля.

Після проголошення незалежності Україна досить швидко піднялася на третє місце в світі за кількістю американської зовнішньої допомоги. Але події останніх років – вбивство Георгія Гонгадзе, корупція, залякування і цькування незалежної преси викликали розчарування українською владою навіть серед тих конгресменів, які багато для України робили і є її справжніми друзями.

Тепер деякі ЗМІ в Україні поширюють дивні фантазії про існування якоїсь таємничої змови проти України з боку Америки. Малюють чорні картини американського впливу на українські справи. Все це називають „пляном Бжезінського“. Насправді ніякої змови нема. Причини американського зацікавлення Україною набагато простіші. Ми вважаємо, що ці вибори дозволять зрозуміти, чи буде Україна далі йти шляхом демократизації, чи ні“.

В Україні можна було не раз чути думки, нібито за фактом прийняття резолюції Конгресу стоїть українська громада Америки, або за резолюцією стоять українські опозиційні сили, зокрема бльок Віктора Ющенка, який хоче через Конгрес США вплинути на ситуацію в Україні. На ці версії дали вичерпні відповіді конгресмени. Вони ствердили, що резолюція походить виключно від Конгресу, бо, як зазначила Марсі Каптур, Україна є найважливішим стратегічним партнером для США в Центральній Європі. Крім усього, Конгрес вже не один раз приймав резолюції, що стосувалися інших країн. Наприклад, подібний документ мав місце перед виборами в Росії і Узбекистані.

Про резолюцію щодо України висловився президент Світового Конгресу Українців Аскольд Лозинський в листі до конгресменів, в котрому він, між іншим, пише: „Хоча ми згодні з вашими намірами утверджувати демократію, нам сумно і ми розчаровані з приводу вашої неточності і нерівномірності. Очевидно, Україна не є модель для демократії, але з усіх колишніх радянських республік, крім прибалтійських, Україна виявила найбільшу рішучість у розвитку демократії і ринкової економіки... Україна повинна бути похвалена за свої досягнення і їй треба нагадати про недосягнення... Але витягати Україну для окремої резолюції Конгресу США є несправедливо...“.

Президент Українського Конгресового Комітету Америки Михайло Савків, котрий тепер перебуває в Києві, прислав нам відгук УККА з

приводу резолюції Конгресу:

„Резолюції Палати представників та Сенату зосередилися на негативних аспектах розвитку демократії та виборчого процесу в Україні (назгагал), але існує багато позитивних змін. Ці зміни потрібно визнати та зареєструвати в тексті резолюцій. Інакше ці резолюції матимуть зворотній ефект і тільки ускладнять взаємини між США та Україною, створять негативний образ та недовір'я до України в світі, і тим самим ускладнять її подальший розвиток. УККА сподівається, що коментарі, які члени Конгресу можуть вносити протягом п'яти днів, змінять загальний тон цього документу на більш об'єктивний та врівноважений“.

На резолюцію Конгресу нам також відповів з Вашингтону голова Української Американської Координаційної Ради Ігор Гавдяк: „З моєї особистої точки зору, резолюція не давала підстав для таких бурхливих реакцій в Україні. Також мені була дуже цікавою реакція Росії на цю резолюцію – те, що В. Черномірдин не лише виступив проти, але й подав ідею, що й Україна повинна запро-тестувати проти „втручання США у внутрішні справи України“.

Для мене це звучить дуже іронічно, якщо зважити на історію, яка переповнена втручанням Росії буквально в усі внутрішні українські справи. Щодо декількох елементів і деталей резолюції можна бути незгідним, але загальна мета її була позитивна і доброзичлива. Резолюцію спонзорували саме ті люди в Конгресі, котрі найбільше підтримують Україну.

Мета резолюції – нагадати Україні, що цілий світ слідкує за цими виборами, бо шлях, вибраний Україною – вступ в євро-атлантийську структури – залежатиме від вислідів виборів. До того ж, треба звернути увагу, що в резолюції нема ніяких натяків, за кого українські виборці мають голосувати – ані за кандидата, ані за партію. Це є на відміну від заяв, які виходять від російських політичних кіл, в яких прямо висловлено, кого уряд Росії хотів би бачити при владі в Україні.

Олександр Волошин, голова адміністрації президента Росії, недавно відверто сказав, що Росія підтримує ті партії в Україні, з котрими найпевніше можна працювати, щоб зміцнити російсько-українські стосунки. Особливо він відзначив СДПУ(о), Комуністичну партію і бльок „За єдину Україну“. Щоб уряд України реагував проти резолюції Конгресу США, але ніяк не зареагував на заяви представників російської влади, – для мене це дуже дивно“.

І. Я.

Світове...

(Закінчення зі стор. 1)

кала американську громаду надсилати пожертви.

Михайло Горинь признав, що координаційний центр світового українства пережив деякий час застою, але тепер справи налаштані і діло рухається. Вчасне і регулярне сплатення внесків усіх тих розпорощених по світі складових частин УВКР дозволить здійснити ту 11-сторінкову програму дій секретаріату. Те, що Українська Всесвітня Координаційна Рада потрібна Україні й українству, стає очевидним, коли слухаєш короткі звіти від представників, зокрема східних діаспор.

Наприклад, представниця з російської Карелії (що тулиться до Фінляндії, частиною якої вона колись була) розповідала про відвідини їхньої громади консулом України з Санкт-Петербурга. Його вітали українською мовою, діти співали українські пісні, місцеве телебачення все це фільмувало, а консул спілкувався російською. Йому місцеві звертали увагу, мовляв, говоримо українською, а він: „А я нет, хе-хе-хе“. Це, до речі, трохи дивно, бо українські дипломати навіть більше, ніж інші чиновники, знають державну мову. На зборах УВКР був присутній Станислав Лазебник, колишній керівник Товариства „Україна“, а нині радник Міністерства закордонних справ для зв'язків з закордонними українцями, то можна надіятись, що він занотує у відділі кадрів міністерства це розчарування карельських земляків на далекій півночі.

А представник з Азербайджану пропонував, щоб Україна повідкривала культурно-інформаційні центри в країнах поселення української діаспори та щоб в Україні діяв державний фонд підтримки співвітчизників.

Знову ж представник з Якутії нарікав, що Україна встановила надто високі оплати на візи і документи для оформлення українського громадянства.

Михайло Горинь і представники діаспори нарікали на дуже низьку кількість місць у вищих навчальних закладах України для студентів з діаспори – зокрема коли порівняти це з подібними програмами у таких маленьких країнах як Угорщина і Румунія (наприклад, Румунія приймає 5000 студентів тільки з Молдови).

Багато розмов точилось у справі законодавства про закордонного українця, яке вже декілька років лежить у Верховній Раді. Тут можна добачати брак великого зацікавлення цим питанням серед депутатів ВР. А можна також шукати причини в тому, що у Верховній Раді кожна справа мусить мати своє лобі, яке б її проштовхувало, переконувало депутатів у доцільності даної справи.

Нині закордонне українство насправді немає оперативного лобі в Києві. Уряд України, на відміну від урядів інших східноєвропейських країн, робить враження, ніби діаспора – це радше тягар, ніж майно, яке може давати прибуток. В парламенті законопроект про закордонного українця вже двічі провалився. І це можна зрозуміти, адже в депутата з Хорунжівки чи Дружківки є більш пекучі місцеві справи, ніж ті які хвилюють українців в Караганді, Канбері чи Клівленді. Хтось має довести і урядові і законодавцям, що діаспора – це потенційний прибутковий маєток.

УВКР має дані бути діаспорним лобі в Києві, власне тому, що вона в Києві постійно і має реальні інформації з усіх кутків світу, де чимало „нашого цвіту“. УВКР випрацювала 11-сторінковий плян дії на поточний рік. Він потребує ще фінансового забезпечення. І тут складові організації УВКР мають зробити свій внесок – хто символічний, а хто конкретний.

**УКРАЇНСЬКИЙ ІНСТИТУТ АМЕРИКИ і
УКРАЇНСКА КАТОЛИЦЬКА ОСВІТНЯ ФУНДАЦІЯ**

запрошують українське громадянство на
доповідь на тему

УКРАЇНА ПІСЛЯ ВИБОРІВ

старі проблеми і нові надії

яку виголосить

Проф. МИРОСЛАВ МАРИНОВИЧ

Віце-Ректор Львівської Теологічної Академії, директор Інституту Релігії і Суспільства, співзасновник Української Гельсінської Групи, колишній в'язень радянських таборів і концлагерів

в суботу 13 квітня 2002 р., о год. 6:30 веч.

в Українському Інституті Америки, 2 East 79th Street, New York

По доповіді зустріч з проф. Мариновичем при вині і закутках.

Вибори: останній момент

31 березня, коли тисячі читачів розгорнуть це число „Свободи“, для громадян України на рідній землі і на чужині настане останній, вирішальний момент: кому віддати свій голос на виборах до Верховної Ради? „Нікому“, – сказала майже десята частина людей, опитаних від 26 лютого до 5 березня фірмою „Соціс“ для українського фонду „Демократичні ініціативи“. Таке рішення є вислідом загального наставлення суспільства до владних структур. Згадане опитування засвідчило відчутне зниження довіри до Президента України, Верховної Ради, засобів масової інформації. Тільки Церква та військо мають позитивний рівень довіри населення. 53 відсотки опитаних вважають політичну ситуацію в Україні перед виборами напруженою, дві третини очікують, що виследи виборів будуть викривлені або підтасовані. Кожен десятий з опитаних особисто стикався з випадками підкупу виборців, використання службового становища на підтримку певних політичних сил та з іншими порушеннями.

Такий песимізм населення поважно непокоїть передовсім закордонні політичні кола. Останнім часом Україна відчутно стала об'єктом посиленої зацікавленості двох потужних сил – охопленої імперськими амбіціями Росії і демократичного Заходу. Численні делегації і вагомні персони раз-по-раз відвідують Київ. Серед них однаково представлені як Москва, так Європа і Америка. Від вислуду виборів парламенту України великою мірою залежить подальший курс України. Рівновага і спокій в Європі і світі визначає те, чи піде Україна до Європейського Союзу, чи пристане до гурту Росії і Білорусі. Виборці в Україні і її доброзичливці за кордоном мали б належно оцінити шанс молодій державі увійти до Європи і всіляко сприяти визнанню її значення на політичній мапі сучасного світу. Хоча б з цієї причини треба йти на вибори і голосувати за тих, хто дотримується такого ж погляду.

А хто його дотримується? Згадане опитування виявило, що понад чверть виборців підтримують прогресивний бльок В. Ющенка „Наша Україна“, 12,5 відсотка голосуватимуть за комуністів і тільки 7 відсотків є прихильниками бльоку нинішньої влади „За єдину Україну!“ З цього прогнозу можна зробити висновок про те, скільки виборців (отже, й обраних ними парламентарів) бачать Україну в Європі, а скільки – з Росією.

Редакційна пошта приносить у ці вирішальні дні чимало листів, у яких висловлені різні думки про сучасну Україну. Одні дивуються з безпорадності суспільства в умовах незалежності, інші докоряють короткозорості провідників, котрі не бачать загрози нового „Союзу“, треті ображаються на українців, які не дослухаються до порад діяспори. Якою б не була позиція авторів цих листів, їх об'єднує спільна риса: їм не байдужа Україна. Варто завжди настановлятися гаслом, уміщеним засновниками „Свободи“ в її заголовку – „Пам'ятаймо про Україну!“. Пам'ятаймо про важкий шлях, який вона пройшла, про менталітет її народу, зформований під потужним впливом комуністичного режиму, про застарілі стереотипи уявлень про українську діяспору. Пам'ятаючи ці істини, легше буде сприймати вислід виборів, навіть коли він виявиться несприятливим для національно-демократичної спільноти. Україна переживає у своєму виборі останній момент, але від цього не перестає бути Україною.

ПРО ЦЕ І ТЕ

Про вибори колись і тепер

Для усіх нас цей останній тиждень березня особливо сповнений вибікування і неспокою. В усіх одне і те саме запитання на устах: як закінчатися парляментські вибори в Україні та яка буде дальша доля цієї дорогої для нас країни? Вістки, що приходять до нас щоденно, не дуже веселі та не дуже надійні. І ті, від кого отримуємо ці вістки, наші близькі та знайомі, говорять радше песимістично та не сподіваються від цього голосування нічого доброго. Корупція, залякування населення, гризня партій, яких вже є понад сто, – все це загальновідомі факти, які не дають нам підстав сподіватись на те, щоб „наші“ виграли. А які тут „наші“, коли десятки партій та напрямків взаємно себе поборюють усіма засобами корупції, адміністративним тиском та обіцянками, що не будуть напевно виконані.

На жаль, частина населення, знеохочена усіми неполадками та темними фактами у зв'язку із тими виборами, не має наміру голосувати.

Вчора у телефонічній розмові з близькою мені людиною у Львові почула у повному зневірі голосі припущення, що він „мабуть не піде голосувати“. Розуміється, моя реакція була переконувати його щосили (наскільки це можливо телефонічно), щоб доконче голосував та усіх інших переконував в доцільності голосування. Чи це, однак, принесло успіх – не відомо. У короткій телефонічній розмові годі було розповідати йому, як це було „колись“ і як українська провідна верства в Галичині робила усі можливі заходи, щоб українське населення голосувало за своїх кандидатів до польського сейму.

А такі були, і найбільше – з Українського Національно-Демократичного Об'єднання, яке в ті повоєнні роки зібрало велику частину українських політиків, стараючись ви-

брати своїх кандидатів до польського сейму та сенату і цим здобути голос для української Галичини. Роз'їжджали, отже, наші „політики“ по містечках та по селах у передвиборчій кампанії і переконували наше населення голосувати за них та здобувати своїх представників у польському сеймі та сенаті. Пригадується, як моя мама, як активний член проводу Союзу Українок, роз'їжджала перед виборами по селах і містечках, переконувала жінок йти голосувати, щоб здобути для українців голос у всіх урядах. Вже і в тих часах найбільшим ворогом була байдужість і таке характеристичне для нашого населення переконання, що „моя хата скраю“. Скільки українські представники зробили для української справи в Галичині в часі польської окупації, можна дізнатися із численних споминів на цю тему. Скільки вдалося українським послам та сенаторам зробити у цих роках та як заступатися за інтереси українського населення – знаємо також. Правда, це не було легке завдання – не один раз ходити з тавром „угодовця“, але якось наші тодішні політики дали собі навіть із цим раду. Головне, вони зуміли переконати українське населення, що той, який не має голосу, не може нічого здобути, та що є різні шляхи дійти до цілі, тільки треба вступити на такий шлях, а не ховатися по закутках.

Пишемо ці рядки, стоячи перед великою невідомістю, як закінчатся ці вибори в Україні. А коли їх читатимуть передплатники „Свободи“ – вже буде після голосування в Україні і цей фейлетон може виявитися зовсім неактуальним.

А все таки хочеться сьогодні, щоб в Україні населення тим разом правильно голосувало і щоб перемогли здорові сили.

O-KA

„Альманах-2002”: подяки і критика

У редакційній пошті чимало листів присвячено новому „Альманаху-2002”. Микола Горішний з Нью-Джерзі пише: „Одержав від вас дуже гарно виданий „Альманах УНС” на Божий рік 2002. Це книга понад книги! В ній є багато доброго для кожного читача. Ви зробили альманах, як краще не може бути”.

Марта Корбач з Пенсильванії радить: „Розділ „Живіть довго і щасливо” дуже добрий і потрібний для американських українців, які відійшли від народної медицини. Я є зі Львова і це все ми дуже добре знаємо і використовуємо. Лікування часником за тибетською рецептою є унікальне, це я випробувала на собі, своїх дітях і знайомих. Я вже 14 років користаю з цього засобу і, маючи 68 років, краще почуваюся, ніж у 54 роки”.

Ольга Гаховська-Троян з Дітройту дякує за розповідь про Павлика Морозова і радить більше за нього написати. В школі вчителі про нього розповідали і говорили, щоб діти прислухалися, про що батьки вдома говорять і вчителям доносили. (14-річний Павлик Морозов у 1932 році на Уралі виступив на зборах свого села Герасимівки і назвав прізвища односельців, які ховали зерно від конфіскації. Невдовзі у лісі знайшли вбитими Морозова і його

молодшого брата. Ця історія широко використовувалася у комуністичній пропаганді для заохочення донощиків, хоча, можливо, й була спеціально спрерована організаторами репресій на селі. – Ред.).

Іван Івахів з Кольорадо написав, що йому сподобалися статті: „Якщо не ми, то хоча слава поверне”, про Б. Лепкого, світліни церков. Лев Футала з Нью-Йорку, Н. Й.: „Мене вразило, що між статтями, які поміщені в альманаху, не знайшлося місця для статті, присвяченої 60-й річниці УПА”. Юрко Бурлій з Парми, Огайо: „Гарно згадати про минуле. Гарно й читати. Треба зробити висновок, що ми тут в Америці і у нашій незалежній Україні маємо, а маємо протистояння між Римом і Москвою... Мусимо з'єднатися у нашій Київській Церкві і тоді будемо мати силу”.

Подякували за альманах і надіслали датки на пресовий фонд „Свободи“ Параня Заболотна з Індіани, Ілько Ярослав Марущак з Мишигену („усі статті ми вже прочитали по два рази“), Олександра Гелеціньська з Мінесоти (вона радить більше писати про Православну Церкву в Україні), Й. Татунчак з Пенсильванії, який водночас докоряє за затримку з доставою альманаху і друкарські помилки.

СВОБОДА

Пам'ятаймо
про
Україну!

Видає Український Народний Союз

SVO BO DA

Published by the Ukrainian National Association

FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published weekly on Fridays
by the Ukrainian National Association, Inc.
at 2200 Route 10, P. O. Box 280, Parsippany, NJ 07054

Svoboda: (973) 292-9800; Fax: (973) 644-9510, UNA Fax: (973) 292-0900
E-mail: svoboda@att.net Web-site: www.svoboda-news.com

Postmaster, send address changes to: Svoboda, P. O. Box 280,
2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054

Periodicals postage paid at Parsippany, NJ 07054 and additional mailing offices.

Передплата на рік \$55.00, на півроку - \$35.00. Для членів УНСоюзу
\$45.00 річно, на півроку - \$30.00. За кожну зміну адреси - \$1.00.
Чеки і грошові перекази виставляти на "Svoboda".

Головний редактор – Ірена Яросевич
Редактори: Ольга Кузьмович, Христина Ференцевич,
Левко Хмельковський, Петро Часто.

Адміністрація „Свободи”

Адміністратор Володимир Гончарик

(973) 292-9800 (дод. 3041)

Керівник відділу оголошень

Марійка Осціславська

(973) 292-9800 (дод. 3040)

Передплата – Марійка Пенджола

(973) 292-9800 (дод. 3042)

З РЕДАКЦІЙНОЇ ПОШТИ

Подаруйте музеєві Шевченкові книжки

Єдиний у світі музей однієї книги – „Кобзаря” Тараса Шевченка – розкриває історію видання творів нашого великого поета від 1840 року і до наших днів.

Музей „Кобзаря” у Черкасах.

Наш музей розміщено в будинку, який пов'язаний з перебуванням Тараса Шевченка у Черкасах. Музей розповідає про шлях Кобзарєвої поезії і збірки прижиттєвими і посмертними виданнями, чужомовними перекладами. Та багатьох видань бракує в експозиції. Такі книжки можуть виявитися у бібліотеках наших земляків у діаспорі. Може статися, що вони менше цікавлять нові покоління – дітей і внуків. Будемо безмежно вдячні, якщо власники погодяться з ними розлучитися і надіслати до музею. Кожному добродієві ми подякуємо окремим листом.

Наша адреса: Музей „Кобзаря”, вул. Байди Вишневецького, 37, м. Черкаси, 18000 Україна.

Надія Царук,
науковий працівник музею

Подорож в минуле

Нещодавно до моїх рук потрапила цікава книжка Романа Володимира (Р. Кухаря) „Простір і воля”, видана ще у 1972 році в Лондоні. Не прийнято писати рецензію на книжку, видану тридцять років тому, але хочу розповісти про наведений у ній опис подорожі на Пряшівщину в серпні 1968 року. З Братислави він добирався до Пряшева переповненим нічним робітничим поїздом. Вже в дорозі познайомився з греко-католицьким священником, який після майже двадцятирічного переслідування (працював робітником) повертався на свою парафію в надії і наділі працювати на народній ниві, з іншими принагідними супутниками. Взаємини у переповненому поїзді, які нам добре знайомі, американцям можуть видатися екзотичними: „Пішла по людях пляшка горілки, подають дослівно з уст до уст. Попивають, закусують шматком ковбаси, а що вже співають – одне наперед одного”. Велике враження справив на автора Музей української культури у Свиднику. З точки зору раціонального американця він міркує:

„Там же дешевим коштом можна б піднести на один-два поверхи надто стиснутий музей культури, адже багато скарбів мистецтва і цінних етнографічних знадібок чекають на приміщення!”. Вже не чекають, бо з того часу не лише надбудовано над будинком музею ще один поверх, але побудовано фондосховище, бібліотеку.

У Пряшеві автор познайомився з дівчиною із Запоріжжя, що назвала себе Геленою. Її мрією було виїхати на Захід. Домовились про зустріч, але перешкодили совєтські танки. Гелена – єдине ім'я в нарисі Р. Володимира „Над Попродом минало літо”. Сучасного читача може здивувати факт, що в творі немає жодного прізвища. Автор, напевно, зробив це свідомо, щоб не пошкодити людям, з якими він зустрічався, адже зв'язки з американцем, що прибув до Чехословаччини напередодні „інтернаціональної допомоги” з боку СССР, могли б мати для невинних людей фатальні наслідки.

Микола Мушинка, академік,
м. Пряшів, Словаччина

„Ми в єдності повинні жити” Листи до „Свободи”

У березневій пошті відчутна Шевченкова тема. Велику статтю про Шевченка „В річницю смерті національних героїв” надіслав **Іван Йовик** з Дагластону, Н. Й. Автор проводить паралель між Кобзарем і Чупринкою, іншими героями визвольного руху, які жили і боролися з ідеями великого українського пророка. На честь Тараса Шевченка написав вірш **Микола Заник**, який перебуває у в'язниці перед судом з приводу нелегального приїзду до США. Він пише:

*Ми в єдності повинні жити,
Як нам Тарас заповідав,
Тоді спроможемся звершити
Усе, до чого закликав.*

Сучасному станові передвиборної України присвячені кілька надісланих статей та листів. **Олексій** з Канади 15 грудня минулого року прилетів до Києва і на летовищі до нього звернувся настирливий водій таксі, нав'язуючи свої послуги. Олексій відмовився і до залізничної станції дістався автобусом. Там його перестріли грабіжники, вимагаючи грошей. Серед них був таксист з летовища. Олексій втік від них і звернувся до міліціонера. Після тривалих умовлянь, той за окрему плату відпровадив Олексія до потягу, де вже сидів пограбований на станції інший гість чужини. Автор листа до „Свободи” наводить ряд прикладів, які свідчать про те, що летовище і залізничну станцію у Києві контролюють бандитські угруповання, пов'язані з міліцією. Він радить бути обережними в пунктах обміну валюти, у транспорті, не показувати на вимогу випадкових людей митні декларації, попереджати рідню, щоб вона зустрічала гостей з-за кордону.

Олексій Підберезній-Кириченко з Бельгії надіслав заклику уряду України-Руси в екзилі до

національно-патріотичних сил в Україні об'єднатися проти олігархічних кланів.

Сергій Брунь з Києва надіслав листа про підтримку виборчого блоку „Наша Україна” з боку міської організації ОУН. **Федора Єфименко** з Флориди закликає виряджати українських патріотів на схід і в центральну Україну, щоб вони розповідали про боротьбу українського народу за незалежність.

Пресовий секретар Ліги українських меценатів **Світлана Короненко** з Києва переслала добірку висловлювань про Україну та українську мову юних учасників Другого міжнародного дитячого конкурсу з української мови імені Петра Яцика. Молодь з жалем відзначає, що багато батьків і офіційних осіб, володіючи українською мовою, усе ж розмовляють російською. Директор центру „Українознавство” **Анатолій Мартинюк** з Києва розповідає про двотижневі курси з українознавства, що відбулися у січні-лютому в Білій Церкві. Проведення такого навчання забезпечує допомога з боку ККДУ (голова В. Воловодюк), товариства „Самопоміч” в Ньюарку (голова проф. Р. Воронка), кредитівки „Самопоміч” в Нью-Йорку (президент д-р Б. Кекіш), Крайової управи ветеранів Першої дивізії УНА (голова П. Буняк). Станція Об'єднання колишніх вояків УПА в Рочестері, повідомляє **Іван Лико**, взяла участь у Панахиді в пам'ять Романа і Наталі Шухевичів, яку відправив 3 березня о. Василь Годенчук.

Сучасні проблеми з життя України висвітлені в копіях газетних статей, які надіслали до „Свободи” з Філадельфії **Зиновій Квіт** і **Петро Гомель**. Останній з них побачив у місцевій газеті „The

Philadelphia Inquirer” світлина з прапором України на недавній зимовій Олімпіаді і славить українських спортсменів, які брали участь у змаганнях. **Вікторія Клос** прислала копію рекламного запрошення київської фірми, яка гарантує працевлаштування з високою платнею і забезпеченням у США. Авторка листа закликає остерігатися таких запрошень.

Олена Наріжна надіслала з власного газетного архіву лист Патріарха Мстислава і пресове повідомлення про його обрання Патріархом, опубліковані в газеті „Українські вісті” у 1990 році.

Редактор радіохвилі „Україна” і газети „Вісті УЗО” з Огайо **Петро Твардовський** надіслав інтерв'ю з народним артистом України **Федором Стригуном**, який раніше вже дав інтерв'ю нашому тижневику.

На теми агресії Росії в Чечні надіслав статтю „Кремлівський агітпроп зазнає невдачі” **Володимир Криловський** з Нью-Йорку.

Д-р Володимир Боднар з Парми, Огайо, надіслав рецензію на книжки **Мирослава Кальби** „Ми

присягали Україні” (Львів, 1999) – про легіон „Нахтігаль”, **Ігоря Старосольського** „Крутими дорогами” (Львів, 2000), спомини о. Володимира Грабця з перебування в італійському війську часу Другої світової війни, а також розповідь про сполин **Мирона Ганушевського**, присвячений **Романові Шухевичу** в книзі до 100-річчя Львівської гімназії, статтю з історії оперети в Галичині і роздуми щодо збройних протистоянь в сучасному світі.

Осип Панчишин з Чикаго ділиться спогадами про рідне село **Пеняки** на Львівщині і еміграцію українців до Венесуели. **Марія Дитиняк** з Канади дякує за цікаві публікації у „Свободі”, особливо ж за фейлетони О-КИ, а **д-р о. Іван Білянич** з Пенсильванії пропонує друкувати „Свободу” більшими літерами. **Степан Кікта** з Брукліну, Огайо, зауважує, що в некролозі **Олени Глібович** з Торонто (ч. 46 за 2001 рік) подано, що вона була ученицею і асистенткою О. Кошиця, тоді як насправді вона була ученицею колишньої асистентки О. Кошиця.

Випишіть „СВОБОДУ”!

Ціни за передплату (в американських доларах):

	Рік	Півроку
Член УНСоюзу	45.00	30.00
Не член УНСоюзу	55.00	35.00

☐ Передплата включена

☐ Прошу надіслати мені рахунок

Прошу вислати „Свободу” на адресу:
(Print in English):

Name _____

Address: _____

City: _____ State: _____

Country: _____ Zip code: _____

Tel.: ( ) _____

☐ Член УНСоюзу, _____ Відділ _____

Відділ передплати: (973) 292-9800, додатковий 3042

СТОРІНКА УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

Нові члени УНСоюзу

Михась та Іван Бачинські члени 184 Відділу Українського Народного Союзу в Нью-Йорку. До УНСоюзу вписали їх батьки д-р Інна та Ярема Бачинські. В цей час родина живе у Києві.

Джан Френсис IV, син Марії і Джана Гіллен, новий член 172 Відділу Українського Народного Союзу. Вписали свого внучка до УНС буня Ліда і дідо Орест Цяпки.

Христина Віра Дейчаківська нова членка 233 Відділу Українського Народного Союзу в Огайо, дочка Миколи Дейчаківського і Оксани Пронич. Записали свою доню до УНСоюзу батьки.

Христик Джеймс, син Марії і Джана Гіллен, новий член 172 Відділу Українського Народного Союзу. Вписали свого внучка до УНС буня Ліда і дідо Орест Цяпки.

Марко і Лариса Глуховецькі нові члени 434 Відділу Українського Народного Союзу в Онтаріо Канада, діти Андрія і Оксани Глуховецьких. Записала своїх внуків до УНСоюзу бабуся Марійка Глуховецька.

Помер мгр. Я. Кришталович (1914–2002)

10 березня помер колишній секретар 222-го Відділу УНСоюзу Ярослав Кришталович. Мгр. Ярослав Кришталович народився в селі Братківцях біля Станиславова (тепер Івано-Франківськ), у родині о. Павла і Надії з Боднаруків. Закінчив народну школу, а потім гімназію у Станиславові. У тому часі вступив до Пласту та згодом став членом ОУН. Вищу освіту здобув у Познані, Польща, де став магістром прав у 1938 році. У роки більшовицької окупації (1939–1941) був учителем української літератури. Під час німецької окупації (1941–1944) працював в Українському допомоговому комітеті в Копичинцях.

У 1944 році родина Кришталовичів подалась на Захід та перебувала у таборі біженців у Німеччині. Тоді Я. Кришталович працював у ЗУАДКУ в Мюнхені. В Ділінгені заснував пластову Станицю.

В 1950 році родина оселилась у Клівленді, де Я. Кришталович включився у працю новозаснованої пластової Станиці. За час свого пластування виконував різні обов'язки: дев'ять років був головою пластової Станиці, стільки ж – очолював станичну Раду, два роки очолював Осередок праці пластунів-сеньйорів, один рік був кошовим чоловічого пластового коша, один рік – таборовим референтом.

Я. Кришталович цікавився Пластовим музеєм. Коли в листопаді 1977 року. Пластовий дім став власністю Українського музею-архіву, допомагав переносити

Св. п. Ярослав Кришталович

книжки і експонати до нового приміщення в Астродромі Церкви св. Йосафата. Високо цинив пластову оселю „Писаний камінь”. Багато років був комендантом літніх пластових таборів. Кожного разу, після відчитання першого наказу, у своєму вітальному слові до табориків, бажав їм успішно та корисно відбутися таборування на пластовій оселі – клаптику української землі. Цей питомений вислів про пластову оселю напевно залишився у пам'яті багатьох пластунів.

Ярослав Кришталович був одним з організаторів Пластового Відділу ч. 222 УНСоюзу ім. Сірого Лева в Клівленді, Огайо. Відділ засновано 1965 року, секретаром вибрано Я. Кришталовича. На пості секретаря мгр. Я. Кришталович був від заснування Відділу до квітня 1997 року. Як секретар пластового Відділу старався втягати пластунів в ряди УНСоюзу та співпрацювати з усіма українськими громадськими організаціями на терені Клівленду.

Усі, хто співпрацював з ним, відчували риси його характеру – теплоту, співдружність, шляхетність. З усіма він ділився своїм досвідом і порадами.

За свою віддану працю для Пласту 1993 року одержав найвище відзначення – Орден св. Юрія в золоті, а в 1999 році, у часі відзначення 50-ліття Пластової станиці у Клівленді, був нагороджений Грамотою заслуги.

Вічна йому пам'ять!

Богдан Ковч

До членства УНСоюзу!

На підставі статті ч. 17 Статуту Відділи, Окружні комітети і члени запрошені присилати до Екзекутивного комітету всі передконвенційні проєкти для добра і добробуту Союзу. Після їх схвалення проєкти будуть передані Конвенційній статутівній комісії до розгляду. Всі пропозиції до зміни чи поправок Статуту просимо присилати до Головної канцелярії УНСоюзу, адресуючи їх до голови Передконвенційної статутівної комісії, адвоката Тараса Шмагали, мол.

Український Народний Союз пошукує осіб зацікавлених надавати життєве забезпечення (страховку). Вимагаємо знання англійської мови та професійного вишколу (ліцензії). Платимо комісове на рівні з американськими установами, та даємо списки проспектів. Зацікавлених просимо звертатися на тел.:

(973) 292-9800 додатковий 3018

ВСІ УКРАЇНСЬКІ ДІТИ ДО УКРАЇНСЬКИХ ШКІЛ!

Настало велике свято

Настало наше велике й радісне свято – Великдень, яке відриває нас від грішної землі і несе думкою в оселі Божі. Всі наші молитви, всі обряди наближають нас до Бога. З нагоди святої Пасхи вітаю Владик Української Православної Церкви Митрополита Константина, Антонія і Всеволода. Рівнож вітаю редакцію „Свободи” і усіх читачів тижневика.

Навесні сонце Боже до нас усміхається, а ми свято побожне зустрічаємо. Жінки й добрі матері до свята смачні страви заздалегідь приготують. Біля матерів діти стоять і уважно до материнських рук приглядаються, щоб все вивчити і запам'ятати, бо колись прийдеться їм самим пасху випікати.

Молімо Христа, щоб Господь допоміг нам повернути прадідівську релігійну силу, щоб ми без молитви рано не вставали, і щоб любов до свого ближнього не забували. Очищені від щоденних гріхів у Великому пості, ми готові йти на Великодню Службу Божу, яка починається опівночі. У церкві ми співа-

ємо з надією, що наші брати в Україні нас почують і теж почнуть співати, і Воскреслого Христа прославляти. Свічки в руках людських ясно сяють, а людські думки під небесами літають. Людина без віри – істота не повна, вона немов та суха деревина, немов у розбурханім морі без човна, коли є надія єдина. Не надіймося на когось, а будуймо місце в Царстві Небесному своєю молитвою самі для себе.

Христос Воскрес! Йому слава і влада на віки вічні!

о. Володимир Боровський,
Мінеаполіс, Мін.

Останній Великдень на рідних землях

Ще юнаком я став членом ОУН і в 1944 році провід ОУН призначив мене на бунчужного до сотні Громенка на Лемківщині. Ми мали там організувати сотню УПА. Нам здавалося, що буде тяжко виконати це завдання, бо Лемківщина була дуже спольонізована. Але виявилось, що лемки не згубили своєї ідентичності, тож за короткий час ми організували сотню з 220 добровольців. Деякі з них не вміли підписатися, коли присягали: „Здобуду українську державу або згину за неї”.

До УПА селянство ставилося дуже прихильно, допомагали чим могли, а найголовніше – харчами. Як сотня приходила до села, то діти вибігали: „Йде наше військо”. По селах були зорганізовані станиці ОУН, а також провід ОУН тісно співпрацював з УПА. У 1947 році, коли польський уряд вивіз більшість лемків на північний захід, ще залишилось кілька сіл в нашому оперативному терені – Явірник, Брижава, Нетребка, Загути, Гута і Липа. Наша сотня запланувала відсвяткувати Великдень, може, вже останній, на рідних землях.

У Велику суботу сотня вийшла на велику галявину, яка була поміж селами Гутою і Липою. Селяни сподівалися, що ми будемо святкувати разом з ними в селі, але ми повідомили всі залишені села, щоб люди ранком прийшли на цю галявину.

Хлопці взялися до праці, нарубали з дерева кругляків і приготували довгі столи до свячення пасок, а також Престіл до відправи Служби Божої. Ранком, ще за ранньої темноти, з усіх залишених сіл, з гір в сторону галявини сходились селяни, несли зі собою святочні харчі. Коли почалось видніти, уся галявина була заповнена, столи позастелювані білими обрусами, а на них стояли гарні святочні кошики.

Відтак капелян о. Кадило вбрав священничі ризи, які він постійно носив зі собою. Настала тиша. Селяни зі складеними руками на грудях були готові до відправи. Нараз почувся голос капеляна: „Христос Воскрес!”. Тут же могутньо селянство заспівало: „Христос Воскрес!”. Сонце через ялищі кидало своє золоте проміння, немов разом з нами святкувало цей велич-

ний день Христового Воскресіння.

По відправі Служби Божої о. Кадило йшов вздовж столів і святив паски. Тут радості не було кінця. Я виставив сильні застави, щоб ворог несподівано не заатакував, бо наш могутній голос „Христос Воскрес!” лунав гей-

Святкова картка з 1947 року.

ген до Перемишля і до Бірчі. Селяни радісно ділилися з нашими вояками свяченим. За українським звичаєм, молоді дівчата почали виводити „Галілки”.

Близько 4-ої години зв'язковий від ройового Ворона повідомив, що в нашу сторону

йдуть поляки. Коли вони наблизилися, то наш рій, який був на забезпеченні, відкрив кулеметний вогонь. Ворог відповів тим самим. Під час перестрілки сотенний запевнив селян, що ми маємо сильне забезпечення і ворог не пройде. По короткій перестрілці ворог відступив. Зв'язкові повідомили, що ройовий Ворон поранений. Вояки принесли його на поляну. Наша радість закінчилася смутком. Присутні були його родичі і ціла родина. Д-р Сян дав йому першу поміч. А щоб його завезти до санітарної кріівки у село Поруби, треба було чекати, доки не смеркне. Сотенний призначив ройового Журбу, щоб завіз Ворона до кріівки.

Під вечір наша сотня відмашерувала в ліс, і поміж селами Гутою і Явірником, ми заквартирували. Я виставив сильні застави, і вояцтво заснуло твердим сном. Ми зі сотенним довго не могли заснути, тривожились чи ройовий Ворон буде жити. Вранці зв'язкові повідомили, що Ворон помер.

Вже почався день, хлопці тішилися і ділилися свяченим, яке залишили їм селяни. Біля 2-ої години по полудні зірці з ялищ повідомили, що в нашу сторону знову йдуть поляки. Сотенний дає наказ замаскуватися зеленим з ялищ чанням, зайняти догідні становища і чекати на ворога. Уже чуємо голоси польської і руської команди. Нараз сотенний дає наказ: „Вогонь”, і сильний кулеметний вогонь полився в сторону наступаючого ворога. Ворог не мав можливості зайняти оборонні становища і почав тікати, залишаючи багато вбитих і поранених. Сотенний знову дав наказ відкрити вогонь. Ми вибігли зі своїх становищ і помчали за ворогом.

Я натрапив на пораненого польського поручника, який просив не вбивати його, бо це росіяни змусили їх до наступу. Ми подали допомогу пораненим і вислали гінця до села Явірника, щоб приїхало кілька возів і завезли поранених до Бірчі. У нас не було жертв.

Увечері сотня відійшла в ліси за селом Загутами. Цей Великдень на рідних землях залишився у моїй пам'яті на усе життя.

Іван Йовик-Соколенко,
колишній бунчужний сотні Громенка

У рідному Львові

„Я не буду чекати на те, що Україна зробить для мене, а сам зроблю добре діло для неї...”
(Парафразуючи слова
Джона Ф. Кеннеді...)

Як тільки я дочекався мого пенсійного віку, став ладнати свої клунки, книжки, ноти, олівці, світлини й адреси, і сказав собі категоричним тоном: „Іду!”. Попрашавшись з дружиною, дітьми й внучатами, та ще й з улюбленцем-котом, я махнув на півроку в Україну, країну моїх мрій, моїх плянів і бажань попрацювати для неї, для моїх приятелів-музик, з якими єднає мене широкосердечна дружба.

Моїм причалом знову була рідня заслуженого композитора-академіка Миколи Колесси (з яким дружив колись мій покійний бать-

ко, піяніст Роман Савицький), ота рідня, яка пригорнула мене до себе на повних шість місяців. Спасибі вам, пані Ксеню, за все.

У Львові я чи не п'ятих вакацій, та все у поспіху, в біганині. Немає можливості попрацювати з молодими талантами, а їх навиростало багато – всі тямущі, рвуться до науки, люблять українську музику і всі хочуть побачити українця з Америки, що шестилітнім хлопцем покинув рідну землю, а тепер раз-по-раз повертається до неї, говорить чистою українською мовою, без домішки американських слів.

Львів привітав мене соняшними усмішками липня, безхмарним небом, що розтягнулося над містом блакитною, прозорою парасолею. Привітавшись з домашніми, я одягнув скоренько корот-

кі спортові штани, таку ж сорочку, і кинувся перевіряти, чи все тут, у Львові, стоїть в порядку, відчищене, відмальоване, як мені обіцяв шановний голова міста Василь Куйбіда.

Мене знову захопила чиста українська мова львів'ян, додала мені крил до лету. Десь поділися прожиті в Америці літа, і я став гейби хлопчиною – веселим, щасливим, у підскаках... Я простягнув руки до сонця і відразу став малим дітвом, що поспішає раненько до садочка, де добра вчителька-психолог (пані Яворська) віддала була мені плачливому малій акваріум з червоними рибками:

– Гляди, годуй їх і не плач за мамою.

Я втихомирився і щоденно годував рибок...

Ще гляну дитячими очима на Оперний театр, куди мене батько (ховаючи під довгим плащем) пропихав потайки до ложі слуха-

ти оперу. Дітей тоді до театру не впускали.

Та час кидати дитинство і прокидатись дорослим. У мене в руках – мистецька книга талановитого Василя Пилип'юка „Барви міста”. Вона й наснажить мене на спогад про Львів красою фотознімок і вдумливим, чарівним вступом. Він пише: „Жити й працювати в такому преславному місті, як Львів – велике, ні з чим не зрівняне щастя. Львів треба відчувати серцем, душею і розумом, аби повністю пізнати його філософію, його мудрість, натхнення, його славетну історію...”.

Адже ж по його бруківках маршували наші численні герої і подвижники, Богдан Хмельницький, запорожці, Усуси, вояки УПА і новітні герої-мученики.

Доброго, щасливого дня любий Львові! Тебе вітає твій „блудний син”.

Роман Савицький, мол.

ЖИТТЯ ГРОМАДИ

В пам'ять Тараса Шевченка

ЧИКАГО. – 10 березня в залі школи св. о. Миколая відбувся концерт на честь великого сина українського народу Тараса Шевченка. Святковий концерт розпочався „Заповітом” Тараса Шевченка у виконанні хору „Сурма” під диригентурою Зеоніда Модрицького. Хор виконав „Ребе та стогне” в музичній обробці С. Стельмашука. Свято відкрила Іванка Горчинська, а ведуча концертом Оля Винничук прикрасила свято бадьори-ми цитатами.

Святкове слово про Т. Шевченка виголосив інж. Олексій Коновал. Приємність українського співу принесли глядачам учні катедральної школи св. о. Миколая під проводом Марти К. Стадник, учні школи українознавства „Рідна Школа” під керівництвом Оксани Хитрої, квартет юних сумівок „Вінок” під керівництвом Володимира Поповича. Уривки з поеми „Гайдамаки” прочитали Ярослав Боднар і Анна Сікора.

Милими звуками сопрано торкнулась присутніх солістка Мирослава Кука при акомпаніменті Лілі Турвалло. Тенор Василь Матвій вів спів при акомпаніменті Оксани Криштальської.

Сумівський хор, який під диригентурою Володимира Поповича був короною концерту, виконав

„Встає хмара” В. Ємця, „Гамалія” Ю. Мейтуса та „Садок вишневий” А. Гнатишина.

Організував свято Ілінойський відділ УККА, від імені якого привітав Генерального консула України в Чикаго д-ра Бориса Базилевського та всіх на залі мгр. Лука Костелина.

Лук-а

***

ПАРМА, Огайо. – „Рідні Школи”, молодіжні організації Пласт і СУМ, хор „Дніпро”, вокальний квартет „Нова пісня”, і УЗО взяли участь 10 березня у залі українського православного собору у вшануванні пам'яті Т. Шевченка. Програму відкрив коротким словом голова УЗО мгр. Василь Ліщинський.

Бандуристи школи ім. Гр. Китасого при соборі св. Володимира виконали „Заповіт” і „Шевченкову сюїту” в обробці О. Махляя. Слово про Т. Шевченка, яке прочитала учениця Тамара Сопка, написала учителька „Рідної Школи” Оксана Шараневич. Опісля учні „Рідної Школи” в українських строях продемонстрували вісім поезій. Гарно виступили, зокрема Юля Твардовська і Христя Скабик в поемі „Лілея”. Диригенткою дитячого хору була Оля Блашак при супроводі

Дозі Кріслатої. Темпераментним декляматором виявився Зенон Чайковський, соліст хору „Дніпро” і Капелі бандуристів.

Школа катедри св. Йосафата виступила з двома піснями, а в збірній деклямації „Встань, Тарасе”, до слів учительки А. Завадівської, виступали учні другої класи. Церковний хор при катедрі св. Йосафата виступив під керівництвом Анни Келер.

Чоловічий квартет першої української баптистської церкви заспівав три пісні. Програмою концерту проводив інж. Євген Палка. В другій його частині учні „Рідної Школи” ім. Т. Шевченка при українському православному соборі св. Володимира показали літературно-музичну композицію, яку опрацювала директор школи Катерина Немира (музичний супровід – Наталія Боєчко, світлини Наталії і Володимира Боднар).

Пластуни в одностроях виконали монтаж з прозірками „Тарас Шевченко – художник” (провідниками були Оріся Ковч і Дозя Кріслата). У дальших точках концерту взяли участь Олесь Рабосюк, квартет старших юначок під керівництвом Лідії Кобрин, молодь при УКЦеркві св. Покрови під керівництвом Марії Помірчої, хор „Дніпро” під керівництвом Оксани Боднарчук у супроводі Наталі Боєчко.

Д-р Володимир Боднар

***

НОРТ-ПОРТ, Фла. – Українська громада вшанувала 9 березня пам'ять Тараса Шевченка концертом, який зорганізовано заходами Українського громадського комітету під патронатом УККА та УКР-ади. Свято відбулось в осередку ім. св. Андрея. Відкрив його голова Роман Малик. „Заповіт” відспівав об'єднаний хор під керівництвом Миколи Андрушка. Далі провадив програмою д-р Володимир Король, котрий попросив до слова Галину Король, яка розповіла про життя і творчість Тараса Шевченка. „В цій світовій літературі не знайдеться письменника чи поета, котрого би так любив простий люд перед котрим схиляли голови всі українські і світові мислителі”, – сказала Галина Король. Учасники свята уважно слухали слово про нашого національного генія Т. Шевченка.

У мистецькій частині виступили квартет „Мрія” – Марія Ковальська, Надія Любур, Ольга Пастернак, Зоя Филипович, музичний супровід – Іраїда Черняк; декляматорка Валентина Мушинська, Микола Латишко, жіночий хор під керівництвом Любові Добровольської-Інграм. Хор під керівництвом Миколи Андрушка виконав чотири пісні. Заключне слово виголосив голова комітету Роман Малюк.

Григорій Королишин

Баль інженерів у Філадельфії – вже 48-ий з черги

В суботу, 2 лютого цього року, у приміщенні готелю Парк Гаст у Філадельфії успішно відбувся традиційний – вже сорок восьмий – баль Філадельфійського відділу Товариства українських інженерів Америки.

Цьогорічний баль складався з трьох частин: презентації дебютанток, бенкету і танцювальної забави з участю оркестри „Темпо”.

Після одногодинного коктейлю, о год. 7-ій вечора, інж. Методій

Борецький, голова Філадельфійського відділу ТУІА, відкриваючи баль, привітав присутніх гостей, зокрема Високопреосвященного Владику Стефана Сороку і голову Головної управи Товариства українських інженерів Америки інж. Андрія Вовка та його дружину, побажав всім смачної вечері і приємної забави.

Після формального відкриття балу почалася презентація вісьмох дебютанток і їх супроводів.

Ними були (в дужках подаємо супровід): Наталія-Гануся Сорока (Александр Безушко), Діана Щерба (Михайло Радано), Лариса-Наталія Костицька (Ерик Різано), Христина-Оксана Гудь (Роман Ганкевич), Ірена Зарічна (Александр Книгницький), Александра-Марія Федорійчук (Михайло-Дмитро Благий), Оксана Ласовська (Антін Дурбак), і Марія Нестор (Олег Ступень). Членами комітету дебюту були: Ярослава

Галавай, Андрея Калита, Марійка Циган і Маруся Циган. Дебютанток приготувала Ярослава Галавай. Дебютанток привітав і представив присутнім інж. Методій Борецький. Допоміжними у приготуванні дебютанток був також майстер церемонії д-р Володимир Карпинич. Інж. М. Борецький вітав кожну дебютантку особисто і декорував їх відповідною стрічкою, при допомозі Ірини Кінах і Ярослави Галавай. Після закінчення презентації згаданих дебютанток і їх супроводів почався обід-бенкет, який тривав до 9-ої години вечора. Бенкетову молитву, відповідно до хвилини, провів Високопреосвященний Митрополит УКЦ у США Стефан Сорока.

Після бенкету почалася танцювальна забавка, яка тривала до 2-ої години ранку. Танцювальну забавку започаткували дебютантки зі своїми супроводами, а відтак з батьками. Під час перерви танцювальної частини балу зі словом привіту виступив інж. Андрій Вовк, голова Головної управи ТУІА. Бездоганно грала оркестра „Темпо”. На бенкеті було 280 осіб, а на забаві біля 500. Розміщення за столами перебувало в руках д-ра Лариси Заїки, яка вив'язалася зі свого завдання дуже добре.

До балевого комітету належали: Методій Борецький – голова, Лариса Заїка, Марта Шиприкевич, Ігор Ковалів, Василь Камінський, Оленка Кабурська, Володимир Горбовий, Мирон Білас, Михайло Комановський, Орест Ганас і Петро Штомпель. Усім їм належить особливе признання за успішне проведення цього традиційного балу інженерів у Філадельфії.

Методій Борецький

Зліва: Андрея Калита, інж. Методій Борецький – голова, Ірина Кінах, Володимир Карпинич – МС, Оксана Ласовська і Антін Дурбак, Ірена Зарічна і Александр Книгницький, Лариса Наталія Костицька і Ерик Різано, Наталія Гануся Сорока і Александр Безушко, Діана Щерба і Михайло Радано, Христина Оксана Гудь і Роман Ганкевич, Александра Марія Федорійчук і Михайло Дмитро Благий, і Марія Нестор і Олег Ступень, Ярослава Галавай, Маруся Циган і Марійка Циган.

Вони йшли вмирати - щоб Україна жила

Дитячий садок при ОУК „Джерело”.

ЕДМОНТОН, Канада. – Чотири жіночі організації Едмонтону – Ліга українських католицьких жінок Канади, Ліга українок Канади, Союз українок Канади і Організація українок Канади – вшанували жінок-героїнь коротким, але змістовним концертом, в неділю, 24 лютого в залі УНО. На сцені висів, прикрашений у вишиваний рушник, портрет замученої в тюрмі Ольги Басараб, на стоячку посередині сцени виднів напис у пам'ять розчавлених більшовицькими танками, „500 жінок у Кінгрі”, а портрети чотирьох інших жінок-героїнь стояли на стоячках перед сценою.

Після вступної пісні-молитви „Благослови, душе моя, Господа” у виконанні хору „Дніпро”, відкрила це традиційне вже від 1950-их років в діаспорі свято і привітала присутніх, а зокрема Владику Кир Лаврентія, Ліда Брода. З черги хор „Дніпро” під диригентурою Марії Дитиняк відспівав три пісні. Солісти Еміліян Грох і Леся Талпаш. До третьої мініатюри-пісні акомпанювала на фортепіані Вікторія Ковальчук. Далі дитячий гурток при ОУК „Джерело” під керівництвом Олі Миц виконав сценку „Курився шлях, чужі іржали

коні” про синьооку татарську бранку з Роґатина, українку Настю, славному жінку падишаха Сулеймана Великого.

Головною точкою була добре опрацьована і гарно виголошена доповідь Люби Бойко-Бел. Вона назвала ряд жінок-героїнь з різних століть історії українського народу, зупиняючись зокрема на „символах” найвищої жертви українок ХХ століття, таких як Ольга Басараб, Олена Теліга, Алла Горська, а кінчаючи на досі безіменних 500 героїнях Кінгрі. Вірш Тетяни Федорів „П'ятсот”, присвячений жінкам-героїням Кінгрі, виголосила Оля Миц, і траурна композиція Сергія Яременка на слова того ж вірша, у виконанні Люби Качмар на фортепіані, доповнили її доповідь.

Люба Качмар заграла в'язанку українських пісень. На кінець дві, досі не чувані в Едмонтоні пісні, під акомпаньямент бандури, заспівала Галина Заруська: „Тополина земля” і „Синові в дорогу” слова М. Сингаївського, музика А. Филипенка. Ліда Брода подякувала учасникам. Свято закінчено національним гімном.

П. Саварин

РІО-АЗУЛ, Бразилія. – 2–3 березня відбувся ХХІХ конгрес української молоді Бразилії, на якому 160 делегатів представляли більшість місцевостей, в яких молоді люди українського походження входять до молодіжних організацій. В роботі конгресу взяли участь (зліва): єпарх Української Католицької Церкви в Бразилії, єпископ Єфραί Василь Кривий, президент Українсько-Бразильської центральної репрезентації Йосип Вельгач, представник Бразильської урядової служби підтримки середніх і малих виробників Ж. Франзім, викладач Центрально-Східного університету Юлій Татарченко, ректор семінарії о. Юрій Чайнюк.

Прот. о. Микола Мулусь

Нашому Відділові СУА – десять років

НОРТ-ПОРТ, Флориди. – 17 листопада 2001 року наше жіноцтво святково відзначило 10-річчя місцевого Відділу СУА. У 1991 році кільканадцять членок СУА на чолі з Марією Наваринською вирішили створити в Норт-Порті відділ СУА. Це сталося 21 лютого, на першому інформаційному засіданні. Новому Відділові Централі СУА дала назву: „56-ий відділ ім. Мілени Рудницької”. Головою було обрано М. Наваринську, яка вміло керувала Відділом впродовж п'яти років.

У 1996–1998-ті роки Відділ діяв під керівництвом Марійки Білинської. Діючою головою тепер вже кілька літ є Оріс Свистун. Із 18 членок Відділу збільшився до 100. Всі членки передплачують журнал СУА „Наше життя”, більшість з них є членами Українського музею в Нью-Йорку.

Свято 10-річчя готував Ювілейний комітет, його очолювала Марія Наваринська, а членами були О. Свистун – голова Відділу, Надя Іванчук, Олена Качала, Надія Мандрусак, Ірина Радзкевич, Леся Яськів, Анна Павлів-Маріянні, Марія Граб, Марія Чорній, Анна Скіць, Марія Чорна, Зіна Ференц, Оксана Мельничин, Мирося Бойсюк, Марія Білинська, Галина Король, Христия Лазор, Любов Інграм, Люся Гарасимів, Лана Яримович, Іванна Головата, Ліда Марусин.

Свято пройшло з великим успіхом. Єдиною прикрасою було, що представниця Централі СУА, редактор „Нашого життя” Ірина Чабан не змогла прибути на наші святкування. У бенкетовій залі гості сиділи за прикрашеними під мистецьким керівництвом Христия Лазор столами. Був до послуг „коктейль” і чудодійний флоридський напій (праця рук Л. Гарасимів, І. Герент, Х. Лазор). На сцені – велика емблема СУА, її виготовив М. Бойсюк.

Після загальних привітань, гимну СУА і молитви, яку провів парох української католицької церкви Входу в храм Пресвятої Богородиці митрат-протопресвітер о. В. Волощук, учасники свята проказали „Молитву СУА” і запалили „вічний вогник” в пам'ять членок, що відійшли у вічність. Це довершили колишні голови Відділу М. Наваринська, М. Білинська, діюча голова – О. Свистун. Історію 56-го Відділу коротко змалювали в своїх словах Н. Іванчук та І. Радзкевич. Вечеря була в заряді господарської референтки Лідії Марусин і її заступниць – З. Ференц, М. Чорною та цілою „плеядою” союзниць з кавою і домашніми тортами (котрими турбувалася Іванна Головата).

Ведуча програмою Лариса Шпон передала привітання від голів місцевих організацій. Від 17-го Відділу з Маямі (приїхало 3 особи) вітала нас п. Дзюбинська, від гостей із Ст. Петербургу (124 Відділ) передала найкращі побажання Дзвінка Голя (одна з 13-ти осіб, що загостили на ювілей). Художню частину розпочав своїм виступом квартет СУА у складі: О. Пастернак, Л. Інграм, З. Филипович, Р. Стецьків-Лонг. Далі виступ жіночого хору 56-го Відділу СУА, деклямація „Перші кроки Відділу” (укладу М. Чорній) у виконанні Оріс Білас.

Діюча голова Відділу О. Свистун нагородила членок-основниць та довголітніх членок чудовими рожками, а це були: В. Бардиш, С. Барусевич, С. Бабій, М. Граб, Є. Єнчин, Ю. Костишин, М. Наливайко, Л. Романишин, М. Химинець, Л. Яськів, О. Яримович.

Відзначення Відділу за жертвенну, безкорисливу працю отримали – Л. Гарасимів, З. Ференц, З. Филипович, Г. Король, Р. Кохно, Х. Лазор, С. Малюк, Н. Мандрусак, О. Мельничин, Г. Петришин, І. Радзкевич, А. Скіць, М. Чорна, Р. Яримович. Грамоти ім. М. Рудницької – патронки Відділу – за особливу працю призначено диригентові жіночого хору при СУА мгр. Любі Добровольській – Інграм, колишній голові Відділу М. Білинській, діючій голові Відділу – Оріс Свистун. Почесне членство надано М. Чорній, Н. Іванчук – за віддану працю для Відділу впродовж 10-ти років.

Нагороду-грамоту зі званням „Почесної голови” отримала М. Наваринська, засновниця 56-го Відділу.

Чистий прихід із ювілейних святкувань 56-ий Відділ в сумі 3,000 дол. передав на будову Українського музею в Нью-Йорку. Окрема подяка належить Омельянові Грабові за виготовлення афіш, програмок, квитків, цілковито безкорисливо.

Галина Король,
пресова референтка 56-го Відділу СУА

Сумівський баль дебютанток

Танцювальний вихід дебютанток.

Дебютантки СУМ з ескортами.

НЬЮ-ЙОРК. – 9 лютого, в залі „Кравин Пляжа Готель” у Вайт Плейсі, Крайова управа Спільки Української Молоді Америки влаштувала 38-ий Сумівський баль дебютанток, які досягли 16-річчя і вступають у новий етап свого життя. Сумівська родина з приємністю представила 12 юначок – з надією, що вони будуть творити гроно нових виховниць в СУМі, займатимуть відповідальні провідні функції в українському суспільстві. Ярослав і Леся Палилики та Ліда Микитин відкрили баль. Голова Світової і Крайової управ СУМ Юрій Наконечний привітав усіх присутніх на балі. У проведенні свята допомагали Марта Мацелюх, Лариса Юрченко, Марійка Вирста, Адя Рудик, Геня Блага, Анета Журавська, Марія Дупляк, Андрій Бурчак, Мирон Куземчак, Ярослав Кіцюк, Марта Пушка і Лев Іваськів.

Відкрив бенкет молитвою о. Богдан Данило. Ведучі представили дебютанток з їхніми ескортами та батьками. Молоді пари встали до танцювального входу, який підготував молодий хореограф Гриць Момот з сумівського танцювального ансамблю в Йонкерсі.

В складі дебютанток були: з осередку Нью-Йорк – Уляна Блага з ескортом Михайлом Павлінським, Леся Гаргай з ескортом Давидом Одомірком, Таня Заяць з ескортом Романом Іваськовим; з осередку Йонкерс – Андрея Бибель з ескортом Володимиром Юрченюком, Аня Заровна з ескортом Стефаном Фричем, Оля Крижалка з ескортом Массімо Салватором, Стефанія Пушка з ескортом Матеєм Возницьким; з осередку Філядельфія – Катруся Вирста з ескортом Данилом Пушкаком, Христина Лесюк з ескортом Володимиром Вирстою; з осередку Бінггемтон – Роксоляна Стець з ескортом Григорієм Яциньським, Христина Харук з ескортом Тарасом Чебіняком, Оксана Чебіняк з ескортом Стефаном Росем. Уляна Блага виголосила „Присягу дебютанток СУМ”.

Який шлях обирають дівчата? Уляна Блага має бажання стати журналісткою, Андрея Бибель – піти на студії підприємництва, Катруся Вирста мріє стати учителькою, Леся Гаргай – адвокатом, Аня Заровна – перекладачем з чужих мов, Таня Заяць обирає кулінарне мистецтво, Оля Крижалка буде лікарем, Христина Лесюк – розслідувачем вбивств, Стефця Пушка вивчатиме чужі мови та працюватиме з дітьми, Роксоляна Стець – майбутня мисткиня, Христина Харук та Оксана Чебіняк вчитимуться на адвокатів. Після презентації дебютанток відбулася забава, для якої грала оркестра „Золота Булава”. Коломийка молоді тривала майже 30 хвилин. Присутні розважалися до ранку.

Орест Козіцький,
пресовий референт Крайової Управи СУМ А

Громада по нитці...

В 1992 році група українських жінок у Фреш Медовз, Н. Й., спонзорувала обід і льотерію, щоб зібрати гроші для сиріт в Україні. Вони зібрали 1,504 дол. і з того скромного початку постало Товариство допомоги сиротам в Україні, яке сьогодні фінансово підтримує понад 1,000 найбільш знедолених дітей.

У сьогоднішній Україні бідує значна частина її населення – через занепад економіки та нечесну бюрократію. Пенсіонери і безробітні отримують мізерну допомогу і не раз мусять чекати на неї по кілька місяців.

Сироти в Україні перебувають ще в гіршому становищі, бо мало хто може заступитися за них. Більшість з них живе у сиротинцях, що є під контролею державних адміністраторів. Однак багато сиріт живе з тітками, старшими сестрами чи братами, з бабусями. Товариство концентрує свою увагу на таких сиротах, бо тут ситуація може бути перевірена, і поміч подається так довго, як довго вона йде на користь дитині.

Програма товариства не складна. Товариство шукає спонзорів, які можуть щомісяця виділити з власного бюджету тільки 15 дол. на місяць на утримання сироти – зі списку дітей, які чекають на допомогу. Спонзор отримує фотографію, короткий життєпис дитини і починає допомагати їй.

Товариство створило в Україні мережу допомогівих відділів в усіх областях, де з нами співпрацюють чесні довірені особи. Вони наглядають, щоб гроші надходили, кому призначено, і перевіряють їхнє використання.

Члени Товариства працюють добровільно, без жодної платні. Товариство має статус неприбуткової гуманітарної організації (501c3), це значить, що спонзори можуть відраховувати свої суми грошей від федерального податку у США.

Часом виникає ситуація, коли потреба певної сироти є більша, ніж спроможності її спонзора. Ось випадок з Андрієм Ротаром, напівсиротою та інвалідом з Одеси. Батько помер, коли Андрієві було чотири роки. Через ускладнення при пологах Андрій захворів на дитячий церебральний параліч, якого не можна вилікувати. Андрій не може ходити, він змушений переміщуватися на паличках.

Незважаючи на хворобу, Андрій має веселу вдачу, має багато друзів, добре грає в шахи і пише вірші українською мовою (і це – у зросійщеній Одесі!). Він навіть взяв участь у конкурсі на кращі слова до державного гімну України.

Тепер Андрієві 18 років, він успішно вчиться в 11-й, останній класі середньої школи (вчителі приходять до нього), і хотів би навчитись якось заробляти на життя. В минулому році

він успішно закінчив тримісячні комп'ютерні курси, і продовжувати навчання в тому напрямі було б ідеальною розв'язкою для його майбутнього. Але для дальшого комп'ютерного навчання Андрію потрібний мати свій комп'ютер, а це коштує приблизно 1,000 дол., які Товариство не може йому подарувати, бо має безліч інших видатків. Тут приходиться на думку українське прислів'я „Громада по нитці – бідному сорочка!”.

Ми можемо допомогти Андрієві стати самостійним, посилавши кілька доларів чеком, виписаним на „Orphans' Aid Society” (на чеку, злівого боку внизу, під назвою банку, є місце на „Мемо” або „For”, і там слід дописати: „Для Андрія Ротара”) і вислати на адресу Товариства, що подана в цій статті.

Населення України зменшується: в 1991 році там було 52 мільйони, цього року є 48,760,474 (див. „The World Almanac and Book of Facts, 2002”, с. 858). Через погані життєві обставини більше людей вмирає, ніж народжується. Діти – це майбутнє кожного народу. Нам треба допомагати сиротам України, щоб вони виростили здоровими і свідомими своїх завдань. Адреса товариства: Orphans' Aid Society, PO Box 630245, Little Neck, NY 11363. Tel.: (718) 423-4966, (e-mail: oasukraine@yahoo.com, де можна отримати додаткову інформацію про працю товариства в Україні).

Роман Трач,
Пенфілд, Н. Й.

Свято Тараса Чупринки Зустріч сеньйорів Пластової станиці

НЬЮ-ЙОРК. – 10 березня була відправлена Служба Божа з Панахидою за генерал-хорунжого Тараса Чупринку. На Службу Божу прийшли з прапорами члени Пласту та СУМу, а також члени ОЖ ОЧСУ. Після Служби Божої у залі СУМу проходили святочні сходи, які відкрив голова осередку СУМ Микола Гришков'ян.

Молодий дівочий хор „Пролісок” при осередку СУМ виконав пісню „Молитва за Україну” під керівництвом Андрія Стасіва. „Молитву українського націоналіста” прочитала Дарія Гришков'ян. Після цього святоче слово мав Богдан Гаргай – Генеральний секретар Світової управи СУМ. Також була прочитана драматична рецитація Володимира Курила, після чого хор „Пролісок” виконав декілька патріотичних пісень.

Дарія Рекуча

Подарунки надійшли до потребуючих

Світова Рада Суспільної Служби СКУ щиро дякує численним добродіям за зрозуміння акції однодоларового фонду та передає подяку сотень матерів з діточками та немічних самотніх людей.

У 2001 році Комітет однодоларового фонду вислав в Україну 861 пачку з одягом приблизно для 3,500 дітей, в тому числі 25 великих посилок до священників українських церков для розподілу самотнім матерям з дітьми. Зворушливим є ставлення деяких американських церков, які влаштовують спеціальні збірки одягу для українських матерів з дітьми.

Наша щира подяка о. Богданові Лукію в Нью-арку і о. Юрію Маркевичеві в Випані за допомогу у збірках дарів. Теж щира подяка УНСоюзові та УПЛДМ в Торонто за книжки, альманахи, журнали, що становлять частину посилок.

Комітет однодоларового фонду

Учасники зустрічі пластунів-сеньйорів.

НЬЮ-ЙОРК. – 10 лютого Осередок праці пластунів-сеньйорів при станиці Нью-Йорк влаштував традиційну „Різдвяну зустріч” з цікавою програмою, якою провадив голова осередку Володимир Гнатківський. До відкриття він запросив Ульяну Старосольську, Ярославу Рубель і Богдана Михайліва, які засвітили свічки в керамічному свічнику на столі. Стіл урочисто прибрала Лариса Зелік. Залунала шедрівка „Щедрий вечір” та інші різдвяні пісні, які переплітали програму, близьку до сердець присутніх. Юрій Ференцевич поділився своїми враженнями з подорожі під час Різдва і Нового року в Україну, яку він побачив очима пластуна, котрий востаннє святкував це свято на батьківщині у юнацькі роки. Слава Рубель, голова Головної

Пластової Булави, розповіла про підготовку до Ювілейної міжрайової пластової зустрічі, яка має відбутися 11-24 серпня в Свіржі, Україна, для визначення 90-річчя Пласту. Молодь на святі матиме нагоду зустрітися, таборувати, мандрувати, пізнавати околиці та згадувати засновників Пласту в Україні. Відтак Мотря Мілянчик продеклямувала вірш Романа Завадовича „З нами Бог”. А опісля присутні, при смачних різдвяних стравах і ласощах, про які подбали голова осередку Володимир Гнатківський і його дружина Богданна, мали нагоду порозмовляти, пожартувати, знімки оглянути і поспівати. На прощання співали колядку „Бог предвічний”.

Мотря Мілянчик

2002 Літня програма на „Верховині” Відновлена оселя і табори!

26-ий Український Фестиваль - кращий та більший 19-21 липня

Танцювальний вишкіл Роми Прийми-Богачевської 30 червня - 21 липня
Для авансованих танцюристів віку 15 літ та старших. Програма включає балет та українські танці. Контакт: Roma Pryma - Bohachevsky, 382 Decatur Ave, Shirley, NY 11967, Tel: 631 281-7243

Табір з фехтування (Olympus Fencing Camp) 30 червня - 13 липня
Проводять Єфім Літван та Євгеній Назаров, тренери учасників світових та олімпійських ігор.
Контакт: Yevgeniy Nazarov, 2901 Ocean Pkwy Apt. C-7, Brooklyn, NY 11235, Tel. 718 646-3965

Табір українських танців Роми Прийми-Богачевської 21 липня - 3 серпня
Для танцюристів початку та середнього рівня від 7 до 16 літ. Програма включає балет та українські танці.
Контакт: Roma Pryma-Bohachevsky, 382 Decatur Ave, Shirley, NY 11967 Tel. 631 281-7243

Спортова школа Чорноморської Січі 28 липня - 17 серпня
Три сесії тенісу, футболу, плавання та відбиванки. 30 літ традиції та успіху.
Контакт: Ukrainian Sitch Sports School, 680 Sanford Avenue, Newark, NJ 07106 Tel. 973 829-6857

Richard School of Classical Dance For ages ten and up. August 17-31
Contact: Richard Grabowski, 237 Division Ave., Garfield, NJ, 07026 Tel 973 931-1133

Радіоаматорський табір і конвенція 3 - 18 серпня
Двотижневий курс для віку 12 літ та старших. Навчання антена і радіо теорія, правила, практичні лекції, курс закінчений іспитом для радіоаматорської ліцензії та конвенцією РАДІОФЕСТ 16-18 серпня.
Контакт: Yuri Blanarovich, K3BU@aol.com, Box 282, Pine Brook, NJ 07058, tel 973 808-1970

Комп'ютер та Інтернет табори 18 - 31 серпня
Learn computer basics, Cyrillic drivers, graphics design programs, Internet and Web page design.
Контакт: Yuri Blanarovich, K3BU@aol.com, Box 282, Pine Brook, NJ 07058, tel 973 808-1970

Оренда кімнат та помешкань на „Верховині” для 2002 сезону починається у травні. Просимо уже замовляти.

For more information and latest updates please visit www.MVresort.com
www.Verkhovyna.com E-mail Verkhovyna@aol.com Tel. 973 244-9545

РІЧНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ

**36-ті РІЧНІ
ЗБОРИ ЧЛЕНІВ**

**УКРАЇНСЬКОЇ НАЦІОНАЛЬНОЇ
ФЕДЕРАЛЬНОЇ КРЕДИТОВОЇ
КООПЕРАТИВИ**

Відбудуться

в неділю, 7 квітня 2002 р., о год. 2-ій по пол.

в залі

Українського Народного Дому
140-142 Second Ave., New York.

**Регистрація членів починається
о год. 1-ій по пол.**

Після зборів перекуса.

УКРАЇНА І СВІТ

Військо говоритиме українською мовою

Доброчинна діяльність громадської організації „Українській армії – українську мову” почалась у 1999 році, але уже приносить поважні зрушення в армії та в суспільстві України. Про мовну проблему в Україні турбуються також інші організації, які влаштовують конкурси з грошовими нагородами, щоб в такий спосіб не тільки популяризувати вжиток української мови, але і матеріально допомогти тим її носіям і подвижникам, які ще й досі, у несприятливих умовах, її обстоюють і за те не раз терплять від наруг і загрози втратити посаду.

У 2001 році західня діаспора щедро підтримала нашу акцію, жертвуючи на наш фонд 7,050 доларів, що уможливило надати 32 нагороди

(8 золотих, 10 срібних і 14 бронзових). Крім цього, ми провели науково-практичну конференцію у військових навчальних закладах Харківського гарнізону на тему: „Основні напрямки виховання українського військового інтелігента у вищих закладах Збройних Сил України”. На цій конференції, що відбулась 22 листопада 2001 року, професор д-р Богдан Сусь передав лавреатам 7 грамот із грошовими нагородами від фонду „Українській армії – українську мову”.

Дякуємо усім добродіям за добродійний внесок на утвердження української мови на нашій землі.

Тарас Козбур,
представник фонду

До відома читачів,
що користуються Інтернетом

Берченко Микола, Березовська Ірина. Синьо-жовті сторінки Internet. Про Україну та українців. – Львів: Ліга-Прес, 2000. – 404 с. ISBN 966-7483-28-2

Цей довідник є путівником у нетрях Internet-ресурсів, які пов'язані з Україною і українською тематикою. Всі відомості укладені за тематичним принципом: життя суспільства і засоби масової інформації, економіка і фінанси, наука і освіта, медицина і охорона здоров'я, культура, розваги тощо. Особлива увага приділена ресурсам, які демонструють потенційні можливості української науки і промисловості, сприяють міжнародним економічним та науковим контактам. Призначений для широкого кола користувачів Інтернету. Матеріал поданий українською та англійською мовами. Подаємо для спроби кілька цікавих Інтернет-адрес. Отже, загальна сторінка українських ресурсів: <http://www.geocities.com/nspilka/links/index.html> Телефонічний довідник м. Львова та області: <http://www.mtm.lviv.ua/phone/tel-in.html>

Лекція Мирослава Мариновича про релігію та політику в Україні

Проф. М. Маринович

Мирослав Маринович, директор Інституту релігії та суспільства у Львові, виступатиме у квітні у Вашингтоні, Філадельфії, Бостоні та Нью-Йорку з лекціями про релігійну та політичну ситуацію в Україні. Проф. М. Маринович є також віце-ректором Львівської Богословської академії.

М. Маринович був одним із членів-засновників Української Гельсінської Групи, внаслідок чого провів 10 років у радянському ГУЛаг-у (1977-1987). У 80-ті роки з приходом до влади М.Горбачова та утвердженням „гласності” М. Мариновича звільнили, а 1991 року – реабілітували. Він став також засновником Української Асоціації міжнародної амністії, а в 1997 році – Інституту релігії та суспільства. Проходив стажування

в Колумбійському університеті та університеті Еморі (США) та Католицькому університеті в Наймені (Нідерланди).

У Нью-Йорку 13 квітня в Українському Інституті він викладе своє розуміння стану справ людини та політичної ситуації, що склалася довкола парламентських і місцевих виборів. У Філадельфії колишній в'язень сумління буде обговорювати ролі дисидентів в Україні. Професор Маринович буде також читати лекції: в перший тиждень квітня – у Католицькому університеті у Вашингтоні та 11 квітня – в Українському науковому інституті Гарвардського університету.

В останні роки М. Маринович є радником з екуменічних питань Кардинала Гузара, Глави Української Греко-Католицької Церкви.

Мирослав Маринович є автором численних публікацій у релігійних, політичних і правозахисних періодичних виданнях, як українських, так і закордонних, включаючи „Патріярхат”. Його праці видані багатьма мовами, включаючи французькою, німецькою та єврейською.

За детальнішою інформацією про лекції професора Мариновича можна звертатися за адресою:

Ukrainian Catholic Education Foundation, 2247 W. Chicago Avenue, Chicago, IL 60622. Тел.: 773/235-8462.

E-mail: ucef@ucef.org

Веб-сторінка: www.ucef.org

Матвій Матушак

Колонія чи напівколонія?

ПРАГА. – Російські правлячі верхи намагалися розширити в Україні сферу свого панування з кінця XVII ст., конкуруючи якийсь час з польськими колонізаторами. В умовах СРСР особливо проявилися одна з таких форм російського колонізаторства, як русифікація України. Іван Дзюба колись писав, що „колоніалізм може виступати не лише у формі відкритої дискримінації, але й також у формі „братства”, що дуже характерно для російського колоніалізму”. Одна з найнебезпечніших цілей русифікації за радянських часів була асиміляція українців, тобто нищення їх як окремої нації. Щодо України ця політика проводилася з особливою підступністю. Особливо потужний наступ Москва здійснювала проти української мови. Під час репресій проти українських дисидентів КГБ брав до уваги те, що виною їхньої могло бути й досконале знання рідної мови. Один із свідків у справі Василя Стуса заявляв: „Я одразу зрозумів, що Стус – націоналіст, бо він весь час розмовляв українською мовою”.

Одним із методів колонізації України Москвою був міграційний рух, котрий спричиняв значне збільшення російського елементу в середовищі корінного українського населення. В 1923 році в республіці налічувалося 3 мільйони росіян, у 1959 році їх кількість зросла до 7 мільйонів, в 1970 році росіян було

тут вже до 10 мільйонів, а в 90-ті роки, за деякими даними, їх кількість виросла до 12.5 мільйона. Російськомовного населення нараховується тепер в Україні більше, ніж етнічних росіян. На цьому й базується нинішній неокolonіальний політичний режим Києва.

Те, що дві третини енергетичних ресурсів Україна змушена поставляти або з Росії, або через Росію, також свідчить про економічну залежність держави від колишньої московської метрополії. Тому коли ми говоримо про сьогоднішнє становище України, то його важко навіть назвати постколоніальним, бо Київ лише формально порвав з колоніальним минулим, а насправді колабораціоністські сили Москви взяли тут політичну владу у свої руки і встановили неокolonіальне правління. Тому справа розриву з колоніальною спадщиною минулого для українців набирає сьогодні першочергового значення, як у культурному, мовному пляні, так і у напрямку здобуття справжньої економічної незалежності від Росії, і що найважливіше – позбавлення демократичним шляхом влади нинішніх неокolonіальних сил в Україні, котрі ведуть насправді антинародну політику і за десять років досягли значних успіхів у послабленні економічної і політичної незалежності України.

Василь Зілгалов

Запрошуємо шановне громадянство

НА КОНЦЕРТИ ВОКАЛЬНОГО ДУЕТУ

СЕСТРИ ТЕЛЬНЮК

лауреати премії імені Василя Стуса, автори музичної драми „У.Б.Н.”

У виконанні

ГАЛИНИ та ЛЕСІ ТЕЛЬНЮК

прозвучать пісні на вірші Лесі Українки, Тараса Шевченка, Б.І. Антонича, Євгена Маланюка, Станіслава Тельнюка, Павла Тичини, Миколи Горбала

Леся ТЕЛЬНЮК – автор музики, спів, бандура, клавіші

Галина ТЕЛЬНЮК – спів

Олексій БАТЬКОВСЬКИЙ – скрипка, клавіші, сопілка

Музичні програми відбудуться

30 березня, о год. 3-й по пол. в Бостоні в залі церкви св. Апостола Андрія Первозваного, 24 Orchard Hill Road

31 березня, о год. 2-й по пол. в Українській Вільній Академії Наук у Нью-Йорку, 206 West 100 Street

5 квітня, о год. 7-й веч. у Пармі в залі церкви св. Покрови, 6182 Broadview Rd.

6 квітня у Філадельфії в Українському Освітньо-Культурному Центрі, 700 Cedar Rd.

7 квітня, о год. 1-й по пол. (після Служби Божої) в прицерковній залі Церкви-Пам'ятника св. Андрія Первозваного в Савт Бавнд Бруку

7 квітня, о год. 7-й веч. – на Брукліні в Українському Домі, зала школи св. Духа, 160 North 5th Street

ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ КОМІТЕТ

Зоряна Білик: „Щасливий той, хто щасливий вдома“

Про нелегку долю жіноцтва в сучасній Україні, зокрема в Галичині, яке, замість вповні віддаватися вихованню дітей і суспільній праці, змушене шукати заробітку в інших країнах, розповідає голова Львівського відділення Союзу українок Зоряна Білик. 4-15 березня вона брала участь у 46-ій сесії ООН, присвяченій проблемі подолання бідності серед жінок планети. Після закінчення сесії З. Білик дала інтерв'ю для тижневика „Свобода“.

– Пані Білик, яке місце сьогодні відводить ООН Україні в контексті проблеми бідності на планеті?

– Бідність і багатство – поняття дуже відносні. Це чітко починаєш усвідомлювати, коли перед тобою постає цілісна картина в світовому масштабі. На цій сесії Україні не приділяли особливої уваги ні в позитивному, ні в негативному сенсі як, скажімо, Афганістанові чи деяким країнам Африки, де кожного дня йде боротьба за фізичне виживання не якихось окремих соціальних груп, як у нас, а цілих народів. За рівнем бідності, ми, може, покищо не Африка і не Афганістан. Але один той факт, що понад 40 відсотків жінок Львівщини (це дані, зібрані нашою організацією, оскільки результати Всеукраїнського перепису населення ще не оприлюднені) змушені щороку виїжджати в чужі світи на заробітки, а в цілому в кожній третій родині області хтось працює „в наймах“ за кордоном, щоб прогодувати родину й дати своїм дітям освіту, говорити про дуже тривожні симптоми. Проблема бідності і шляхів її подолання для України також надзвичайно болюча й злободенна.

– Відтік робочої сили й „мізків“ з України, на жаль, найбільшого розмаху набув за часів її незалежності. Які почуття викликає у вас особисто ця армія безробітних і непотрібних у своїй державі українських жінок, котрі постійно мігрують між Україною і світом?

– Я б за них щиро пораділа, якби вони поверталися додому зі заробленими грошми і в збережене родинне гніздо. Однак дуже великий відсоток цих жінок повертаються додому з грішми, але на попелище. І в цьому велика драма. Тут, в Америці, я почула до болю страшну приказку, народжену два-три роки тому серед новітньої імміграційної хвилі: „За рік повертатися – ще нема з чим, за три – вже нема до кого“. Добираючись сюди, до Нью-Йорку, я їхала автобусом до Варшави, в якому разом зі мною добувалися до польського летовища ще восьмеро жінок. Вони вирушали на заробітки – хто до Лісабону, хто до Мадриду, хто до Праги... Я бачила, як ці жінки плакали в автобусі, а діти, котрі їх проводжали, голосили за вікном автобуса, немов прощалися назавжди. Отож цей шматок хліба, за яким вони виїждять, дуже гіркий. Це новітня українська трагедія, яка ляже тяжким гріхом на сумління чинної нині в Україні влади. Наші союзнянки не раз обговорювали цю проблему з вченими-соціологами, економістами-практиками, які нас пробували втішити тим, що, мовляв, нічого катастрофічного в такій міграційній тенденції немає, пройде час і повернуться в Україну і жінки, і їхні гроші. Можливо. Але ми дивимося на цю проблему не через такі рожеві окуляри і не сподіваємося лише на час, який залікує всі наші рани. Тому намагаємося своїми програмами перенавчання й адаптації до нових економічних реалій затримати жінку вдома, на рідній землі, біля своїх дітей і свого родинного вогнища, серед природного й звичного їй середовища. І нехай на сьогодні це лише пів відсотка жінок, котрі не поїхали в чужі палестини, а завдяки співпраці з Союзом українок знайшли себе на своїй землі в якісно новій суспільній ролі, але це шлях, який веде не в нікуди, а до конкретних результатів.

– Розкажіть докладніше про ці програми.

– Власне, мій приїзд сюди, яким я дуже завдячую Союзові українок Америки, є продовженням моєї праці на Першому жіночому форумі з питань економічного розвитку, який відбувся в жовтні минулого року в Женеві також під егідою ООН. Нашу Львівську обласну організацію Союзу українок рекоменду-

Зоряна Білик біля будинку ООН у Нью-Йорку.

вали на це зібрання міжнародний проєкт „БІЗПРОФ“ та програма мікроекономічного розвитку американської фундації „Вінрок Інтернешнл“, в конкурсі якої ми перемогли завдяки дуже успішній діяльності своїх бізнес-клубів і кредитній програмі.

До участі в форумі були запрошені представники жіночих організацій майже всіх країн колишнього соціалістичного табору. Відбулася дуже цікава розмова й обмін думками про те, як сучасній жінці вишпоратися з лабетів бідності. Багатьох зацікавив і наш досвід праці. В 1997 році ми започаткували кредитну програму й взяли на вчитися жінок основ ведення приватного бізнесу. Завдяки підтримці американського Фонду Чарльза Стюарта Мота наш проєкт розвинувся, нам вдалося „виросити“ 50 жінок-підприємців, які колись, втрапивши працю, могли б або впасти в глибоку й затяжну депресію, або їхати на чужину на заробітки. Ми запропонували їм третій шлях – розпочати нову, свою, приватну справу. Сьогодні наші „бізнес-пані“ розвивають фермерське господарство області, мають невеличкі переробні фабрики, приватні аптеки, власні крамниці, салони краси... Я не кажу, що вони доробилися до якихось фантастичних статків (за нашої податкової системи це неможливо), але вони зберегли сім'ю, не втратили віри в себе й пробують заробляти на життя власними силами на рідній землі.

– В Україні багато бідних людей, але, з'ясовується, не так вже й мало багатих і навіть дуже багатих. Однак, головними меценатами й спонсорами ваших програм і надалі залишаються закордонні організації й приватні особи чи з'являються новітні терещенки й галагани?

– Жінки-підприємці, яких ми перенавчили, згодом стають нашими меценатами. Сьогодні доброчинність в Україні, на жаль, не стала потребою сумління, як, наприклад, у тій же Америці. Тому найглибші й найщиріші почуття подяки я хотіла б висловити Союзові українок Америки під проводом Ірини Куровицької, який завжди підтримував і підтримує нас і матеріально, і морально. З США ми ведемо три спільні програми: Стипендійну акцію, якою опікується дивовижно добра й активна Люба Більовчук, „Самотні бабусі“ (73 жінки вже отримали матеріальну допомогу в рамках цієї програми) і „Діти-сироти“, які раніше дуже успішно провадила Лідія Черник, а тепер – надзвичайно шляхетна й чуйна жінка Надія Шмігель. Хотілося б назвати багато прізвищ людей, без допомоги яких діяльність Львівського відділення не мала б ні такого ефекту, ні такого розголосу, й принагідно подякувати кожній союзнянці Америки. США суттєво допоміг нашій обласній централь-

ній лікарні під керівництвом лікаря Мандзюка, де проходять курс лікування ті, хто постраждав від аварії на Чорнобильській АЕС. Важливість такої підтримки просто неможливо оцінити словами.

– Наскільки за останнє десятиліття змінилися потреби української жінки?

– Потреби не змінилися, потреби зросли. В отриманні інформації, в моральній, матеріальній підтримці. Змінилася й сама жінка. Якщо в 1989-1991-их роках серед жіноцтва панували розгубленість, очікування, що хтось прийде й зробить усе за нас, то тепер цей стереотип змінився. Ми цінуємо, що нам допомагають з-за кордону, але усвідомлення того, що ми повинні бути впевнені в своїх силах і можливостях, і ми вже знаємо, як це зробити, і ми здатні зробити це самі – , очевидно, найголовніша принципова зміна за останнє десятиліття в ментальності української жінки.

– Ця зміна відбулася під впливом внутрішніх факторів чи все ж таки в результаті перенавчання? Я пригадую, наскільки популярними 5-6 років тому були тренінгові класи („Як стати лідером?“, „Як боротися за свої права і т.ін.“), базовані на американських, британських, німецьких програмах...

– Коли в Україні з'явилися перші закордонні тренінгові програми, які почали вчити нас, якою жінка має бути розкутою, незалежною, як має захищати свої права, то єа нас це не справило враження якоїсь позахмарної новизни. Ми ніколи не обмежували себе дітьми, кухнею і церквою. Звичайно, був стереотип, що галичанка має бути , як в нас казали, „шляхотною“ панею, вірною подругою своєму чоловікові і прекрасною вихователкою дітей. Але це не означало, що вона не мала права займатися громадською роботою.

Якщо підняти архіви, а вони у Львові дуже добре збереглися, то надзвичайну громадську активність галицького жіноцтва можна підтвердити документально. Перед Другою світовою війною європейська спільнота мала намір побудувати в Парижі величезний музей історії жіночого руху. І польки, й єврейки, які вели також дуже активну діяльність, швиденько поспілкували документи в пачки й надіслали до Франції. Дорогою вони десь осіли, а музею немає й досі. Українки якось не встигли відправити своїх матеріалів, і тому ми маємо блискучий архів, на основі якого вже захищено не одну докторську дисертацію з історії жіночого руху й його новітніх тенденцій, на що дуже успішно надихає Марта Богачевська-Хом'як. Маємо свою плеяду науковців, які досліджують історію жіночого руху в Україні, це Оксана Рибак, Мирослава Дядюк, Оксана Кісь, Людмила Смоляр.

Українська жінка сьогодні також активна в суспільно-політичному й громадському житті. Хоч, скажімо, в українському парламенті неприпустимо мало представниць прекрасної статі, але наших жінок можна зустріти на мітингах і за „круглими“ столами, в громадських комітетах і штабах. Вони разом з чоловіками прагнуть зробити наше життя гідним.

– До речі, за даними ЦВК, сьогодні серед кандидатів в депутати до Верховної й низових Рад дві третини становлять жінки – це безпрецедентна активність. Львівське обласне відділення Союзу українок сподівається мати своїх представників у вищих ешелонах законодавчої влади?

– Двадцять наших союзниць кандидують на наступних парламентських виборах: троє – до обласної Ради, решта – до низових. Сподіваємося, що принаймні половина з цих активісток отримає депутатські мандати.

– Що, на ваш погляд, сучасній українській жінці потрібно для щастя?

– В усі віки жінці для щастя потрібні кохання, родинне вогнище, статки, щасливі й здорові діти. Сьогодні українська жінка дбає насамперед про те, як нагодувати родину, де взяти гроші, щоб одягнути дітей, як дати їм освіту. Злидні женуть наших жінок на чужину. Й там вони нарешті доробляються до якихось статків, й навіть з'являється ілюзія дсвгоочікуваного щастя. Але це – примара. Для щастя долари необхідні, але цього не досить. Бо є така мудрість: щасливий той, хто щасливий вдома. Це – про нас, українських жінок.

Розмову вела Катерина Кіндрась

НОВИНИ ЛІТЕРАТУРИ І МИСТЕЦТВА

Вшанували пам'ять Олекси Новаківського

О. Новаківський.
„Автопортрет“.

130-ліття з дня народження великого мистця відзначають у його родинному Львові різними способами. Не забули його, однак, і в далекому від Львова Нью-Йорку – завдяки зусиллям його онуки Ольги, що зараз тут перебуває. Її старанням, при співпраці власниці Галерії „Маяна“ мисткині Слави Геруляк, у цій галерії відбулася, від 15 до 24 березня, цікава виставка мистецьких творів О. Новаківського, а в перший день виставки – окрема програма, яка збрала численну публіку, що бажала у цей спосіб вшанувати пам'ять О. Новаківського і його „Розмах могутніх крил“.

На виставці можна було побачити декілька оригіналів картин О. Новаківського і численні, дуже добре технічно виконані репродукції та світлини із відомої мистець-

кої школи, що її довгі роки провадив у Львові О. Новаківський.

Про життя і творчість мистця говорила Стефанія Гнатенко, колишній науковий працівник Національного музею у Львові, а незвичайно цікавий спогад про нього пера Мирослава Антоновича прочитала з великим відчуттям керівник Студії мистецького слова Лідія Крушельницька.

Музичне інтермеццо у виконанні скрипаля Галини Колесси, при супроводі Едуарда Бенуа, було гарною прикрасою програми, що мала на цілі пригадати живо життя і творчість одного із найбільших майстрів пензля, що їх досі мала Галичина.

Оригінальні картини, що висіли на видному місці галерії, представив їхній власник д-р І. Чолган, а присутні з цікавістю оглядали репродукції найвідоміших картин мистця.

Як добре, що Ольга Новаківська підготувала цю виставку та цей вечір пам'яті свого діда, який близький усім нам, львів'янам, але щойно тепер відкривається нашим землякам із східних областей.

Надіємося, що цим одним вечором і цією скромною виставкою не закінчиться відзначення 130-ліття з дня народження одного з найвизначніших мистців Західної України, що виховав у своїй мистецькій школі цілу плеяду добрих мистців пензля, які дали нам насолоду своїми картинами. Все ж його творчість залишається великим взірцем, а його картини, такі характеристичні своїм стилем, є незабутні.

О. Кузьмович

Міша Дідик в „Мадам Батерфляй“

У Філадельфії, 16 березня ц.р., в місцевій опері відбулася остання вистава „Мадам Батерфляй“ Джакомо Пуччіні. Опера пройшла з великим успіхом, публіка оваційно оплескувала виконавців. Головним чоловічим героєм опери був український тенор – Міша. Це артистичне ім'я Михайла Дідика, співака державної Опері Києва. Він уже кілька років виступає у краєвих театрах Європи й Америки.

Щоб збагнути правдивий творчий силует співака і драматичного артиста, треба його бачити на сцені, тому зі щирого серця раджу всім шанувальникам вокального мистецтва відвідати виставу опери Вінченцо Белліні в квітні у Філадельфії.

У філадельфійській виставі „Мадам Батерфляй“ М. Дідик виявився дуже добрим актором. Він створив правдивий образ молодого моряка, в якого немає моральних гальм і принципів і він живе задля особистого задоволення. Його рухливість на сцені під час сольових монологів та в співочих дуетах були дуже природні. Не-

сподіваним, але найбільш ефективним жестом Дідика (небаченим у виставах інших театрів), був кінець першої дії: по скінченні любовного дуету Пінкертон вхопив Чо-Чо-Сан на руки і поніс її в хату на шлюбну постіль.

Голос у Дідика прекрасний, темний, бархатної баритонові барви з широким діапазоном. Ліричні мелодії Пуччіні він співає пристрасно, з великою дозою меланхолії, яка пливе у довгих музичних фразах. У верхньому регістрі його голос звучить вільно й чисто, а техніка співу дає йому змогу, в міру потреби, виконати мелодії у різних динамічних ступенях. У його співі завжди присутнє делікатне вібра-то, яке надає голосу життя і теплого благозвучного одухотворення. Красивий, показний ззовні М. Дідик, – дуже інтелігентний артист, з тонким смаком.

Компактний диск з оперних арій у супроводі оркестри Національної радіокомпанії України, наспіваний Михайлом Дідиком, появився вже в крамницях.

Богдан Марків

Від Моцарта до Сильвестрова

ТОРОНТО. – Уперше я почув гру піаніста Володимира Винницького ще в 1988 році, в хаті музиколога Романа Савицького. Це був запис фортепіанової музики Мирослава Скорика. Ще тоді стиль його виконання мені дуже сподобався. Відтак слухав його інші звукозаписи, був минулого року на його спільному з Мирославом Скориком виступі в Торонто, а тепер, 24 лютого, мав нагоду почути його самостійний концерт. Володимир Винницький виступив у залі Канадсько-Української мистецької фундації. У програмі були „Соната К570“ Моцарта, „Бурлеска“ та „Мелодія“ Мирослава Скорика, „Прелюдія ч.1“ Левка Ревуцького, „Вальс Мефістофеля“ і „Танець гномиків“ Ліста, останній „Етюд Табльо“ Рахманінова, чотири ма-зурки та інші твори Шопена.

Володимир Винницький – виконавець різноманітних жанрів та непересічного репертуару: від Бортнянського до Скорика, від Моцарта до Рахманінова. Він уміло передає усі нюанси кожного твору – окремі риси композиторів, стиль даної епохи, форму музичної архітектури, духовний настрій. У виконанні кожного твору відчувається глибоке розуміння музичної культури, історичної правильності формальних та естетичних традицій та щира душа мистця-виконавця.

Від 1991 року, коли Володимир Винницький прибув до Америки, він виступає як соліст, акомпаніатор та камерний музикант. Його

ім'я часто з'являється на сторінках американської преси.

При цій нагоді хочу сказати кілька слів про концерт Вінницької оркестри, яка недавно виконала Симфонію ч. 4 Валентина Сильвестрова. Твір написаний ще 1976 року, але рідко виконується. Щоб вияснити музичну мову симфонії, диригент Андрей Борейко наводив філософічні думки Достоевського та Станіслава Лема. Але ідея епічної краси Достоевського чи фантастика Лема не вказують на бажання композитора покинути школу соціалістичного реалізму. Це – нова музична мова композитора, який словесно не часто ділиться своїми думками. Тому це частинно загадкова мова, яка викликає зовсім нові та непередбачені враження у слухачів.

Симфонія складається із контрастних, але повторних, текстур напруги та відпруги, мелодії і немелодії, ритму й аритмії – тези та антитези. Твір одночасно зачаровує і розчаровує слухача. Але, напевно, цього хотів композитор. Треба додати, що симфонія написана добре. Відчувається сильна техніка композиції, вміння застосування оркестрових звуків та чітка естетична відмінність. Тим, хто хоче більше ознайомитися із музикою В. Сильвестрова, раджу відвідати Інтернет-сторінку бельгійської фірми „Megadisc“: www.megadisc.be. Там ви знайдете багато інших творів В. Сильвестрова.

Василь Сидоренко

Палітра кольорів

ЧИКАГО. – У день народження Тараса Шевченка, 9 березня, в галерії „Троянда“ відкрито мистецьку виставку Романа Вовка.

Мистець народився в місті Долині на Івано-Франківщині. Художню освіту здобув в Долинській художній школі і в університеті „Львівська політехніка“ на факультеті архітектури. Показував свої твори на виставках у Польщі, Німеччині, Голландії. В Америці він проживає і працює понад три роки. Це третя його індивідуальна виставка в Чикаго.

Безумовним успіхом молодого мистця є велике полотно „Козацький дозір“. Композиційна побудо-

ва, кольорит, типажна характеристика та ситуаційне розкриття теми впроваджують глядача в емоційний стан співпережиття. Портрети Митрополита А. Шептицького та Гетьмана І. Мазепи виконані в експресивній манері. Гарні полотна зі зображеннями соняшників та осінніх квітів – це, безумовно, творчий успіх мистця. На відкриття виставки прийшли українці, що віддавна проживають в Америці, були присутні також американці, багато новоприбулих. Привітна атмосфера додала доброго настрою людям.

Володимир Монастирецький

НАУКОВЕ ТОВАРИСТВО ім. ШЕВЧЕНКА в АМЕРИЦІ

запрошує своїх членів та українську громаду

на доповідь

„ДОКТРИНА ЛЕОНІДА КРАВЧУКА“

яку виголосить

д-р ОСИП МОРОЗ

У програмі так само беруть участь

д-р ТАРАС ГУНЧАК і д-р АНАТОЛІЙ РУСНАЧЕНКО

Перед доповіддю можна ознайомитися

з виставкою фотографій ТАНІ Д'АВІНЬОН

„УКРАЇНА І ПОЛІТИКИ“

Виставку влаштовує Асоціація Українців Америки.

Доповідь відбудеться

в суботу, 6 квітня, о год. 5-ій по пол.

в будинку НТШ: 63 Fourth Ave. (між 9 і 10 вулицями), New York.

Помітна подія – I-ий том Енциклопедії сучасної України

Помічники у випуску першого тому енциклопедії.

КИЇВ. – У великому концертному залі Національного комплексу „Експоцентр України” (Український дім) на Хрещатику 12 лютого відбулася презентація першого тому „Енциклопедії сучасної України” (ЕСУ). Видання підготували Національна академія наук України та Наукове товариство імені Шевченка.

У презентації взяли участь міністер закордонних справ України Анатолій Зленко, послы акредитованих в Україні держав, зокрема Азербайджанської Республіки, Грузії, Киргизької Республіки, Литовської Республіки, Румунії, Грецької Республіки, Республіки Хорватія, секретарі та радники посольств Республіки Білорусь, Республіки Індонезія, Республіки Куба, Республіки Македонія, Республіка Болгарія, Алжирської Народної Демократичної Республіки, Російської Федерації, віце-президент НАН України Віталій Походенко, співголови Головної редакційної колегії – академік НАН України Іван Дзюба, член-кореспондент НАН України Олег Романів, закордонний член НАН України, проф. Сорбони Аркадій Жуковський, голова Фондації приятелів Енциклопедії України (США) Володимир Баранецький. Серед запрошених відомі українські політики, громадські діячі та науковці – Ігор Юхновський, Ярослав Яцків, Сергій Комісаренко, Дмитро Гродзинський, Вячеслав Брюховецький та інші відомі в Україні і за кордоном особи. Зала на 500 осіб була заповнена.

З нагоди виходу I-го тому ЕСУ авторів, укладачів та редакторів енциклопедії привітали Президент України Л. Кучма та прем'єр-міністр А. Кінах.

Ініціатор створення ЕСУ, співголова

Головної редакційної колегії проф. А. Жуковський коротко розповів про генезу цього проєкту і підкреслив, що вихід ЕСУ саме в Україні під фірмою Національної Академії Наук та Наукового товариства ім. Шевченка є символічним, оскільки маніфестує розуміння суспільством значимості видань, що є інтелектуальним пашпортом України.

Головна редакційна колегія висловила подяку всім жертводавцям ЕСУ, зазначивши про їх внесок на початку I-го тому енциклопедії. Дипломи меценатів отримали Володимир і Христина Баранецькі, Любомир та Ірина Бачинські, Йосип Борецький, Богдан Гаврилишин, Володимир Гринчук, Павло та Ірина Джулі, Адріян і Лариса Долинські, Михайл Гринчишин – єпископ, Аркадій Жуковський, Юрій та Анна Колачки, Володимир Малинович, Аркадій Муляк-Яцківський, Андрій Сологуб.

На презентації виступили академік Іван Дзюба, керівник Координаційного бюро енциклопедії Микола Железняк, астроном Ярослав Яцків, еколог Дмитро Гродзинський, міністер Анатолій Зленко, академік Віталій Походенко.

Що ж становить собою ЕСУ? Це перша українська енциклопедія, що відтворює об'єктивний образ України XX – початку XXI століття в усіх вимірах. Кожний том 25-томного видання міститиме понад 65,000 статей та близько 40,000 ілюстрацій.

В ЕСУ подано інформацію про всі регіони України, про всі області, райони, міста та села, промисловість та сільське господарство, про наукові та навчальні установи, заклади культури, релігійні громади, видатних уродженців цих міст.

ЕСУ вперше серед видань такого типу подає величезну кількість статей-персоналій про науковців, митців, акторів, спортсменів, літераторів, політич-

них, громадських, державних діячів. Критерієм відбору є реальний внесок тієї чи іншої особи в розвиток науки, культури, господарства, громадських інституцій України.

В ЕСУ представлені статті не лише про громадян України, а й про українців, що мешкають поза її межами, але стали відомими в тій чи іншій галузі життя. ЕСУ вперше подає статті про чужинців, що досліджують історію, культуру, літературу України. ЕСУ подає статті й про основні місця компактного проживання українців поза Україною. Належне місце в ЕСУ займають національні меншини України, їхня історія, їхні інституції, видання, відомі представники.

ЕСУ добре ілюстрована. Фактично кожна стаття-персоналія містить фотокартку, загальні статті – схему, таблицю чи інші ілюстрації, значну кількість карт. Кожна стаття в ЕСУ містить докладну бібліографію.

Переважна більшість статей ЕСУ вже набрані, тобто знаходяться на електронних носіях, що дозволяє швидко групувати їх залежно від потреби за галузями, авторством, датами. Це відкриває широкі можливості для підготування різноманітних галузевих енциклопедій та словників та електронного Internet-варіанту. Підхід, застосований у створенні ЕСУ, дозволяє її доповнювати, вносити зміни. Станом на 1 лютого 2002 року словник ЕСУ містить 63,834 позиції, з них вже підготовлено 38,977 статей.

ЕСУ твориться за рахунок фінансової підтримки Міжнародного фонду „Відродження” та Фондації приятелів енциклопедії України (США), яка вже довгий час фінансово підтримує українські енциклопедичні проєкти. Зокрема на ЕСУ фундація виділила 40 тисяч дол. – на друк I-го тому. Крім того, протягом кількох років утримувала Головну редколегію, забезпечила Координаційне бюро необхідною технікою. Виступаючи на презентації, голова ФПЕУ Володимир Баранецький запев-

нив, що, попри складність фінансової ситуації, Фондація й надалі активно підтримуватиме працю над ЕСУ, і назвав цей проєкт „величним”, а вихід I-го тому – „першим великим кроком до видання всеохоплюючої енциклопедії новітньої України”.

Презентація ЕСУ завершилася чудовим концертом Анасамблю клясичної музики ім. Б. Лятошинського.

У справі придбання I-го тому „Енциклопедії сучасної України” та пересилки пожертв на наступні томи просимо звертатися до голови Фондації приятелів Енциклопедії України Володимира Баранецького (71 Collinwood Rd., Maplewood, NJ 07040, тел.: (973) 763-5667).

Олег Савченко,
керівник науково-редакційного відділу „Енциклопедії сучасної України”

Президія в часі презентації першого тому енциклопедії (зліва): В. Баранецький, А. Жуковський, Я. Яцків, А. Зленко.

**БЕЗ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ І КНИЖКИ
— НЕ БУДЕ Й УКРАЇНСЬКОЇ ДИТИНИ!**

УКРАЇНСЬКИЙ ІНСТИТУТ АМЕРИКИ

запрошує на

СИМПОЗИУМ

**УКРАЇНА ГОЛОСУЄ:
ПАРЛЯМЕНТСЬКІ ВИБОРИ
У БЕРЕЗНІ 2002 Р. ТА
МАЙБУТНІСТЬ ДЕМОКРАТІЇ**

Участь беруть:

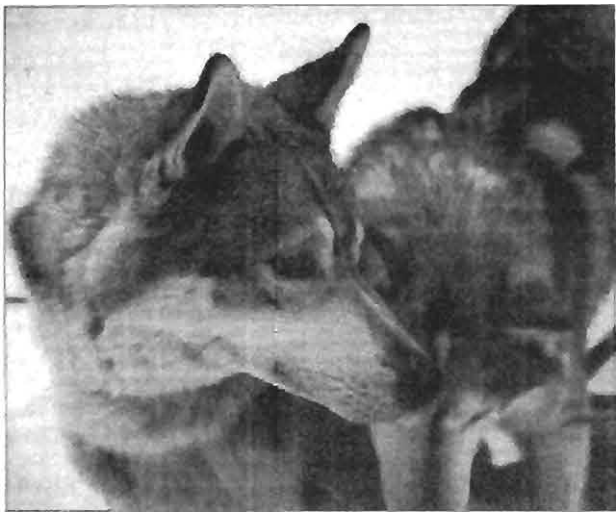
Prof. PAUL D'ANIERI, University of Kansas
д-р ТАРАС КУЗЬО, Торонтський Університет
проф. АЛЕКСАНДЕР МОТИЛЬ, Ратгерський Університет

Ведучий програмою

АДРІАН КАРАТНИЦЬКИЙ, Президент „Freedom House”

**Середа, 10 квітня 2002 р.
год. 7-ма веч.**

Український Інститут Америки
2 East 79th St.
New York, NY

Фінські тяглові пси.

У лютому мені випало відвідати Фінляндію. У місті Юваскуля я зайшов до церкви і здивувався мелодії хорового співу: це була українська народна пісня „Реве та стогне Дніпр широкий“ на слова Тараса Шевченка, з батьківщини якого, з берегів Дніпра, я саме приїхав на фінські озера. Усі присутні в церкві, стоячи, хором славили Христа українською мелодією. Звісно, слова того співу були фінські. Зі мною був у храмі мій фінський приятель Юка Вясінен, до якого я й звернувся зі запитанням з приводу української пісні. Він пояснив, що фіни живуть далеко від Дніпра, але сумне минуле не раз кидало українців до фінських берегів. І горезвісний Білмор-канал недалеко, і зимова війна з СРСР не забута... Хтось з радянських полонених чи в'язнів, які перебували в сталінських таборах разом з фінами, приніс зі собою українську пісню, мелодія сподобалась, фіни написали до неї церковний спів й уже багато років виконують його на Богослужбі.

– Обидва наші народи зазнали однаково тяжких страждань від комуністичних правителів, – сказав Юка.

Звісно, Фінляндії вдалося зберегти свою незалежність, проголошену у 1918 році. Сьогодні це квітнуча, заможна країна. З річок можна пити чисту воду пригорщами, а великі лососі і форелі, здається, вистрибують з води тільки для того, щоб показати людям, які чисті тут річки та озера. Юка Вясінен – пристрасний рибалка. Ще з шкільних часів він має альбом, у якому збирає світлин з великих спійманих

ПОДОРОЖІ

„Реве та стогне“ звучить у Фінляндії

У заполярне поштове відділення Санта Класа надходять тисячі дитячих листів з усього світу, а серед них – з України.

ним риб. А найбільша важила 17 кілограмів.

Юка також любить оповідати про полювання, показувати слід куниці на снігу чи зуби лося на дереві.

– Бачиш чорну крапку на тому дереві? – запитує він.

Я нічого не бачу, але не хочу ображати приятеля і притакую.

– Це тері, – пояснює Юка.

З дерева й справді злітає велика тетеря. Юка задоволено сміється, дізнавшись, як називають тері українці:

– Я ж сказав, що у нас багато спільного.

Юка вдень працює у пекарні. Це – родинне підприємство. Щоранку дружина Юки і її батьки Мянїнени печуть свіжий хліб і розвозять у навколишні крамниці. Фінський житній хліб взагалі такий же духм'яний, як український, але хліб з пекарні Мянїнени здобув особливу нагороду на конкурс і тепер кожен буханець вкладають у пакет з голубим хрестом фінського прапора. Чи дочекаємось ми в Україні, щоб пекарі з такою любов'ю вкладали запашний хліб у синьо-жовті пакети?

Юка спіймав ще одну форель.

Увечорі ми з Юкою йдемо до сауни. Поруч з нами біжить до лазні золотавий пес-ретрівер Міла. У сауні він стрімголов влітає на верхню полицю і намагається вхопити краплі води, коли Юка вихлюпує її з кухля на розжарене каміння. Ми вибігаємо у морозну ніч і стрибаємо у крижану ополонку. Крига на озері глухо бухкає, тріскаючись від лютого морозу. Небо освітлює полярне сяйво, а з дому пахне свіжим хлібом, випеченим щедрими руками Юки і його сім'ї.

Фелікс Хмельковський,
Фінляндія

Популярний фінський транспорт – пси та олені.

АСОЦІАЦІЯ УКРАЇНЦІВ АМЕРИКИ

запрошує своїх членів та українську громаду відвідати фотовиставку

ТАНІ Д'АВІНЬОН

УКРАЇНА І ПОЛІТИКИ

Відкриття виставки в суботу, 6 квітня 2002 р., о год. 12-й дня

в будинку НТШ за адресою: 63 Forth Ave. (between 9 & 10 St.), New York, NY 10003

Під час виставки, в неділю, 7 квітня, о год. 2-й по пол. відбудеться презентація оновленого видання

Асоціації Українців Америки, журналу „Наш голос“.

Новий готель в столиці

КИЇВ. – Урочисто розпочато будівництво готельного комплексу „Radisson SAS Hotel Kiev“, замовником якого є Генеральна дирекція з обслуговування чужоземних представництв. Посадник Києва О. Омельченко повідомив 18 березня, що будівництво і введення у дію новітнього готельного комплексу зробить українську столицю привабливішою для інвесторів і туристів.

Сонце й вітер замість нафти

КИЇВ. – 27 березня до столиці України прибув німецький фахівець з альтернативних видів енергії Герман Шеер – лавреат Нобелівської премії, яку він одержав 1999 року за охорону довкілля. Він є головою Світової ради відновлюваних джерел енергії, які зменшують залежність народного господарства від нафти та природного газу.

УНІАН

Василь Барка

Американська весна

Володимир Колюбінський пише у „Свободі” (1 березня ц. р.), що з приємністю прочитав есей письменника Василя Барки „Природа Верховини”, і просить частіше вміщувати уривки з його творів. Висилаю короткий нарис „Американська весна”, написаний в квітні 1958 року, коли я перший раз привіз письменника на „Верховину”, в Глен Спей, Н. Й., де він постійно жив понад 30 років і створив понад 20 томів поезій, романів, повістей. Зараз Василь Барка хворий, перебуває в старечому домі. Може, хтось із шанувальників його творів з нагоди Воскресіння Христового вишле йому привітання на адресу: Wasył Otcheret, Walnut Mountain Rehabilitation, Liberty, NY 12754.

Роман Ричок

Іноді кажуть: „Дивовижна природа в Америці – нема справжньої весни!”

Американська весна, справжня весна, приходить, як і скрізь, але минає скоро, і ми здебільшого не бачимо її, відділені цеглою, асфальтом, цементом, залізом, якими земля міста одягнута, ніби в панцер.

Вийжджаєм з вавилонської величчю Нью-Йорку: в мряковині зникають його хмарочоси; там, мов в ущелинах гір, струмують внизу натовпи заклопотаних людей і потоки автомашин. Зрештою, після електрично-камінно-газової озії, відкривається акварельною панорамою оселя. Вона має „біле озеро”, як найгарнішу оздобу, і пам'ятник Франка, що її завінчує. Тишина! Тишина, як свято.

Там, на провесінньому вітрі з дощами, в середині квітня починає прокидатися природа. Діється чудо її – видиме, але таємне найглибшою силою.

Біля озера насінневе півкрильце з дерева впало торік на суху траву і повисло в повітрі, – крайчик його опущений серед бадилля. Тепер ледь торкнулось до дрібної латочки зеленого моху, випило трішки вогкості від нього, і швидко покільчилось. Випустило ключечку; тоненька нитка пішла вниз, до самої землі: вrostати в її лоно; і вгору пішла – до сонця. Викинувся дволистик.

Супроти суворого вітру і зливного дощу – пробудження; бо сонце, навіть крізь найважчі хмари, покликала прорости.

Ми, люди міста, рідко бачимо чудо творчості в природі і так кволо віримо (якщо взагалі віримо) в Божу десницю, в могут-

ність Того, чию волю Шевченко відчув – виразив: „... Я Держитель і все бачу!”

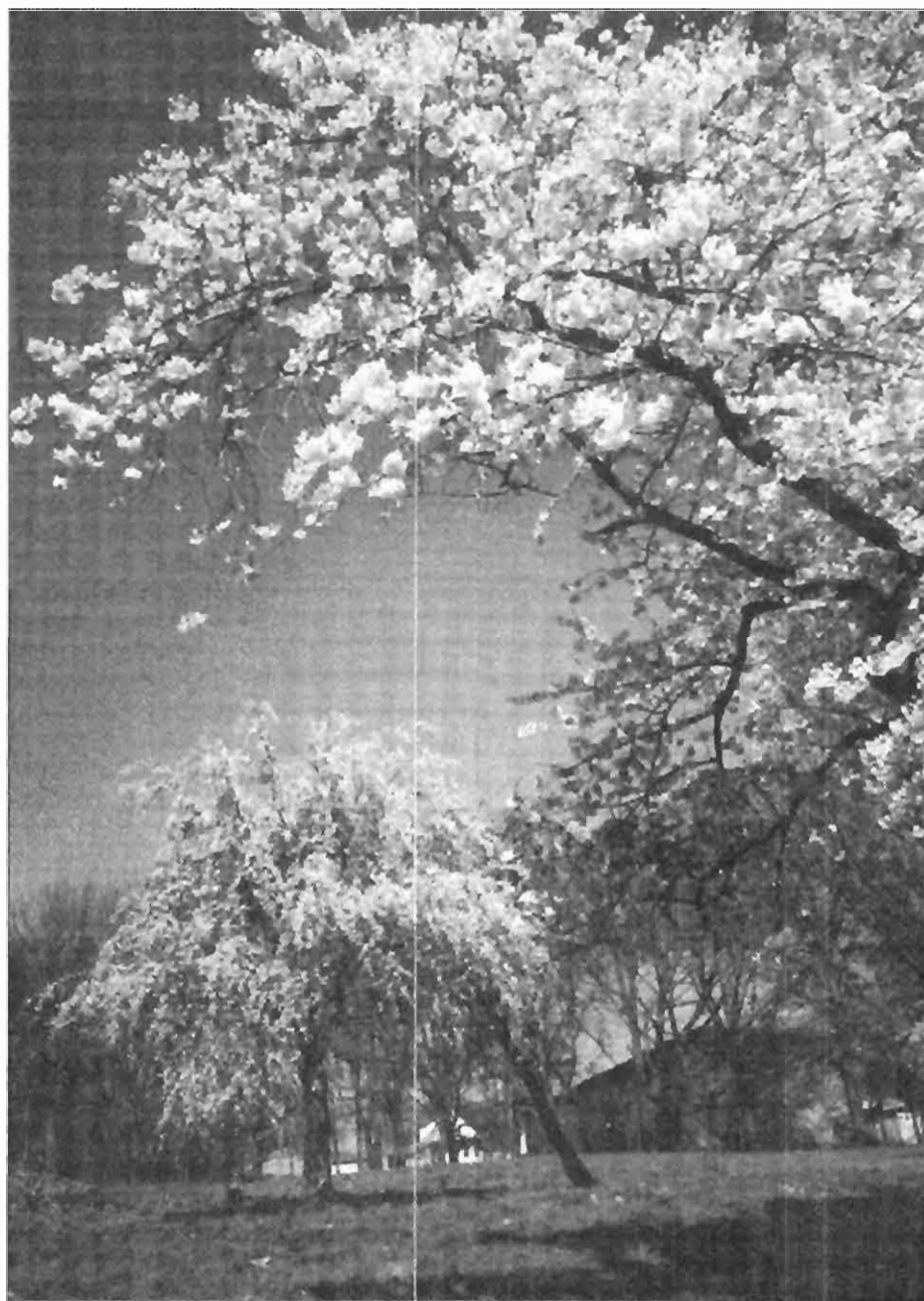
Переважно в місті око вірить в одно „чудо”: поклади монету, а на місті її з'являється харч.

В лісі берези рясніють бростинками; якщо хто нездужає на шлунок, – немає кращого балзаму, як настійка з цих бростинок на спирті чи горілці. Збираю їх цілий пакет. Липкі і запашні. Між великими стовбурами сосен, дубів, кленів просіяло білозорим квітом тоненьке деревце, назва якого немає нічого спільного з його красою.

В самій оселі спалахнули найживішою барвою, як жовті ватри, форзитії. Олені туманними ранками і тіннявими надвечір'ями виходять з лісу – аж до самих дверей оселі: пастися на відкритих ділянках. Дивні птахи, біло-чорно-жовтасті, замешувалися біля кущів. Скрізь під будинками зазоріли фіялки. Бузки і конвалії рясніють, але ждуть теплішого дня, щоб повно розкрити квіт. Дерев на вколо обкидаються листом.

На лихо, як пробіснула золота весняна година, знов „зарядили” дощі і лили безперестанку, аж поки, зрештою, втомились і відкрили небо. Воно над оселею синє, синє – мов бездонний океан; і хмари величезні, з промінною повнотою і фантастикою змінливих образів, ніби над полтавськими степами чи верхогір'ями Донбасу.

Іноді, в непочислимій многості, хмарини оточать покосами білий огонь сонця і чисті промені скрізь їх пронижуть: здається, олтар небесний відкрито на всю височину видиму, і серце людське не може збагнути пресвітлої радості.

Весна в Америці. Фото: Л. Хмельковський.

На озері – такий тихий і світлий острів з березами, відбитими в дзеркалі води, де весь час повіви прогортають сріблясту брижку, що іншу назву, як „біле озеро”, трудно прибрати.

Далеко, далеко навкруг, наскільки око сягає на всьому синьому видноколі – така безмежна відкритість і вільність простору! Хвилястою низкою станули верхів'я гірські, кольором – як бразолін і фіоль. Ближчі верхів'я і схили їхні вдягнуті лісами: здається, рядами розвішено барвисті гобеліни в повний круг світовий.

Хоч око глядача стрічало тисячі прекрасних ландшафтів Кавказу і Кубані, Криму і Полтавщини, Альп і Рейнщини, – однак, просвітлена і гармонійна панорама в повному виднокрузі високого світу, з казково різноманітними гірськими лісами заповнить душу.

Верхів'я напоять повітрям, мов вином: свіжим – від балзамічних смол лісних. Боже-ственний спокій дихає над незвичайною височиною, де відкривається один з найчарівніших краєвидів на цьому континенті.

ФУНДАЦІЯ УКРАЇНСЬКОГО ВІЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ в ЗСА

повідомляє та запрошує всіх
Вельмишановних Членів Фондації УВУ на

ЗАГАЛЬНІ РІЧНІ ЗБОРИ ФУНДАЦІЇ УВУ

які відбудуться

в суботу, 20 квітня 2002 р., о год. 2-й по пол.

у власній домові при 136 Друга Авеню в Нью-Йорку

зі слідуючим порядком нарад:

ПРОПОНОВАНИЙ ПОРЯДОК НАРАД

1. Відкриття Загальних Річних зборів і відчитання порядку нарад і його прийняття.
2. Вибір президії Річних зборів.
3. Затвердження Номінаційної Комісії.
4. Відчитання протоколу з попередніх Річних зборів.
5. Звіти членів Управи, фінансовий звіт, звіт Контрольної Комісії.
6. Дискусія над звітами.
7. Удільнення абсолюторії.
8. Звіт Номінаційної комісії – вибір управи Фондації УВУ.
9. Звіт Статутівної комісії.
10. Прийняття бюджету на 2002 рік.
11. Різне.
12. Закриття Річних зборів.

УКРАЇНЬСЬКА ВІЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК У США

має шану запросити громадянство

на зустріч із

СЕСТРАМИ ТЕЛЬНЮК

лауреатами премії ім. Василя Стуса, авторами музичної драми „У.Б.Н.”

В ПРОГРАМІ:

Леся ТЕЛЬНЮК – автор музики, спів, бандура, клавіші

Галина ТЕЛЬНЮК – спів

Олексій БАТЬКОВСЬКИЙ – скрипка, клавіші, сопілка

Музична програма відбудеться

в неділю, 31 березня 2002 р., о год. 2-й по пол.

в приміщенні УВАН: 206 West 100th St., New York, NY 10025

Tel.: (212) 222-1866

СПОРТ

Фігурне ковзання

У японському місті Нагано відбувся чемпіонат світу з фігурного ковзання, у якому узяли участь ковзання України. Олена Ляшенко (на світлині) і танцювальна пара Олена Грушина та Руслан Гончаров посіли на чемпіонаті шості місця.

Бокс

Інтерконтинентальний чемпіон з версії WBC 27-річний Джабраїл Джабраїлов 26 березня засуджений у Москві до трьох років позбавлення волі з відбуванням терміну в колонії загального режиму, за незаконне придбання і зберігання вогнепальної зброї. Триразовий чемпіон Росії був арештований 18 грудня 2001 року в Москві. При перевірці у нього був виявлений пістолет. На суді боксер сказав, що ніколи раніше не бачив цієї зброї. За правилами WBC засуджений боксер автоматично позбавляється свого титулу.

Стрільба

На чемпіонаті Європи зі стрільби з малокаліберної зброї в грецькому місті Сальоніки 25 березня українські спортсмени вибороли чотири нагороди – дві срібні, бронзову та золоту. У командних змаганнях зі стрільби з гвинтівки у ціль, яка рухається з перемінною швидкістю, Галина Авраменко, Жанна Патсора та Катерина Самоніна стали чемпіонами Європи. В особистих змаганнях в цій же дисципліні Г. Авраменко була другою, а Патсора – третьою. Четверту нагороду на чемпіонаті вибороли чоловіки, які в стрільбі з пістолета стали другими в командних змаганнях, поступившись росіянам лише чотирма точками.

Біатлон

Українка Олена Зубрилова 24 березня перемогла в перегонах з масовим стартом на 12.5 км, які стали заключними для цього етапу Чаші світу в фінському Голменколєні. На відстані з чотирма вогневидами рубежами О. Зубрилова не зробила жодного промаху і випередила росіянку Ольгу Пилєву, на третьому місці – білоруска Ольга Назарова.

Перемогу в загальному заліку здобула шведка Магдалена Форсберг. В заліку Чаші світу О. Зубрилова фінішувала на 6-му місці з 583 точками.

Легка атлетика

На міжнародному традиційному марафоні в Барселоні 26 березня перемогу у жінок здобула українка Галина Жульєва, вислід якої 2:40.33. Друге місце дісталось Бенедікт Аго з Танзанії, на третьому – росіянка Людмила Смірнова. У чоловіків переміг кенієць Бенджамін Ротіч.

Футбол

Дебют в національній команді для нового тренера Леоніда Буряка видався невдалим – збірна України поступилася 1:0 збірній Японії, хоча могла програти й з більшим рахунком. На відміну від української команди, японська збірна постала дуже мобільною, на високих швидкостях провівши гру. Наступні змагання збірна України проведе в Румунії.

Фехтування

Чоловіча збірна України з фехтування шпагами 26 березня посіла третє місце в командних змаганнях на черговому етапі Чаші світу, який проходив в канадському Монреалі. В чвертьфіналі українці перемогли команду Франції 40:34, проте в півфіналі поступилися лише однією точкою французам (45:44). У змаганнях за бронзу українські фехтувальники впевнено перемогли еспанців – 45:34. Перемогли на цьому етапі Чаші світу угорці, які виграли в італійців – 45:38.

КОМІТЕТ ОДНОДОЛЯРОВОГО ФОНДУ НЬЮ-ДЖЕРЗІ

З В І Т У Є:

Хочемо поінформувати, що в 2001-му році Комітет однодоларового фонду вислав в Україну 861 пачку, (в них одяг для приблизно 3,500 дітей), вагою 38,382 фунти товару (одяг, взуття, постіль, білизна, вітаміни для дітей, українську літературу для старших і дітей, ліки першої потреби-тощо.) В тому 25 великих посилок до священників українських церков для розподілу самітнім матерям з дітьми. В придбанні товару для посилок допомагали наші люди і американці. Зворушливим є відношення деяких американських церков, які влаштовують спеціальні збірки одягу для „українських матерів з дітьми“.

• Фінансовою базою діяльності була сума	\$17,670.57 з чого
• Індивідуальні пожертви	\$ 6,974.00
• Збірки під церквами	\$ 1,899.57
• Імпрези, доповіді, бенефіс, концерт	\$ 2,959.00
• Пожертви кредитовок, Товариства Самопоміч, ККДУ Черрі Гілл, Пласту	\$ 2,300.00
• Базари, продаж печива, фестивалі	\$ 3,538.00

ІНДИВІДУАЛЬНІ ПОЖЕРТВИ на ФОНД „ДОЛЯР ДЛЯ УКРАЇНИ”
За час від січня 2001 до січня 2002-го року

Загальна сума пожертв становить \$ 6,974.00

500 дол. Д. Миндюк;

200 до 500 дол. Т. і Л. Крупа, І. Охримович 300, О. Рогозинська 300, І. і Л. Турянські 257, Н. Кравчук 250, С. Мулик 240, П. і Р. Грицак 220.

По 200 дол.: Б. Галаган, О. Кузьмак, Й. Сахно, G. & I. Smith.

100 до 200 дол.

Н. Сигіда 190, І. Бернацький 150, Б. і Б. Худько, І. і С. Заяць 130.

По 100 дол. В. і Х. Баранецькі, М. і Х. Баранецькі, Б. Бігун, Н. Боба, Е. Вандервір, Б. і Б. Витвицькі, М. і О. Гнатейки, І. Дзінгало, К. Климишин, Г. і І. Кузьми, Т. і Л. Шегідини, М. Храплива.

50 до 100 дол.:

Я. Заяць 90, І. і О. Юрчук 80, R. Chalock 75, В. Кушнір 75, В. і Н. Чайківські 75, Ю. Косачевич 70, У. і А. Тимкевич 56.

По 50 дол.: О. Бачинська, Б. Бігун, Г. Гураль, Rose Marie Hunter, К. і І. Гапій, Е. і Н. Змий, Л. М. Лесько, Д. і О. Ліщинські, Е. і В. Козак, А. Косоноцька, Я. Крупа, Л. Крупа Слободяник, А. Курилко, Е. і З. Мельничук, З. Онуфрик, Р. і Л. Ричок, М. Робак, В. Савойка, Ю. і Л. Стефанівські, Ю. Стецюк, Б. Чайковський, Д. Шлеєнков.

По 40 дол.: М. Боровик, А. Гут, І. Кочержук, Г. і Л. Рудзінські, З. і В. Салевич, Л. Яремкевич.

По 30 дол.: Р. і С. Андрушків, М. Худько.

По 25 дол.: О. Климович, С. Темницька, Ю. Турянський, Н. Ходновський, А. Федун.

По 20 дол.: Т. Богданська, Д. Будна, О. Волчук, Т. Гординська, С. Заяць, М. Чижик.

По 10 дол.: Я. і А. Бедрій, Я. і Л. Бердей, П. і Н. Броцькі, В. і К. Воловодюк, Р. Гадзевич, Л. Грабовський, М. Довган, Р. Федасюк, Л. Явний, О. Яворська, Р. Brockey.

По 5 дол.: С. Барзляк, О. Булах, Т. Василюк, В. Васічко, Й. Випарчук, В. Гивель, І. Голинська, І. і А. Генсьор, Т. і М. Дулин, І. і Г. Кено, І. Кононів, М. Козюпа, Кокольський, (6 дол.), Т. Котляр, Д. Ліщинський, О. Лісевич, В. Матіяш, М. Онишкевич, О. Павлович, Е. Питван, М. Семанишин, І. Ситник, М. Тицький, О. Цюк, О. Труш, А. Федінішин.

Зі щирою подякою за Ваше зрозуміння важливості акції ДОЛЯР для УКРАЇНИ в рятуванні нашого народу, та з вірою в дальшу підтримку, з глибокою пошаною, за Комітет однодоларового фонду

Любомира Крупа,
представник CPCC-СКУ

Іван Турянський,
фінансовий референт

НЕХАЙ НІКОЛИ НЕ ЗБІДНІСЬ ЩЕДРА РУКА!!!

Пожертви (tax deductible) можна пересилати до Самопоміч наkonto
ДОЛЯР для УКРАЇНИ ч. 05384-00

на адресу: **Self Reliance Federal Credit Union,
851 Allwood Road, P.O. Box 4239, Clifton, NJ 07012-0998**

COMPUTERS FOR SCHOOLS IN UKRAINE

UKRAINIAN COMMUNITY COMMITTEE in support for Schools in Ukraine

КОМП'ЮТЕРИ ДЛЯ ШКІЛ В УКРАЇНІ

УКРАЇНСЬКИЙ ГРОМАДСЬКИЙ КОМІТЕТ для допомоги школярам в Україні

2150 Bloor Street West, Suite 96, Toronto, Ontario, Canada, M6S 1M8

Tel.: (416) 239-4407 • Fax: (416) 239-1526

ШАНОВНА УКРАЇНСЬКА ГРОМАДО!

Маємо шану звернутися до всіх Вас з наступною справою:

Наш КОМІТЕТ вже четвертий рік висилає в Україну до шкіл, наукових інституцій, університетів, бібліотек, Збройних Сил і т.п. комп'ютери, принтери, копіювальні машини, комп'ютерні столи, крісла для студентів, шафи і бюрка для викладачів та всяке подібне шкільне приладдя.

Цю акцію ми розпочали тому чотири роки, тому, що уряд України не є спроможний подолати із проблемами комп'ютеризації в ДЕРЖАВІ, а головне в школах і наукових інституціях.

Щоби Ви зуміли зрозуміти бодай частинно цю ситуацію в Україні, наведемо уривки із листа Достойного Ю. Щербака, Посла України в Оттаві, до нашого КОМІТЕТУ: (28.03.2001) „До Посольства України в Канаді надійшло звернення Батьківського Комітету середньої школи № 11 міста Сміла, Черкаської області, в якому висловлюється прохання надати допомогу щодо комп'ютеризації навчального процесу. У 52 класах цього навчального закладу навчається майже півтори тисячі учнів, однак у школі досі немає жодного комп'ютера. Просив би розглянути звернення Шкільного Батьківського Комітету (копія листа додається) і по можливості допомогти”. І таких потреб і прохань є щораз більше.

Із розподілу комп'ютерів, які прибули до Львова в контейнері в листопаді 2001 року, одержала також середня школа № 11 в місті Сміла комплектний КОМП'ЮТЕРНИЙ КЛАС для 15-ти студентів, Чернівецький Будівельний технікум, для 15-ти студентів, Острозька Академія для 30-ти студентів, Заліщицький РайВО для 20-ти осіб і т.д. Беручи отже важливість продовження допомоги школам в Україні комп'ютерами, звертаємося до Вас з проханням, долучитися до цієї ПОЧЕСНОЇ АКЦІЇ.

ПРОПОНУЄМО ВАМ стати СПОНЗОРОМ такого Комп'ютерного Класу в одній із шкіл в Україні. ДОТАЦІЯ \$5,000 – 10,000 дає Вам можливість передати в Україну КОМПЛЕКТНЕ КОМП'ЮТЕРНЕ ОБЛАШТУВАННЯ для 15-ти студентів. Цей КЛАС повсякчасно буде носити ім'я СПОНЗОРА, а на стіні на почесному місці висітиме його портрет. Можна також стати КО-СПОНЗОРОМ жертвуючи від \$1,000 і більше.

Крім цього, наш КОМІТЕТ пришле Вам ПОСВІДКУ для звільнення від податку на суму Вашої пожертви. Ваш чек просимо писати на: **COMPUTERS FOR SCHOOLS IN UKRAINE** і прислати нам листом із Вашими даними і побажаннями на наступну адресу:

Computers for Schools in Ukraine

2150 Bloor Street West, Suite 96, Toronto, Ontario, Canada, M6S 1M8

Tel.: (416) 239-4407 • Fax: (416) 239-1526

За Вашу пожертву – щира Вам подяка.

За Діловий Комітет:

Р. Грицина

Роман Грицина, голова

В. Іваницький

Д-р Василь Іваницький, секретар

П.С.

На початок цієї нашої АКЦІЇ вже зголосилося подружжя Лесь Храплива-Щур і Орест Щур, зобов'язуючись уфундувати КОМП'ЮТЕРНИЙ КЛАС для кафедри Львівського Державного Аграрного Університету. ХТО ЧЕРГОВИЙ СПОНЗОР?

ПЕРЕХІД-IV: ЧЕТВЕРТЕ ПРИШЕСТЯ СПАСИТЕЛЯ

Восьмий випуск журналу нової еліти вкотре здивував своїх читачів

Останнє число журналу нової еліти "Перехід-IV" (www.perehid.org.ua), що видається в Києві з 1999 року, знову несе відкриття — захоплюючі, а подекуди й шокуючі. Центральним матеріалом випуску є сенсаційне дослідження головного редактора журналу Ігоря Каганця (editor@perehid.org.ua) під загадковою назвою "Четверте пришествя Спасителя". У ньому досліджується феномен виникнення Людини, розкриваються закономірності расотворення, аналізується опис книгою Буття виникнення раси європейських кроманьйонців, осмислюються факти чотирьох безпосередніх втручань Сина Божого в еволюцію людського роду, дається уявлення про розвиток українського біосоціального організму протягом останніх 25 тисяч років і його найближчі цивілізаційно-расові перспективи. Ви дізнаєтесь, що ім'я Адам означає "рудий, русавий", що перші у світі ієрогліфи і протошумерські письмена зафіксовані на плитах святилища "Кам'яна Могила" на Запоріжжі, що первинне розселення індоєвропейців відбулося з Північного Надчорномор'я (і це вже понад 20 років є всесвітньо визнаним науковим фактом), що згадка про першу універсальну систему бойового мистецтва знайдена на півдні України і датується III тис. до Р.Х., і багато-багато іншого.

Заголовки інших статей цього тематичного випуску: "Лідера не чекають!", "Іван Купала, Крішна-Гопала та Аполлон", "Триглав — священна зброя характерників", "Нацизм і більшовизм", "Більше зброї — менше злочинів", "Ісламізація західної Європи", "Комп'ютерна кінематографія" та інші. За межами України журнал можна придбати через корпорацію "Колос":

2747 S. Grove Street, Arlington, VA 22202. Phone: 703-593-8522, Fax: 703-684-8739
<http://www.kolos.com> E-mail: kolos@kolos.com

Святкуйте з нами 50 ліття СОЮЗІВКИ
Від 28 липня до 11 серпня 2002 р.

Розшукуємо колишніх працівників,

Тих котрі одружилися на Союзівці,

Колишніх Міс Союзівок,

Але найбільше ті Українські родини і наших приятелів,
для яких Союзівка була постійним місцем відпочинку і розваг.
Запрошуємо Усіх, плянуємо багато приємних заходів

20 % знижки на ціни за кімнату
замовляйте якнайскоріше
UNA Estate SOYUZIVKA
PO Box 529 Kerhonkson, NY 12446
845-626-5642 x 141

Передплата „Свободи“ буде для вас
дешевшою на 20 відсотків,
якщо ви вступите до УНСоюзу

ФІНАНСОВИЙ ЗВІТ ККДУ					
за час від 1 січня до 31 грудня 2001 року					
	Загальний фонд	Фонд Михайлівського Собору	Фонд М.Сокіл-Рудницької	Фонд Вячеслава Чорновола	Фонд Софії Темницької
Баланс 1-го січня 2001 р.	115,701.47	4,346.81	10,139.08	2,250.06	
Приходи					
Приїзд дітей в Галичину	3,780.00				
Підтримка преси в Україні	26,850.00				
Перевидання					
Українського Слова	2,450.00				
Видання Золотого Слова	32,683.00				
Видання творів Б. Лепкого	12,472.20				
Вид. соціо-політ. історії					
України проф.Т. Гунчака	9,000.00				
Допомога студіюючій молоді					
- стипендії	2,540.00				
Гуманітарна допомога	4,580.00				
Медицино-гуманітарна					
допомога дітям	3,500.00				
Програми УСА/УСА	1,446.97				
Членські вкладки	550.00				
Банкові відсотки	3,688.65	125.72	580.72	124.78	60.85
Загальний фонд	22,149.54		350.00	3,250.00	12,480.00
Разом приходи	241,391.83	4,472.53	11,069.80	5,624.84	12,540.85
Розходи					
Приїзд дітей в Галичину	12,500.00				
Перевидання					
Українського Слова	34,896.00				
Видання Золотого Слова	47,089.00				
Курси українознавства для					
учителів і військовиків	22,760.00				
Видання творів Б. Лепкого	12,389.20				
Вид. соціо-політ. історії					
України проф. Т. Гунчака	9,000.00				
Лекторії з українознавства	1,759.00				
Книжки/електроніка для дому					
офіцерів-Харкова	805.00				
Придбання відеострічок					
з історії України	800.00				
Придбання телевізора для					
Севастополя	486.00				
Комп'ютерна система для					
Просвіти в Славську	1,100.00				
Фундація Босфор <УСА/УСА>	1,120.00				
Підтримка преси в Україні	26,850.00				
Допомога студіюючій молоді					
- стипендії	2,540.00				
Гуманітарна допомога	2,000.00				
Підтримка садочків і					
сиротинців	2,580.00				
Книжки для школи в Каріві	500.00				
Допомога дітям в Рудках					
і Самборі	3,500.00				
Лікування І. Дзюби	5 481.74				
Археологічні розкопи					
Чернігова	2,000.00				
Ліга Меценатів	1,000.00				
Фонд Вячеслава Чорновола	500.00				
Державний податок в Україні	3,433.00				
Адміністративні видатки	1 103.41				
Ліцензії і вкладки	225.00				
Висилки книжок	209.90				
Оголошення у „Свободі“	375.00				
Перенесення до Фонду					
С. Темницької	4,965.00				
Разом розходи	201,967.25				
Баланс 31 грудня 2001	39,424.58	4,472.53	11,069.80	5,624.84	12,540.85

ЗА ЕКЗЕКУТИВУ:

Володимир Воловодюк, голова   Богдан Гайдучок, скарбник,

ПОВІДОМЛЕННЯ

ЗВИЧАЙНІ РІЧНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ

Української Федеральної Кредитової Кооперативи
„САМОПОМІЧ“
у Філадельфії, Па.
відбудуться

в неділю, 7 квітня 2002 р., о год. 2-ій по пол.

в залі Українського Освітньо-Культурного Центру,
700 Cedar Road, Jenkintown, PA.

Реєстрація членів починається точно о год. 1-ій по пол.
Прохання до членів: обов'язково принести членську книжечку.

\$300 за оплату в сумі \$14*

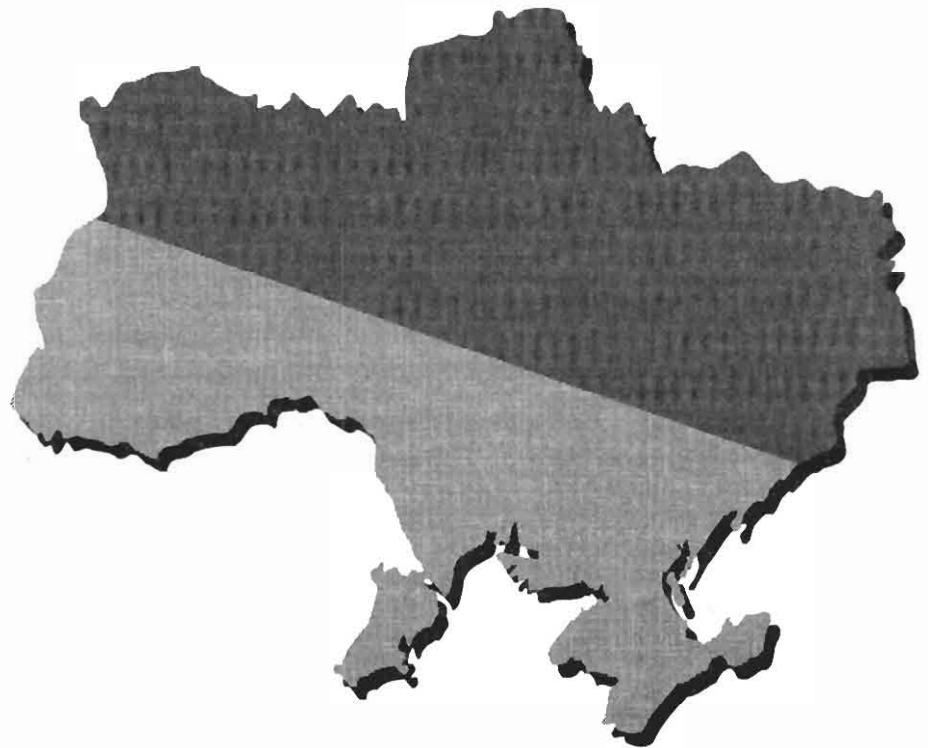
Україна

Для одержання:

PrivatBank   Ukreximbank
Prominvestbank   Ukrinbank

Про місце знаходження відповідного агента
в районі Нью-Йорку дзвонить по телефону:

1-800-926-9400

MoneyGram®
International Money Transfer

Поділіться цією інформацією з іншими...

* In addition to the transfer fees applicable to a transaction, a currency exchange rate set by MoneyGram or its agents will be applied.

©2002 Travelers Express Company, Inc. All rights reserved. MoneyGram and the globe with arrows logo are registered trademarks of MoneyGram Payment Systems, Inc.

STP scope travel inc
1605 Springfield Ave., Maplewood NJ 07040
973 378-8998 or 800 242-7267 or FAX 973 378-7903
www.scopetravel.com e-mail: info@scopetravel.com

2002

Leading World
Tour Operator
to Ukraine

Marijka Stadnycka Helbig

ESCORTED TOURS TO UKRAINE AND CENTRAL EUROPE

LOURDES, FATIMA	WESTERN UKRAINE	ПАТРІАРШИЙ СОБОР УГКЦ	INDEPENDENCE TOUR
\$2500 air/land May 21 - Jun 4, 2002 15 Day All-inclusive Tour Paris, Lourdes, Barcelona, Lisbon, Fatima	from \$2600 air/land Jun 28 - Jul 14, 2002 17 Day All-inclusive Tour Kyiv, Lviv, Yaremche, Chernivtsi, Prague	from \$1850 air/land Jun 28 - Jul 12, 2002 15 Day All-inclusive Tour Lviv (12), Prague (3). Escort: Kvitka Semanyshyn	\$2500 air/land Aug 09 - 25 17 Day All-Inclusive Tour Kyiv, Lviv, Yaremche, Chernivtsi, Kyiv
ПЛАСТ ЮМПЗ	СЛІДАМИ РОКСОЛЯНИ	MEDICAL CONGRESS	
 TOUR A Aug 6 - 25, 2002 20 days \$2350 Kyiv, Kaniv, Cherkasy, Cheheryn, Subotiv, Vinnitsia, Kamianets Podilskyi, Chernivtsi, Kolomyja, Yaremche, Lviv. All inclusive bus tour. Кредит пластунам, які беруть участь у ЮМПЗ 17-24 серпня \$100 Провідник тури А і В: пл. сен. Олена Карпинич.	\$2450 air/land Sep 20 - Oct 8 All-inclusive 19 Day Tour Turkey: Istanbul, Ancara, Cappadocia, Antalya, Pamukkale, Izmir, Canakkale, Istanbul Escort Xina Sharko Guaranteed departure. Space limited.	 TOUR A \$3100 Aug 9 - 25, 2002 Lviv (7), Luhansk (5), Kyiv (3) TOUR B \$2500 Aug 16 - 25, 2002 Luhansk (5), Kyiv (3) <i>Special:</i> Lviv/Luhansk/Kyiv Charters & Kyiv Independence Day Festivities	
Unescorted AIR ONLY to LVIV for ЮМПЗ from \$900 + tax subject to availability			
 TOUR B Aug 6 - 25, 2002 20 days \$1350 Ціна включає: переліт із групою А і дво-денна туристична програма у Києві, відїзд до Львова на дво-тиждєну програму ЮМПЗ 10-24 серпня, поїзд у Львові від 24-25 серпня та поворот до США із групою А. Віза включена. Додатково: оплата за дво-тиждєний поїзд на ЮМПЗ \$200.	A HERITAGE ENRICHMENT TOUR with ARCHBISHOP ANTONY 70 th Anniversary Famine Memorial - Ukrainian Orthodox Church of USA October 2- 20, 2002 19 days \$2650 All Inclusive via Austrian Airlines from JFK Kharkiv, Poltava, Kyiv, Rivne, Lutsk, Lviv, Frankivsk, Kolomyja, Chernivtsi, Ternopil. Escorted from New York by Dr. Volodymyr Karpinich.		

Call for 2002 brochure or for details visit www.scopetravel.com

Від Одеси до Львова Ваші близькі можуть покластися на Вас, бо Ви покладаєтеся на Вестерн Юніон®.

Переказ:	коштує лише:
\$100	\$15
\$200	\$22
\$400	\$34

Коли Ви переказуєте гроші, то хочете, щоб вони дійшли швидко і надійно, щоб ні Ваші близькі, ні Ви самі цим не турбувалися. Ми, в компанії Вестерн Юніон, переказуємо гроші вже понад 128 років і нам довіряють мільйони людей по всьому світі. У нас Ви навіть можете переказати гроші телефоном, використавши кредитну картку. Переслані гроші дійдуть через 15 хвилин до будь-якої із наших 1412 філій в Україні або якої небудь із 95000 по цілому світі. Від Лос-Анджелесу до Нью-Йорку, від Чикаго до Монреалю – Ви можете покластися на Вестерн Юніон.

Вестерн Юніон – це майже те саме, що Ви особисто вручаєте гроші.

1-800-799-6882

Ми говоримо
українською мовою

www.westernunion.com

WESTERN UNION | MONEY TRANSFER®

Найшвидший спосіб переказати гроші по всьому світу™

ощаджувати чи позичати
Найкраще в Ньюйоркській
кредитивній Самопоміч

САМОПОМІЧ - НЬЮ ЙОРК

SELF RELIANCE NEW YORK
Federal Credit Union

108 Second Avenue New York, NY 10003
Tel: 212 473-7310 Fax: 212 473-3251

Branches:

6325 Route 209 Kerhonkson, NY 12446
Tel: 845 626-2938 Fax: 845 626-8636

226 Uniondale Ave. Uniondale, NY 11553
Tel: 516 565-2393 Fax: 516 565-2097

32-01 31 Avenue Astoria, NY 11106
Tel: 718 626-0506 Fax: 718 626-0458

Outside NYC call toll free: 1-888-SELFREL

Visit our website: www.selfreliance.org E-mail: SRNYFCU@aol.com

найвищі відсотки на різні ощадністеві конта
найнижчі відсотки на позичках
найкращі умови сплати позичок

Завжди конфіденційна, швидка, та чемна обслуга!

Книжка
„ІВАН ФИЛИПЧАК -
ЛІТЕРАТУРНИЙ
ПОРТРЕТ“
із родинними знімками,
авторства ПЕТРА СОРОКИ
в Тернополі,
в твердій обкладинці, 486 сторінок,
в ціні 20 дол. з пересилкою,
можна набути в:
Iryna Dybko
12 N. Orchard Way
Potomac, MD 20854

ДОРОГІ ЗЕМЛЯКИ!
ХОЧЕТЕ МАТИ
СПОКІЙНУ ТА
ЗАБЕЗПЕЧЕНУ
СТАРІСТЬ —
ВСТУПІТЬ В ЧЛЕНИ
УКРАЇНСЬКОГО
НАРОДНОГО СОЮЗУ!

ROCHESTER

UKRAINIAN FEDERAL CREDIT UNION

MAIN OFFICE

824 Ridge Road East, Rochester NY 14621

Tel. (585) 544-9518 Toll free (877) 968-7828

Fax: (585) 338-2980

www.rufcu.org

Audio Response: (585) 544-4019

CAPITAL DISTRICT BRANCH

1828 Third Ave. Watervliet, NY 12189

TEL: (518) 266-0791 FAX: (585) 338-2980

www.rufcu.org

AUDIO RESPONSE: (585) 544-4019

CREDIT UNION SERVICES

CREDIT CARDS • VEHICLE LOANS • MORTGAGES • SIGNATURE LOANS
BUSINESS & COMMERCIAL LOANS • SHARE DRAFTS & CHECKING
CD's & IRA's • INVESTMENTS • YOUTH ACCOUNTS

CONVENIENCE SERVICES

AUDIO RESPONSE SYSTEM • DIRECT DEPOSIT • ELECTRONIC FUND TRANSFER
NIGHT DEPOSIT BOX • WIRE TRANSFERS: DOMESTIC, INTERNATIONAL
UTILITY PAYMENTS • NEWSLETTER, MAGAZINE • NOTARY SERVICE, TRANSLATIONS
SCHOLARSHIPS • MEMBER EDUCATION SEMINARS • LIBRARY • AND MUCH MORE.

e-mail: rufcu@frontier.net

ALBATROSS TRAVEL, Inc.

Ціни від 22 березня
до 28 травня
2002 р.

- Квитки на місцеві і міжнародні літаки;
- вакації в Мексику, на Караїбах і Гаваях;
- подорожі на люксових кораблях;
- пересилку грошей через „WESTERN UNION“
- квитки на літаки з НЬЮ-ЙОРКУ до:

ЛЬВОВА

605 дол. + текс (в обидві сторони)

395 дол. + текс (в одну сторону)

РИГИ

525 дол. + текс (в обидві сторони)

365 дол. + текс (в одну сторону)

МІНСЬКА, СОФІЇ, ТАЛІНА, ВІЛЬНА, КІЄВА, СТ. ПЕТЕРБУРГУ, МОСКВИ

575 дол. + текс (в обидві сторони)

385 дол. + текс (в одну сторону)

74 Nassau Ave., Brooklyn, NY 11222

Tel.: (718) 383-7211 • (718) 383-0083

Fax: (718) 349-1767 • Free tel.: 1-800-603-7973

<http://www.albatravel.com>

e-mail: albatravel@aol.com

Українська Федеральна Кредитова Кооператива
„САМОПОМІЧ“
Філадельфія - Скрантон - Трентон

ПОЗИЧКИ на НОВІ і ВЖИВАНІ АВТА!

NEW CAR LOAN

USED CAR LOAN

SPECIALS starting at

SPECIALS starting at

4.99% APR

5.99% APR

NEW 0% DOWN - TERMS: 36 months/4.99% APR, 48 months/5.49% APR, 60 months/5.99% APR
USED (no more than 2 years old) 20% down - Term: 48 months
FIXED RATE LIMITED TIME OFFER CONTACT US FOR DETAILS

UKRAINIAN SELFRELANCE FEDERAL CREDIT UNION

Philadelphia - Scranton - Trenton

1-888-POLTAVA -- ukrcreditunionphila.com

UKRAINE 2002

PLEASE CALL FOR TOUR BROCHURE: 1-800-487-5324

CHEREMSHYNA

Lviv Symferopil/Bakhchisaraj
Yalta Kyiv/Kaniv/Perejaslav Kh.
June 4-15 \$2575.00

MALVY

Krakiw Lviv Truskavets
Uzhorod Jaremche Chernivtsi
July 2-15 \$2575.00

BARVINOK

Lviv Kamjanets/Khotyn
Iv.Frankivsk Kolomyja
Ternopil Kyiv
July 16-27 \$2500.00

ZHAVORONOK

Odesa Kherson Bakhchisaraj
Yalta Kyiv Poltava Chernihiv
July 23-Aug 7 \$2950.00

INDEPENDENCE TOUR

Paris Kyiv/Kaniv Lviv
Symferopil/Bakhchisaraj Yalta
Zaporizhia/Khortycia Poltava
Aug 9-25 \$2950.00

CHORNOBRYVTSI

Independence Celebrations
Dnipropetrovsk Zaporizhia/Khortycia
Donetsk Luhansk Kharkiv Poltava
Kyiv Chernihiv Symferopil/Bakhchisaraj
Yalta Odesa Vienna
Aug 13-25 \$2670.00
Aug 13-31 \$2950.00

ZHURAVLI

Independence Celebrations
Kyiv/Kaniv Poltava Zaporizhia/Khortycia
Bakhchisaraj Yalta Kherson Odesa
Aug 20-Sept 2 \$2575.00

LOWEST AIRFARES • VISAS • GROUP & INDIVIDUAL TOURS

Diaspora
ENTERPRISES, INC.

1914 Pine Street
Philadelphia, PA 19103

215-732-3732
1-800-487-5324

**ПАЧКИ В
УКРАЇНУ**
DNIPRO CO.

0.59
за фунт

В наших крамницях можна придбати авіаквитки в Україну та з
України, зробити візи до України. До вибору 99 візців хусток!

Телефонні картки: 100 хв. розмови із Україною за \$10

NEWARK, NJ
698 Sanford Ave
Tel.: 973-373-8783
888-336-4776

CLIFTON, NJ
565 Clifton Ave
Tel. 973-916-1543

PHILADELPHIA
1801 Cottman Ave
Tel. 215-728-6040

Маленька Катруся зробила перший крок?

ПОДІЛИМОСЯ НОВИНОЮ!

Телефонуйте в Україну за нижчими цінами

\$2⁹⁹ <small>За всі дзвінки до 10 хвилин</small>	25¢ <small>За кожну додаткову хвилину</small>
---	---

- Без жодних місячних сплат за телефонні програми
- Вам не потрібно змінювати Вашу телефонну компанію
- Ті самі низькі ціни 24 години на день, 7 днів на тиждень
- Всі дзвінки до 20 хвилин у межах США та до Канади коштують 99¢, а потім за кожну хвилину - низький тариф у 7¢

10-10-220^{SM}

10-10-220 + 011 + число телефона, як звичайно

Пропозиція дійсна в більшості кодових зон. Ці ціни не включають загальний федеральний тариф на послуги.

Telecom★USA. www.10-10-220.com 1-800-540-3598

UKRAINE A CONCISE ENCYCLOPEDIA

ЕНЦИКЛОПЕДІЯ УКРАЇНИ
універсальне джерело знань про Україну!

Це унікальне видання англійською мовою збагатить будь-яку бібліотеку, як приватну, так і публічну.

Том 1	75.00 дол. (було 95 дол.)	За ДВА ТОМИ - 130.00 дол.
Том 2	75.00 дол. (було 95 дол.)	

Ціни включають пересилку. Замовлення разом з чеком або грошовим переказом надсилати на адресу:

UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, INC.
P.O.Box 280, 2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054

Мешканці Нью-Джерсі підлягають 6%-му податку.

ВИПРОДАЖ!
Книгарня „Свободи“ випродує річники
ВЕСЕЛКИ

За 1973, 1974, 1975, 1976 роки.

Тверда оправа. Тиснення золотом.

ДОБРИЙ ПОДАРУНОК ДЛЯ ДІТЕЙ І ВНУКІВ
Ціна 15 дол. за один річник з пересилкою

SVOBODA BOOKSTORE
P.O. Box 280, 2200 Route 10, Parsippany NJ 07054

**УКРАЇНСЬКА МОЛОДЕ! ДЛЯ ТЕБЕ Є МІСЦЕ
У ЦІЙ ВЕЛИКІЙ РОДИНІ, ЩО ЇЇ ЗВУТЬ БАТЬКО-СОЮЗ!**

**YURI
INTERNATIONAL**
TRADE, TRAVEL, PARCEL SERVICE

Пакунки, авіаквитки, доляри, харчі, бандеролі, візи з Америки і Канади до:
України, Росії, Білорусі, Молдови, Балтії, Польщі, Середньої Азії та Кавказу

- Запрошення до Америки, візи в Україну, продовження віз в Америці
- Відвозимо і зустрічаємо на летовищах Львова, Києва, Москви, Торонто і Нью-Йорку
- Допомогаємо поклагодити еміграційні справи з „Green Card“
- Відправляємо пакунки з України до Америки і Канади

Відбираємо пакунки з кожного дому в Америці

Відеотрансфер PAL/SECAM – NTSC

Дзвінки в **Україну 19¢ за хвилину** • Дзвінки в **Росію 19¢ за хвилину**

13 Royal Palm Dr., Cheektowaga, NY 14225

(716) 685-1505 • Fax: (716) 685-0987

E-mail: Yuriinter@hotmail.com

Yintl@aol.com

УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ ВІДСОТКИ НА ПЕНСІЙНІ ГРАМОТИ ВІД 1 ЖОВТНЯ 2001 р.

Одноразові і гнучкі пенсійні пляни
Відсотки в першому році – нові апікації
(відсотки гарантовані на один рік) **6.00%**

Одноразові і гнучкі пенсійні пляни
(ІСНУЮЧИХ ГРАМОТ)
\$100,000.00 або більше **5.50%**

\$50,000.00 – \$99,999.99 **5.25%**

\$100.00 – \$49,999.99 **5.00%**

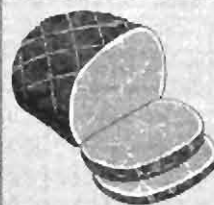
Гнучка 10 пенсійна грамота
(в другому році) **5.25%**

Не ризикуйте своїми пенсійними фондами. Біржа іде в гору і в долину, але Ваші пенсійні фонди повинні бути забезпечені проти таких змін. Пенсійні грамоти УНС запевняють Вам постійний зріст.

За інформаціями про наші пенсійні пляни телефонуйте безкоштовно на:

1-800 253-9862 дод. 3013

e-mail Sales@unamember.com

**ЙОСИФ
КУПЧАК**

ВЛАСНИК

**JOSEPH
MEAT MARKET**

М'ясні європейські вироби

437 Smith Street, Perth Amboy, NJ

Tel: (732) 442-4660

ПОВІДОМЛЕННЯ

для членів 269-го Відділу УНС

З днем 1-го квітня 2002 року обов'язки секретаря 269-го Відділу перебирає новий секретар:

ВОЛОДИМИР КАПЛУН

Просимо членів звертатися у всіх справах членства та забезпечення в УНСоюзі на адресу:

Mr. Vladimir Kaploun
100 Montgomery St., Apt. 18M
Jersey City, NJ 07302
(201) 432-7357

ПОВІДОМЛЕННЯ

для членів 15-го Відділу УНС

З днем 1-го квітня 2002 року обов'язки секретаря 15-го Відділу перебирає новий секретар:

МАРІЯ ЛІЩАК

Просимо членів звертатися у всіх справах членства та забезпечення в УНСоюзі на адресу:

Mrs. Maria V. Lischak
1900 S. Eads St., # 604
Arlington, VA 22202
(703) 271-9672

ЗМІНА АДРЕСИ

☐ „Свобода“

☐ „The Ukrainian Weekly“

СТАРА АДРЕСА:

Число Відділу (якщо член УНС) .....

Ім'я і прізвище .....

Адреса .....

НОВА АДРЕСА:

Ім'я і прізвище .....

Адреса .....

**Зголошення присилати до:
Svoboda/The Ukrainian Weekly
P.O.Box 280, Parsippany, NJ 07054**

На зміну адреси проситься долучити \$1.00
ПЕРЕВЕДЕННЯ ЗМІНИ АДРЕСИ ТРИВАЄ 1-2 ТИЖНІ

Український Народний Союз

Ukrainian National Association, Inc.

*УНСоюз уділяє
своїм членам*

**Низькі
Рати!**

*по доступних
відсотках*

Гіпотечні позички

MORTGAGES

Потелефонуйте сьогодні!

(800) 253-9862 дод. 3036

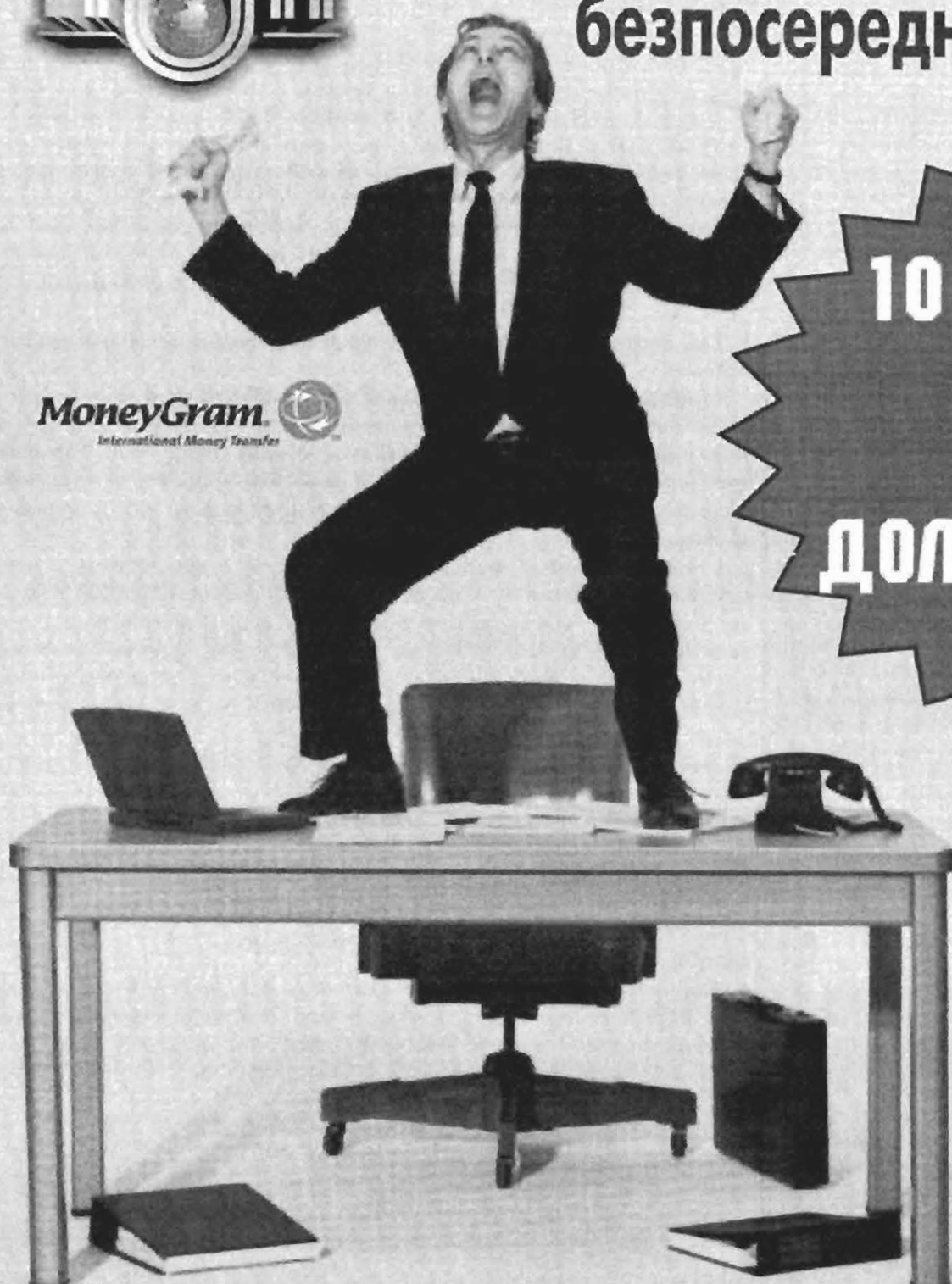

Грошові перекази в Україну та по цілому світу за декілька хвилин

**Тільки ми доставляємо гроші
безпосередньо до рук адресата**

MoneyGram
International Money Transfer

**10 ЗАМОВЛЕНЬ –
10.000
ДОЛАРІВ ГОТІВКОЮ**

Зробіть десять
замовлень через
будь-якого представника
корпорації "Міст" протягом
поточного року -
з 1 березня до 31 грудня -
і ви стаєте учасником
супер-лотереї
"Міст-Фортуна".
Головний приз -
10.000 доларів готівкою.

Також розігруються
телевізори,
відеомагнітофони,
DVD та інші
коштовні нагороди.

**Корпорація МІСТ –
вибір тих, хто добре рахує свої гроші!**

ПАЧКИ

**в Україну, Росію,
країни СНД та по
всій Східній Європі**

**Щоденна висилка
контейнерів**

**Щохвилинний
комп'ютерний контроль
за виконанням Вашого
замовлення**

Підбираємо пачки з дому

MEEST Corporation Inc.
97 Six Point Road
Toronto, ON M8Z 2X3
Tel.: (416) 236-2032
1 (800) 361-7345

MEEST-AMERICA
609 Commerce Rd.
Linden NJ 07036
Tel (908) 474-1100
1 (800) 288-9949

РЕГІОНАЛЬНІ ПРЕДСТАВНИКИ:
MEEST KARPATY
2236 W. Chicago Ave.
Chicago, IL 60622
Tel.: (773) 489-9225
1 (800) 527-7289

MEEST-CALIFORNIA
500 E. Harvard Str.
Glendale, CA 91205
Tel.: (818) 547-4910
1 (800) 617-2545

MEEST-ALBERTA
10834-97 Street
Edmonton, AB T5H 3M3
Tel (780) 424-1777
1-800-518-5558

За агентом у вашій місцевості дзвоніть безкоштовно 1-800-288-9949

• ПРАЦЯ •

GRES GARAGE DOORS, Inc.
Встановлює двері до гаражу, також електричні відкривачі та інше.
Оцінка роботи безплатна.
Тел.: (973) 365-0003

Шукаємо професійного столяра для виготовлення художніх меблів.
Робота постійна.
Тел.: (386) 740-7740 • (386) 574-7796
Василь Бойчук

Пошукую жінку до опіки 6-літньої дівчинки і домашньої праці в Мангетені, Н.Й. Помешкання включене. Знання англійської мови і дозвіл на працю обов'язкові.
Телефонувати вечорами:
(212) 628-1547

Пошукую жінку для опіки над старшою немічною жінкою в Денвері, Кольорадо. Мешкання і харч. Оплата за домовленням.
Тел.: 1 (303) 355-2692

Микола Климишин, 2 томи спогадів „В похіді до волі“. Ціна 20 ам. дол.– один том. Хто купить 10 книжок, дістане 50% опусту.
Адреса: Mr. Mykola Klymyshyn,
420 S. Pine St., Mount Pleasant, MI 48858.
Тел.: 989-772-5616

• РІЗНЕ •

Студент університету
СЕРГІЙ ТОВЧИГРЕЧКА, 24 роки,
шукає приятелів для спілкування.
Адреса: вул. Куйбишева, 104,
42006 Ромни, Сумська обл., Україна.

Продаю лікарства від різних хворіб: серцево-судинної системи, травлення, печінки, алергії, заспокоючі, антибіотики, проти болі, мазі, уколи та інш. Висилаємо до всіх стейтів.
Тел.: (718) 645-3037

Щаслива родина, яка адоптувала хлопчика з українського сиротинця, безкоштовно уділить інформації як це найдешевше полагодити.
Тел.: (860) 667-4884

• ЗНАЙОМСТВА •

Українка, 55 р. (вдова, легально в Америці), хоче познайомитися з вдовцем від 60–80 років для серйозних відносин.
Тел.: (609) 656-0733

Українка, 54 р., інтелігентна, освічена, легально в Америці, бажає познайомитися з одиноким чоловіком вище 55 р., хто є готовий для відданої дружби і створення подружжя.
Тел.: (210) 967-8420

УВАГА! УВАГА! УВАГА!

СЕКРЕТАРІ ВІДДІЛІВ
ТА ОРГАНІЗАТОРИ УНСОЮЗУ

УНСоюз проголошує передконвенційну організаційну кампанію, від січня 2002 р. до 30 квітня 2002 р. Запрошуємо всіх секретарів, організаторів, радних, членів, та вибраних делегатів на 35-ту Конвенцію взяти участь в цій кампанії.

ПЕРША НАГОРОДА: 500 дол. купон на подорож в Україну (Dunwoodie Travel Agency) або 500 дол. пенсійна грамота в УНСоюзі (UNA Annuity Policy).

Вимагається 15 нових членів з мінімальною річною вкладкою на суму 2,000 дол.

ДРУГА НАГОРОДА: 300 дол. пенсійна грамота в УНСоюзі (UNA Annuity Policy for \$300)

Вимагається 10 нових членів з мінімальною річною вкладкою на суму \$1,500 дол.

ТРЕТЯ НАГОРОДА: 100 дол.

Вимагається 5 нових членів з мінімальною річною вкладкою на суму \$1,000 дол.

* Кляса Т-23 не зараховується до передконвенційної кампанії.

ПАМ'ЯТІ

СВЯТОСЛАВА ДОБРОВОЛЬСЬКОГО

Сумна вістка розійшлася по дітройтській метрополії, що 17 січня 2002 року, в ранніх годинах, відійшов у Вічність Святослав Добровольський, мешканець „Діброви“ біля Брайтону, в Дітройті.

Святослав народився 12 червня 1923 року в Ченстохові, у Польщі. Згодом його батьки переїхали до Коломиї в Галичині, де Святослав одержав середню освіту. До 1944 року працював як майстер з ремонту радіоприймачів та кіномеханіком в Косові. Під час Другої світової війни він переїхав до Відня, а опісля до Мюнхену, де студіював архітектуру. В 1948 році виїхав до далекої Австралії і там відкрив архітектурне бюро. Включився в українське життя Сиднею. Під час перебування в Сиднею намалював перший на цьому континенті портрет Тараса Шевченка для відзначення шевченківських роковин. Відбитки цього портрету подарував багатьом школам, народним домам і чисельним організаціям в Австралії, Америці і Україні. За його проєктом збудовано Українську Православну Церкву і Народний Дім в Сиднеї.

У 1966 році він переїхав до Дітройту і одружився з учителькою музики Лідою Терлецькою. Вони рішили започаткувати своє родинне життя на нашій чудовій „Діброві“, де збудували свій дім. Вони стали першими постійними мешканцями „Діброви“, а покійний Святослав кількакратно очолював асоціацію жителів „Діброви“. Через довгий час працював у компанії Форда.

Святослав любив природу, рідний край, а особливо Карпати, і його мрією було відвідати рідні сторони. Вперше Святослав і Ліда Добровольські виїхали в далеку дорогу в Україну в 1970 році. Пізніше вони відвідували Україну ще десять разів і там помагали родині і друзям. Святослав запроєктував Народний дім в Косові і будинок коло церкви Різдва Івана Хрестителя. Подарував дуже цінні книги ККПЛМ ім. В. Касіяна, музичну апаратуру для ЦДТ. З його фінансовою допомогою надруковано у Вишніці, в 2000 році, книжку П. Іванюка „Вечорниці – Чарівниці“. Оригінал портрету Т. Шевченка і дві його копії подарував Музеєві Українського Мистецтва у Львові.

Святослав любив мистецтво, малював картини з українською тематикою, а його кераміка є незвичайно дбайливо виконана. Був великим любителем „Діброви“ і проєктував чисельні уліпшення, а також фізично помагав у виконанні цих проєктів. Любив молодь і часто помагав на пластовій оселі „Зелений Яр“.

Недуга серця поволи підкошувала його сили, аж вже і сил не стало боротись. Здавалось, що жадоба до життя і охота помагати рідним в Україні переможе, але слабе серце не видержало і перестало битися.

*„Тишина у кімнаті моїй“
Я дивлюсь із-за опущених вій
Як цвіте за вікном далина
У кімнаті моїй самота
І душа як ставок золотий
Тільки споминів хвилі по ній
(написав В. Сосюра).*

В смутку залишив дружину Ліду, дальшу родину і друзів.

Дружині Ліді складаємо щирі співчуття,
а молитви засилаємо перед престіл Всевишнього, щоб дав
їй здоров'я, сили у цьому великому горі і мав у своїй опіці.

СТЕФАНІЯ КОРОЛЬ

КАТАЛОГ КНИЖОК – ВИПРОДАЖ

Автор і назва	Ціна в доларах
Останнім шляхом Кобзаря. Хронологія і дух походу-реквієму, присвяченого 130-річчю перепоховання Тараса Шевченка. Вступне слово Леоніда Кравчука – колишнього президента України. Великий формат. „Український Літопис“, Тв. обкл. Київ, 1994 р. Стор. 279.	20.00
Сверстюк, Євген. Блудні сини України. Літературно-критичні статті і виступи автора, присвячених відродженню духовності й морально-естетичним проблемам. Київ, 1993 р. Тв. обкл. Стор. 255.	10.00
Словник української мови в малюнках. Загадки, прислів'я, скоромовки, фразеологія. Кольорові ілюстрації. Побільшений формат. Київ, „Освіта“, 1995 р. Тв. обкл., стор. 415.	25.00
Танюк Лесь. Монологи. Театр, культура, політика. Харків, „Фоліо“, 1994 р. М. обкл. Стор. 383.	12.00
„Тисяча і одна усмішка“. Анекдоти, жарти, дотепи, замальовки з натури. Київ, видавництво „Український письменник“, 1994 р., 236 стор.	12.00

Ціни подані з пересилкою

Адреса: SVOBODA, BOOKSTORE
2200 Route 10 West, P.O. Box 280, Parsippany, NJ 07054

Ділимося сумною вісткою з родиною і друзями, що в Нью-Йорку,
25 березня 2002 р. відійшла у вічність наша дорога МАМА

бл. п.

МАРІЯ ПРИШЛЯК

з дому ГОРБОВА

ПАНАХИДА була відправлена в четвер, 28 березня 2002 р., в похоронному заведенні Петра Яреми в Нью-Йорку.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ в п'ятницю, 29 березня, о год. 9:30 ранку в церкві св. Юра, а відтак о год. 12:15 по пол. на цвинтарі св. Духа в Гемптонбургу, Н.Й.

Залишаються в глибокому смутку:

син	– ІГОР
донька	– МАРІЯ ОЛЬГА
братова	– МАРІЯ ГОРБОВА з дітьми в Україні
двоюрідні сестри	– АННА ОСТАШЕВСЬКА з мужем МИХАЙЛОМ
	– ЛЮБА ШТЕНДЕРА з мужем ЄВГЕНОМ і родиною в Канаді
стрийна	– МАРІЯ ГОРБОВА з родиною в Польщі
кузин	– НЕСТОР КРАЄВСЬКИЙ з дружиною БОГДАННОЮ і родиною
племінники	– ВІРА, ЯРА і БОГДАН ЗУБАЛЬСЬКІ
	– НАТАЛКА ЮНКО з родиною
	і МАРІЙКА ГАФОНІ з родиною.

Вічна її пам'ять!

БРАТСТВО КОЛИШНІХ ВОЯКІВ 1-ої УКРАЇНСЬКОЇ ДИВІЗІЇ
УКРАЇНСЬКОЇ НАЦІОНАЛЬНОЇ АРМІЇ,
СТАНІЦЯ В ДІТРОЙТІ, МИШ.

Ділимося сумною вісткою з членством і українською громадою, що в середу,
6 лютого 2002 р., відійшов у вічність довголітній член Управи станиці,

бл. п.

ІВАН СЛИВКА

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися 11 лютого 2002 р. в церкві св. Йосафата, а опісля на цвинтарі Воскресіння у Монт Клеменс.

Горем опечаленій родині складаємо наше щире співчуття.

УПРАВА СТАНИЦІ

Ділимося сумною вісткою, що 12 березня
відійшов у вічність на 66-му році життя

бл. п.

ОЛЕКСАНДЕР КУЛИНИЧ

нар. 24 серпня 1936 р. в Ново-Кам'янці, повіт Рава-Руська, Україна.

Похоронений з церкви Пресвятої Трійці в Жовкві.

У смутку залишені:

дружина	– ІВАННА
сини	– ОЛЕГ, ЮРІЙ і МИРОН
брати	– МИРОСЛАВ і ЗЕНОВІЯ
	– БОРИС з родиною
сестри	– ІРИНА
	– ЛІДІЯ і МАР'ЯН з родиною

ближча і дальша родина в Україні, Америці і Канаді.

Вічна йому пам'ять!

SO. BOUND BROOK MONUMENT CO. LLC

УКРАЇНСЬКЕ ПІДПРИЄМСТВО

ДАРКО ВОЙТОВИЧ, власник
(908) 647-7221 • (732) 356-1209

СТАВИМО ПАМ'ЯТНИКИ, МАВЗОЛЕЇ, СТАТУЇ
З РІЗНИХ ГРАНІТІВ, БРОНЗИ НА ПРАВОСЛАВНОМУ
ЦВИНТАРІ СВ. АНДРІЯ В С. БАВНД БРУКУ,
СВ. ДУХА В ГЕМПТОНБУРГУ ТА ІНШИХ.

ПОДЯКА

В наслідок катастрофальної трагедії 11 вересня 2001 р. Світового Торговельного Центру в Нью-Йорку двох 110 поверхових веж, де загинуло тисячі невинних жертв, а між ними на 56-му році життєрадісного життя, наш невіджалуваний СИН, МУЖ, БАТЬКО, БРАТ, КУЗИН

бл. п.

ОЛЕГ

ВЕНГЕРЧУК-ЧОРНИЙ

Щиросердечна подяка всім Приятелям, особливо Мирославі і Надії Шміглям, що в сам день невимовного горя особисто своїми ласкавими розрадами улагоднювали той необмежений біль. Пані Галі Оберишин за харчування нас в ті перші дні, де ми постійно слідкуючи за подіями на місці трагедії, не відступали.

Щиросердечна подяка пані Роні Лозинській, що відразу зголосила незнайденного Олега і пошук по всіх збірних пунктах шпиталів і загинутих. Також родичеві Ігореві Німому і братові Олега – Остапові за постійній пошук.

Щиросердечна подяка о. парохіві Лаврентієві за кількаразові символічні похоронні обрядові відправи і прощальні зворушливі проповіді.

Також сердечно вдячна зятєві Миколі Андреадісові за виголошення нарису покійного Олега, та що дійсно почувався його братом, не тільки швагром.

Щиросердечна подяка всій родині, що з'їхалися із Канади і всіх штатів Америки, деякі з родинами, попрощати всіми улюбленого Олега у його засвіті.

Щиросердечна подяка всім приятелям і знайомим із цілої Америки, Канади і всіх континентів у світі, а особливо із України за щирі співчуття і ласкаві слова розради, а головню за пожертви на обрядові Богослужби і молитви за спокій Олегової душі та за нашу витривалість.

Особлива подяка моїй сестринці Галі і Богданові Німим з Івано-Франківська, що замовили похоронні відправи по кузині Олега в Солотвині, де живе багато нашої рідні яку відправляв о. Декан Богдан Івахнюк.

Щиросердечна подяка моїм подругам ОЧСУ за вияв їх переживань з нами, а особливо нашій почесній голові пані Марії Лозинській, що на тризні також заняла збіркою так і теперішній голові п. Людмилі Костик.

Сердечна подяка американським приятелям за їх участь і щедрі пожертви.

Щиросердечна подяка директоріві телевізійної і радійової програми Романові Мариновичеві за добровільну присвяту відзначення трагічної смерті Олега Венгерчука-Чорного у 40-ий день.

Сердечна подяка всім хто помагав нам чим-небудь у нашому невимовному горі. Нехай Господь Бог винагородить Вас всіх згаданих своїми щедрими ласками за все те, та береже від всього злого, а Мати Божа захороняє Вас своїм Св. Омофором.

НА СЛУЖБИ БОЖІ зложили:

50 дол.	Леся Гой,
	Мирослава Федак, родина Кросон;
по 100	Замість Червоного Хреста безпосередньо доручили для дружини і дочки – Текля Гнатишин, Вася Гординська.

Збірка 6 жовтня 2001 р.
В ПАМ'ЯТЬ СВ. П. ОЛЕГА ВЕНГЕРЧУКА, ПЛАСТУНА, ЩО ЗАГИНУВ
ТРАГІЧНО 11 ВЕРЕСНЯ 2001 Р. У „ВОРЛД ТРЕЙД СЕНТЕР“

НА УКРАЇНСЬКУ КАТОЛИЦЬКУ ПАТРІАРХАЛЬНУ КАТЕДРУ В КИЄВІ.
Збірщиця п. Марія Лозинська.

по 1,000 дол.	Стефанія Чорна-Досінчук, Ольга Нагірна, Канада;
500	Harold and Sylvia Parmelee;
300	Володимир і Анна Стахів, Канада;
по 200	Микола і Ірена Андреадіс, Юло і Людка Капала, Канада, Відділ ОЖ ОЧСУ ім. Уляни Целевич Стецюк;
175	Ігор Німий;
по 100	Роман і Ірена Бадяк, Славко і Мирося Стахів, Марія Котлярчук;
по 50	Донна Чехович, Доня Магаль, Іван і Ніна Куйдич, Юрій Левицький, Алевтина Іващишин;
70	Марія Більчак, Канада;
30	Марія Лозинська;
по 25	Людмила Костик, Lynda Feld;
по 20	Анна Кульчицька, Ольга Коцур, Канада;
по 15	Мирослава Дякун, Марія Коваль.

Разом **4,345 дол.**

НА ПЛАСТ В УКРАЇНІ зложили:

200 дол.	Стефан і Володимира Сливоцькі;
по 100	Ірена і Микола Андреадіс, Оксана і Андреа Венгерчук, Остап Венгерчук, Богданна Волянська-Промінь в Америці, Стефанія Чорна-Досінчук, Валентина Кузьмич, Роман і Надя Літелло, Ростислав і Галія Мілянчик в Америці;
по 50	Віра Березовська, Роман Никифорок, Богданна Титла;
по 25	О. Редько, Донна Чехович.

Разом **1,200 дол.**

Родина Олега Венгерчука складає сердечну подяку за участь в обрядових Богослужбах, за співчуття та за щедрі пожертви усім жертводавцям.

Мама	– СТЕФАНІЯ ЧОРНА-ДОСІНЧУК
дружина	– ОКСАНА ВЕНГЕРЧУК
дочка	– АНДРЕА ВЕНГЕРЧУК
брат	– ОСТАП ВЕНГЕРЧУК
сестра	– ІРЕНА і МИКОЛА АНДРЕАДІС
сестра	– ЛІДІЯ і ПЕТРО МАТІЯШЕК

Григорій і Теодозія Стельмах

Остап Захарків

Нестор Стельмах

В пам'ять моїх найдорожчих

МУЖА – ОСТАПА,
БАТЬКІВ – ГРИГОРІЯ, Хор. УСС-ів і
ТЕОДОЗІЇ, Головної Секр. Суду Вільної України – Вишнівчик 1918-19рр. та
БРАТА – НЕСТОРА, Старшини УПА липень 1924 - †1958

СТЕЛЬМАХІВ

Зложила 1,000 (одну тисячу дол.) на піддержку преси у Караганді, Казахстан
 на руки Впр. о. Василя Говера, через Централю УККА в Нью-Йорку

ІРИНА ЗАХАРКІВ

„Квіти України“
 Ірина Захарків, 1975

З невимовним болем повідомляємо родину, приятелів і знайомих, що
 в суботу, 23 березня 2002 р., після довгої та тяжкої недуги,
 відійшов у вічність мій найбільш улюблений
МУЖ і наш найдорожчий БРАТ і ВУЙКО

сл. п.

дипл. інж.

ОСТАП БАЛАБАН

нар. 3 травня 1918 р. в Тернопільщині, Галичина.

Залишив у глибокому смутку:

- дружину – УРСУЛЮ
  - братів – ВОЛОДИМИРА з дружиною ГАЛИНОЮ
  - ЯРОСЛАВА з дружиною АНАСТАЗІЄЮ і їхніми дітьми ЛІСОЮ з мужем ДЖАНОМ ВЕСТОН і внучками та сином МИХАЙЛОМ
  - БОГДАНА з дружиною ГАЛИНОЮ
- та дальшу родину в Америці, Україні і в Німеччині.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ і СЛУЖБА БОЖА відбулися в середу, 27 березня 2002 р. в українській католицькій церкві св. Архангела Михаїла в Йонкерсі, Н.Й., звідки тіло Покійного перевезено на український цвинтар св. Духа в Гемптонбурзі, Н.Й.

Вічна Йому пам'ять!

У глибокому смутку повідомляємо, що 23 березня 2002 р.
 у Фейрфакс Стейшен, стейту Вірджинії, США, відійшла у вічність
 наша найдорожча МАМА, БАБУСЯ, ПРАБАБУСЯ, СЕСТРА і ТЕТА

бл. п.

магістер

МАРІЯ СОДОЛЬ-ЗІЛИНСЬКА

з дому СТЕФАНЮК

нар. 21 вересня 1906 р. в Кристинополі, Галичина.

ПАНАХИДА і ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися 28 березня 2002 р. в українській католицькій церкві св. Івана у Виппані, Нью Джерсі, а опісля на цвинтарі св. Духа в Гемптонбурзі, Н.Й.

У смутку залишилися:

- доньки – ОЛЕСЯ СТАХІВ з мужем ЗЕНОНОМ
  - НАТАЛІЯ ДЗЯДІВ з мужем ЮРІЄМ
  - син – ПЕТРО СОДОЛЬ-ЗІЛИНСЬКИЙ з дружиною НІЛЕЮ
  - сестри – НАТАЛІЯ КОВАЛЬ
  - ЯРОСЛАВА БАРУСЕВИЧ
  - брат – РОМАН СТЕФАНЮК з дружиною КЛАВДІЄЮ
  - внуки – ХРИСТИНА ВАН-САЙС з мужем ДЕЙВИДОМ
  - ДАНИЛО ДЗЯДІВ з дружиною ОКСАНОЮ
  - СТЕФАНІЯ РЕШИТНЯК з мужем ПЕТРОМ
  - НАТАЛІЯ СТАХІВ
  - ПЕТРО Г. СОДОЛЬ
  - правнуки – ТАРАС, ГРИГОР, ЗЕНОВІЯ і АНАСТАЗІЯ ВАН-САЙС
  - КАЛИНА і ЛІЛІЯНА ДЗЯДІВ
  - ЗОРЯНА і АЛЕКСАНДРА РЕШИТНЯК
  - братанки – КЛАВДІЯ КОНРАД з мужем КАРЕЛЬ і родиною
  - ОЛЕСЬ СТЕФАНЮК
  - РОМАН СТЕФАНЮК
  - сестрінки – ЮРІЙ КОВАЛЬ з дружиною ІРЕНОЮ і родиною
  - БОГДАН МАРКУСЬ з дружиною ЕВОЮ і родиною
  - ТАРАС МАРКУСЬ з дружиною ХРИСТИНОЮ і родиною
  - РОМАНА ПИЛИП з мужем ВОЛОДИМИРОМ і родиною
- та ближча і дальша родина в Америці та Україні.

Вічна їй пам'ять!

Замість квітів просимо складати пожертви на
 Children of Chernobyl Relief Fund.

Ділимося сумною вісткою, що у вівторок, 26 березня 2002 р. несподівано відійшов у вічність наш найдорожчий
МУЖ, ТАТО, ДІДУСЬ і БРАТ

бл. п.
РУДОЛЬФ МАНДЗІЙ

нар. 9 квітня 1918 р.
в Рибниках, Бережанського повіту, Україна.

ПАНАХИДА відбулася 28 березня 2002 р., в похоронному заведенні Петра Яреми в Нью-Йорку.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ в церкві св. Юра в Нью-Йорку, в п'ятницю, 29 березня о год. 11-ій ранку, а відтак на цвинтарі св. Духа в Гемптонбургу, Н.Й.

У смутку залишилися:

- дружина – АНА
- донька – МАРІЯ МИРОСЛАВА з чоловіком ЛЕВОМ ВОЛЯНСЬКИМ
- сини – ОРЕСТ з дружиною КАТРИН
- НЕСТОР
- АДРІАН
- внуки – ОЛЕГ, СТЕФАН, ЛЕВ, ІВАН ВОЛЯНСЬКІ
- ХРИСТІАН, ЮЛІАН і АДАМ МАНДЗІЇ
- сестра – МАРІЯ ВУЛЧИН у Львові
- та ближча і дальша родина.

Вічна Йому пам'ять!

В Сороковий день відходу у вічність
нашої найдорожчої і незабутньої

бл. п.
ЕВСТАХІЇ МІЛЯНИЧ

будуть відправлені
СЛУЖБИ БОЖІ та ПАНАХИДИ
в четвер, 4 квітня 2002 р.

в церкві св. Юра, в Нью-Йорку;
в церкві св. Івана Хрестителя, в Ньюарку;
в соборі Входу в Храм Пресвятої Богородиці, в Норт Порті, Фла.;
в церкві свв. Петра і Павла, в Стрию, Україна;
в соборі св. Юра, у Львові, Україна.

Ласкаво просимо злучитися з нами молитвами в цей день.

РОДИНА

Ділимося сумною вісткою з родиною, приятелями та знайомими, що з волі Всевишнього в п'ятницю, 1 березня 2002 р. відійшла від нас у вічність в Мадізон Меморіал госпіталі в Нью-Джерзі

бл. п.
ГАЛИНА ЯРОШ
з дому ГРИГОРОВИЧ

нар. 2 лютого 1918 р. в Чернівцях, на Буковині, Україна.

Вдова по бл. п. інж. Григорієві Ярошові. Покійна була довгий час медсестрою в Белв'ю госпіталі в Нью-Йорку та належала до сестрицтва Парафії Всіх Святих в Нью-Йорку.

Настоятель української православної церкви Всіх Святих в Нью-Йорку о. Андрій Кулик відправив Молебень по покійній Галині Ярош в похоронному заведенні Петра Яреми в Нью-Йорку та коротку похоронну відправу у Woodlawn Cemetery в Нью-Йорку.

Горем прибиті:

- кузини – д-р ВІКТОР ГРИГОРОВИЧ
- ПЕТРО ГРИГОРОВИЧ
- МИКОЛА ГРИГОРОВИЧ
- ЮРКО ГРЕГОР ГРИГОРОВИЧ
- АПОЛОН ГРИГОРОВИЧ
- ІГОР ГРИГОРОВИЧ
- АНДРІЙ ГРИГОРОВИЧ

та близька і далека родина в Америці та в Україні.

Вічна Їй пам'ять!

З невимовним жалем і смутком повідомляємо родину, приятелів і знайомих, що в четвер, 21 березня 2002 р. відійшов у вічність наш найдорожчий ЧОЛОВІК, ТАТО, ДІДУСЬ, БРАТ і ШВАГЕР

бл. п.
БОРИС ПРОЦЮК

нар. 1 травня 1921 р. в м. Вишнівець, Волинь, Україна.

Основоположник, довголітній голова і член управи української православної церкви св. Тройці в Ірвінгтоні, член Проводу ООЧСУ, УККА, СУМА і Українського Народного Дому в Ірвінгтоні.

ПАНАХИДА відбулася 24 березня, о год. 7:30 веч. в похоронному заведенні Lytwyn & Lytwyn в Union, NJ.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ в понеділок, 25 березня, о год. 9:30 ранку в українській православної церкві св. Тройці в Ірвінгтоні, а відтак на цвинтар св. Андрія Первозваного в С. Бавнд Бруку, Н. Дж.

Залишені у глибокому смутку:

- дружина – ГАНЯ
- дочки – МАРІЯ БОКАЛО з чоловіком МИРОНОМ і донею ТАІСОЮ
- ЛЮБА ГУМЕНЮК з чоловіком ЮРКОМ і сином ДАМ'ЯНОМ
- сини – ПЕТРО з дружиною ХРИСТИНОЮ і сином МИКОЛОЮ
- МИХАЙЛО з дружиною ДЖАНІС і донечкамми ГРЕЙС і ДАНІЄЛ
- сестри – ДУНЯ БОРЕЙКО з родиною в Україні
- МАРІЯ з родиною в Україні
- брат – МИКОЛА з родиною в Сибірі
- швагерка – КАТРУСЯ МАЦЬКІВ з родиною в Україні
- та ближча і дальша родина в Америці, Канаді, Аргентині і в Україні.

Вічна Йому пам'ять!

В пам'ять покійного Бориса родина просить скласти пожертви на проект створення Історико-Наукового комплексу при українській православної церкві св. Андрія Первозваного в С. Бавнд Бруку, Н.Дж.

ПЕТРО ЯРЕМА
УКРАЇНСЬКИЙ
ПОГРЕБНИК

Займається похоронами
в BRONX, BROOKLYN,
NEW YORK і ОКОЛИЦЯХ

ЛУІС НАЙГРО - директор
Родина ДМИТРИК

Peter Jarema

129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N.Y. 10009
(212) 674-2568

LYTWYN & LYTWYN
UKRAINIAN FUNERAL DIRECTORS

AIR CONDITIONED

Обслуга ЩИРА і ЧЕСНА.
Our Services Are Available
Anywhere in New Jersey.
Також займаємося похоронами
на цвинтарі в Бавнд Бруку і
перенесенням Тлінних Останків
з різних країн світу.

UNION FUNERAL HOME
1600 Stuyvesant Avenue
(corner Stanley Terr.)
UNION, N.J. 07083
(908) 964-4222
(973) 375-5555

бл. п.
МИРОН БАРАНЕЦЬКИЙ

кол. ревізор Ревізійного Союзу Українських Кооператив у Львові,
кол. фінансовий референт Ссоюзу Українців Католиків „Провидіння“
у Філядельфії і кол. керівник канцелярії ЗУАДК-у у Філядельфії.

ПАНАХИДА відбулася 25 березня 2002 р. о год. 6-ій веч. в похоронному заведенні Насевича, 109 East Tabor Rd., Philadelphia, PA.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ 26 березня, о год. 10-ій ранку в церкві св. Йосафата в дільниці Франфорд у Філядельфії, а згодом на цвинтарі св. Марії у Факс Чейсі.

У глибокому смутку:

- брат – ВОЛОДИМИР з дружиною ХРИСТИНОЮ
- братанки – МИКОЛА з дружиною ХРИСТИНОЮ і донями МИКОЛАСЮ НИНКА з мужем МАРКОМ, і ЛАРИСОЮ
- АДРІАН з дружиною ОЛЕКСАНДРОЮ та дітьми ХРИСТЕЮ, ВІКТОРІЄЮ і АНДРІЄМ

та ближча і дальша родина в США і в Україні.

Вічна Йому пам'ять!

Як хтось бажав би вшанувати пам'ять бл. п. Мирона, просимо ласкаво, замість квітів, скласти пожертви на Культурно-Освітній Центр у Філядельфії або Фундацію Приятелів Енциклопедії України.

РЕКЛАМА • ОГОЛОШЕННЯ • ПОВІДОМЛЕННЯ • Марійка Осціславська 973-292-9800 #3040

ОКСАНА ТРИТЯК
Професійний продавець
забезпечення УНС
OKSANA TRYTJAK
Licensed Agent
Ukrainian National Ass'n, Inc.
2200 Route 10, P.O. Box 280 Parsippany, NJ 07054
Tel.: (973) 292-9800 (Ext. 3071) • Fax: (973) 292-0900
e-mail: OKRYS@YAHOO.COM

АДВОКАТ
ЯРОСЛАВ КУЗЕМЧАК
КОМПЕНСАЦІЇ І ВИМОГИ
В НАСЛІДОК АВАРІЙ

- ✓ на роботі
- ✓ автомобільних
- ✓ в публічних місцях
- ✓ лікарських помилок

Перша консультація безплатна
Оплату беремо лише після виграші процесу
про відшкодування

А ТАКОЖ:

- ВОДИННЯ під впливом алкоголю
- КУПІВЛЯ І ПРОДАЖ нерухомостей
- ПРОЦЕСИ цивільні і кримінальні
- ШТРАФИ
- РОЗВОДИ
- ЗАГАЛЬНІ КОНСУЛЬТАЦІЇ

WELT & DAVID
1373 Broad St., Clifton, NJ 07013
(973) 773-9800

Д-р ПЕТРУСЯ КОТЛЯР, хіропрактик
говорить по-українськи
Бюро відкрите: у вівторки і четверги
від год. 8-ої ранку до 4-ої по пол.
501 Fifth Ave., Suite 2111 • New York, NY 10017
Tel.: (212) 599-2554 • Fax: (212) 995-0376

МИХАЙЛО П. ГРИЦАК
адвокат
З КРИМІНАЛЬНИХ І ЦИВІЛЬНИХ СПРАВ,
ЯК ТАКОЖ КОМП'ЮТЕРСЬКОГО ПРАВА
Член адвокатської палати в Н. Дж., Н.Й., Конн., Вашингтоні.
316 Lenox Ave., Westfield, NJ 07090
Tel.: (908) 789-1870;

ARKA COMPANY
Нитки, тканина до вишивання,
писанкові прибори, касети, відео-
касети, CD, шкільні книжки, хустки,
кераміка, різьба.
26 First Avenue, New York, NY 10003
Tel.: (212) 473-3550

Calls to UKRAINE
16.9¢/min
Any time
Great domestic rates. Great rates to other countries. We
also offer prepaid Calling Cards: calls to Ukraine 13.3¢/min.
For info call Long Distance POST:
1-800-449-0445
www.LDPOST.COM

ОРКЕСТРА „ЛУНА“
Музика на весілля, забори, фестивалі.
Святкування роковин.
ОЛЕСЬ КУЗИШИН
Тел./Факс: (732) 636-5406
e-mail: dumamuse@aol.com

ТРИПІЛЬСЬКА ПОДРОЖ
Відкрийте Трипільську цивілізацію, приєд-
навшись до поїздки, яку проведе археолог
Михайло Відейко. Детальна інформація
на сторінці <http://www.trypillia.com>
або тел.: (703) 593-8522

АПОН-ВІДЕО-КАСЕТИ
НАЙКРАЩА ЯКІСТЬ!
Нові відео-касети
ПОДАРУНОК НА ДЕНЬ МАТЕРІ
APON-7804 – СИНУ, АНГЕЛЕ МІЙ
10-та РІЧНИЦЯ НЕЗАЛЕЖНОСТІ УКРАЇНИ
APON-2001 – Військова парада на Хрещатику
APON-2002 – Концерт у Києві
Ціна 25.00 дол. + 5.00 дол. пересилка (кожна)
APON VIDEO COMPANY, INC.
P.O. Box 3082, Long Island City, NY 11103
Tel.: (718) 721-5599
Переробляємо відео з європейської системи
на американську і навпаки
Ціна 20 дол. + 5 дол. пересилка

УКРАЇНСЬКИЙ ІМІГРАЦІЙНИЙ ЦЕНТР
PALLADA International
ВСІ ВИДИ ІМІГРАЦІЙНИХ СПРАВ
98 Second Avenue, 2nd Floor, New York, NY 10003
Tel.: (212) 387-8683 • Fax: (212) 228-3029

ФІРМА ЄВШАН
пропонує касети, компакт диски,
відео, шкільні книжки, комп'ютерні
програми, писанки та різні подарунки.
Замовляйте новий каталог на 2002 рік!
Тел.: 1-800-265-9858

ECONOMY AIRFARES
FREGATA TRAVEL
Львів/Одеса
687 дол. * tax (round trip)
435 дол. * tax (one way)
Київ
549 дол. * tax (round trip)
380 дол. * tax (one way)
Restrictions Apply
250 West 57 Street, #1211
New York, NY 10107
Tel.: 212-541-5707 • Fax: 212-262-3220

ВИБИРАЮЧИ ПОДАРУНОК
РІДНИМ І ЗНАЙОМИМ –
ВИБЕРІТЬ „СВОБОДУ“
НАЙСТАРІШИЙ І НАЙБІЛЬШ ШАНОВАНИЙ УКРАЇНСЬКИЙ ЧАСОПИС В ДІЯСПОРІ
Передплата на рік лише 55 дол.

Рідним в краю помагати, чи по світу подорожувати – тільки з фірмою КАРПАТИ

ГРОШОВІ ПЕРЕКАЗИ
протягом 2–7 днів до рук адресата
або до 24 год. через банк

Доставляємо до рук адресата в Україну,
країни СНД та Східної Європи
американські долари.

ПЕРЕСИЛКА ПАЧОК

**ДОСТАВА ХАРЧОВИХ
ПАЧОК** з каталогу

**ДОСТАВА ТРАКТОРІВ,
АВТОМОБІЛІВ, ПОБУТОВОЇ
ТЕХНІКИ ТА ЕЛЕКТРОНІКИ**
в Україну

На всі замовлення Ви отримаєте
посвідку від Ваших близьких.
Телефонуйте до нас, щоб оформити
замовлення та за детальнішою інформацією.

121 Runnymede Road, Toronto,
Ontario, Canada M6S 2Y4

Tel. (416) 761-9105
1-800-265-7189
Fax (416) 761-1662

e-mail: nsemczys@aol.com
www.karpaty.on.ca

KAN TOR
CURRENCY EXCHANGE

Tel. (416) 767-7782

ОБМІН ВАЛЮТ
CAD ↔ USD ↔ EURO
Гарантуємо найкращий курс обміну

ПЕРЕСИЛКА ГРОШЕЙ
до рук адресата або до банку по цілому світі

ПОДРОЖНІ ЧЕКИ

**Найкращі ціни
на квитки**

на всі авіалінії світу

Запрошення до Канади та США

Візи до України, Польщі та Росії

Медичне забезпечення для
відвідувачів у Канаді та
подорожуючих поза Канадою

КРУЇЗИ, ГРУПОВІ ПОЇЗДКИ

ВІДПОЧИНОК
на відомих курортах

ГОТЕЛІ В УКРАЇНІ
від **\$38.00 US** за добу
(включно зі сніданком)